

Document uitgewerkte interviews

Interviews met thuiswonende ouderen in het Beatrixpark te Ede

Interview 1

Geslacht	: Man en vrouw
Leeftijd	: 70 en 69
Burgerlijke staat	: Gehuwd
Kinderen	: Geen

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Wonen

Woonsituatie en redenen thuis wonen

-Hoe lang woont u hier?

Dhr.: al heel lang, vanaf 1976 dus 36 jaar.

-En ook steeds in ditzelfde huis?

Dhr. en mevr.: Ja.

Dhr.: Het was een bewuste keus om dit huis in deze wijk te nemen en dat bevalt zo goed. Dat geeft de woonduur al aan. En waar zouden we het nog beter moeten treffen? Waarvoor zouden we verder op zoek gaan?

-Begrijp ik dat u dan tevreden bent over uw woning?

Dhr.: Zeer tevreden.

Mevr.: Ja!

Voor- en nadelen van thuis wonen

-Wat ziet u vooral als voordelen van het thuis wonen?

Dhr.: Het huis is groot genoeg en het grootste voordeel is de wijk, de groene omgeving.

Mevr.: En winkels zijn in de buurt. Ook het medisch centrum.

Dhr.: Ja, dat zie je zelden, zo'n groene wijk en toch zoveel bij elkaar.

Mevr.: De artsen zijn daar rechts om de hoek en de tandarts naar links daar om de hoek.

Dhr.: dat zit hier echt allemaal een paar minuten lopen vandaan. En als we naar het ziekenhuis moeten is dat 10 minuten fietsen. En ook naar het centrum van Ede is 10 minuten fietsen. Wat kan je verder wensen. We hoeven ook geen berg op te fietsen of zo.

-Dat klinkt positief..

Mevr. Ja dat is het ook.

Dhr.: Voor sommige mensen boven aan 'de berg' wordt het bezwaarlijk om te fietsen en willen wat naar beneden wonen, maar voor de rest alles goed. De hoofdzaken voor ons is dat de woning en de omgeving beiden goed bevallen.

-We zullen straks nog terugkomen op het onderwerp 'omgeving'.

U bent nog vrij jong gezien de indeling van jongere en oudere ouderen..

Dhr.: Ja wat is jong hè. Voor jullie zijn we oud. Haha.

Ja dat wel, alleen als we het gaan vergelijken met de ouderen..

Dhr.: ja dat is te begrijpen, wij vergelijken ons ook wel eens met onze ouders. We hebben verder nog geen beperkingen, dat scheelt een heleboel.

-Zijn er volgens u nadelen aan thuis wonen?

Dhr.: Nee, voor ons niet. Als er beperkingen of nadelen komen kan dat in huis opgelost worden door bijvoorbeeld een traplift of iets dergelijks. Dat kan hier goed in dit huis. We hopen nog zo lang mogelijk thuis te wonen. Verder moeten we toch afwachten hoe het gaat. Ook de zorg is dichtbij en dat maakt het allemaal net wat makkelijker.

Tevredenheid en wensen/behoefte

-Zijn er dingen waar u behoefte heeft? En wat zou het Maanderzand kunnen betekenen?

Mevr.: Dat is nog niet aan de orde, we verlenen zelf nog hulp.

Dhr.: Nee we hebben geen wensen van wat we beter zouden willen. Wat dat betreft zijn we heel tevreden.

-Dat is mooi om te horen..

Mevr.: En verder hebben we drukke en leuke burens.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten

-Met welke mensen hebben jullie het meeste contact?

Dhr.: Het meeste met de burens eigenlijk. We staan hier wel aardig voor elkaar klaar.

Mevr.: Ja dat is hier altijd wel.

Dhr.: Toen we hier kwamen waren we de jongste, toen hielpen wij, nu zijn we ouder en worden we wel eens door anderen geholpen. We hebben het goed getroffen. Het zijn leuke, aardige mensen, altijd bereid om even te helpen en andersom ook.

-En dat zijn de jongere mensen waar u het nu over heeft?

Dhr.: Ja klopt, aan beide kanten wonen jongere mensen.

Mevr.: Aan de andere kant zijn ze wel iets ouder, zo rond de 50 denk ik. En die jongere zijn in de 30.

-Dus met hen heeft u het meest contact..

Dhr.: Ja, omdat je elkaar natuurlijk geregeld ziet, bijvoorbeeld bij het legen van de brievenbus. Ook met de sneeuwval van deze winter ontmoeten we elkaar ook en proberen we met ons allen even sociaal te doen en de stoepen schoon te maken.

Mevr.: Zeer fijn dat contact met de burens.

Dhr.: Er zijn ook af en toe buurtavonden of middagen met een aantal burens, en dat geeft saamhorigheid.

-Dus ook activiteiten worden door mensen en jullie zelf georganiseerd..

Dhr.: Ja, nou die avondjes of middagen met een paar burens is wel het enige als activiteit hoor. Het zijn geen straatbarbecues of dat soort dingen. Daar is de wijk ook niet naar denk ik.. het soort mensen.

Mevr.: De jonge mensen zijn ook hele dagen druk, en dan nog studie geloof ik.

Dhr.: Ze hebben echt hun eigen leven maar als je ze nodig hebt dan zijn ze er wel en dat is heel leuk.

-En als het over kinderen en familie gaat, hoe zijn dan de relaties?

Dhr.: We hebben geen kinderen, en we hebben allebei vrij kleine families. Mijn zussen wonen ver weg achter Arnhem en één in Leeuwarden. Daar komen we toch wel regelmatig maarja. En jij hebt maar één zus.

Mevr.: Ja ik heb één zus.

Dhr.: En zij is een heel stuk ouder heeft ook al best veel zorg nodig. Ze heeft dan ook aardig wat thuiszorg. Maar we moeten er zelf toch ook wel een paar keer per week naar toe. Zo vult de tijd ook met zulk soort dingen. dus gaan we vaak op bezoek.

-En met de familie die u heeft, heeft u daar veel contact mee?

Mevr.: Ja, heel veel contact met mijn zus, haast dagelijks.

-Dat bedoelde u dan ook met mantelzorg wat eerder in dit gesprek?

Mevr.: ja dat klopt, zij heeft veel zorg nodig.

Dhr.: Je hebt daar zelf twee keer een officieel compliment voor gehad.

Mevr.: Ja.. maar dat is wel eens een probleem..

-Uw zus..?

Dhr.: Ja, ze is natuurlijk van een oudere generatie die zelf weten hoe ze het willen en daar moet je af en toe tegen opboksen.

Mevr.: Zij is 86 jaar en ik ben daarom nog steeds haar kleine zusje. En ze is zelf hoofdzuster geweest, dus ze had heel veel te vertellen. En ze was ook docente.

Dhr.: Dus dat blijft he.. die kennis en hoe ze het gewend is te doen. Ze vind het moeilijk dingen over te geven.

-Heeft u nog vrienden of kennissen waar u contact mee heeft?

Dhr.: Ik heb nog geregeld contact met oud-collega's

Mevr.: En je hebt nog een vroegere schoolvriend.

Dhr.: Ja klopt een vriend vanuit de schoolbanken. We kennen elkaar 50 jaar en hij woont in Eindhoven, we gaan regelmatig even heen en weer. Verder in de buurt ook kennissen omdat we er al zo lang wonen en veel mensen kennen en tegenkomen, we kennen de wijk heel goed. We hadden tot een paar jaar geleden altijd een hond en dan loop je ook in de wijk, je spreekt iedereen en kent heel veel mensen aan de naam van de hond en dat geeft heel veel leuke contacten.

-Dus als ik u begrijp hebben jullie het meeste contact met mensen in de buurt?

Dhr.: Ja dat klopt. Wat dat betreft voelen we ons nog niet alleen ofzo.

Mevr.: Nee.

Tevredenheid

-Hoe ziet u uw netwerk om u heen? En bent u daar tevreden mee?

Mevr.: Ja zeer tevreden.

Dhr.: Het is meer de gezelligheid dat je zo op zijn tijd wat mensen ziet. Dat is eigenlijk het belangrijkste. Door onze goede gezondheid zijn we nog onafhankelijk. Maar als je wat gebrekkiger bent zou het wel heel fijn zijn als je mensen hebt waar je naar toe kunt of die naar jou toekomen. We kunnen eigenlijk alles nog. Straks ga ik nog naar de tennisbaan dus dat illustreert wel dat we het nog heel goed kunnen. En daar heb ik ook weer contacten bij de club van de tennisbaan.

Geloof/religie

-Bent u aangesloten bij een kerkelijke gemeente?

Dhr.: Ja, wij zijn hervormd. Hier in de wijk is onze kerk. Ik doe er een aantal dingen voor zoals kerkbalans. We gaan ook vaak naar de bethelkerk, die vinden we als het er op aankomt net iets prettiger, we voelen ons er iets meer thuis.

-En heeft u van de kerk ook contacten?

Mevr. en dhr.: Ja.

Dhr.: En het is leuk om regelmatig elkaar te zien en te spreken.

Mate van eenzaamheid

-En als het om eenzaamheid gaat, kent u andere mensen die eenzaam zijn?

Dhr.: Nee niet echt.

Mevr.: niet meer.

Dhr.: daar noopt de wijk ook niet toe. In deze wij met deze huizen is het niet goed op te merken of er eenzaamheid leeft.

Mevr.: We kende eerder wel wat eenzame mensen maar die zijn nu uitgestorven.

Dhr.: Nou.. die eenzaamheid viel ook nog wel wat mee. Mensen trekken zich ook sneller terug als ze ouder worden. Ze kunnen ook niet zo snel meer naar buiten. En dan valt het minder op.

Mevr.: De wijk is toch wel wat jonger geworden de laatste jaren.

Buurt en omgeving

-Meer jongere mensen?

Mevr.: Ja wel wat jongere mensen om ons heen. Naast ons woont dan één wat oudere vrouw maar daarnaast zijn ook weer jonge mensen.

Dhr.: Als mensen overlijden, komen er jongere mensen voor in de plaats. Dat geeft ook wel levendigheid in de wijk. Het is toch wel een wat grijze wijk. Er zijn toch ook wel huizen die prijzig zijn die ook niet voor iedereen toegankelijk zijn.

-Dus in vergelijking met andere wijken, is dit wel een groene wijk met mooie huizen..

Dhr.: Ja en mensen hebben het naar de zin. De meeste mensen wonen er lang, zo'n 30 of 40 jaar. Mensen geven aan dat de wijk zo mooi groen en rustig is. De wijk ligt gunstig.

Mevr.: En mensen vinden de tuinen vaak fijn en groot.

Dhr. : En voor mensen met kinderen is dat ook ideaal.

Het Maanderzand

-Komt u wel eens bij activiteiten in het Maanderzand?

Mevr.: Nee, daar hebben we geen tijd voor ha ha.

Dhr. : Ik weet helemaal niet wat we daar kunnen doen.

Mevr.: Je kunt er geloof ik sporten of zo.

Wensen/behoeften

-Zou u nog wat anders willen zien in de contacten in de wijk?

Mevr.: We zijn er tevreden over. Nee, het is allemaal goed.

Dhr.: Er zijn natuurlijk ook wel mensen die graag uit gaan of weg zijn, maar we zijn ook heel graag thuis en we hebben genoeg te doen.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan de maatschappij

-Bent u nog maatschappelijk actief?

Dhr.: Voor de kerk doe ik wat dingen. Dat is eigenlijk wat ik doe als je het maatschappelijk actief wil noemen.

Mevr. : Ik heb jaren bejaardenbezoekjes gedaan maar dat ben ik nu wat aan het afbouwen. Ik doe het al heel lang. Maar nu hebben we ook andere dingen en ik vind nu meer wat voor de jongere mensen.

Dhr.: Dat komt omdat het allemaal verschuift. Vroeger kregen mensen van onze leeftijd bezoekjes en nu bezoeken we nog.

Vrije tijdsbesteding

-U zegt u heeft nog andere dingen? Wat doet u nog meer?

Dhr.: Mijn vrouw is meer thuis. Ik heb dan nog wat andere dingen buiten de deur. Zoals een clubje waar ik bij zit met modelvliegen, dat doen we dan in Veenendaal in de sporthal. Nou ja, en het tennissen twee keer in de week. De ene keer gaan we naar Bennekom in de hal en de andere keer gaan we hier in Ede tennissen in de open lucht. Verder ben ik gek op tuinieren dus als het weer wat beter wordt ga ik weer naar buiten.

Mevr.: En op de hond passen.

Dhr.: Ja, de oppashond van de kapster. Zij is heel jong, heeft pas een tweede kind. Zij heeft wel eens dat ze haar handen vrij moet hebben. Het is dezelfde soort hond die wij altijd gehad hebben, dus wij zijn er wel gek mee. We hebben hem net weer een weekje gehad. Lekker, daar kunnen we mee lopen Dat is lekker, kunnen we mee lopen. We komen daardoor dus veel buiten.

Mevr.: We lopen ook vaak als we boodschappen doen.

Dhr.: Ja, als het even kan lopen we buiten.

-Is dat voor u goed te doen?

Mevr.: Ja, makkelijk

Dhr.: Ja, we beseffen wel dagelijks dat we nog steeds gezegend zijn met een goede gezondheid. We zien toch ook wel mensen om ons heen die veel jonger zijn en al veel minder kunnen. Dat is dus wel wat om dankbaar voor te zijn.

-Heeft u ook rustmomentjes?

Mevr.: Oh ja hoor, af en toe even puzzelen.

Dhr.: Ja even puzzelen of even gewoon zitten. We werken niet meer, dat hebben we gehad dus wat dat betreft hoeven we niet meer continu bedrijvig te zijn.

Werk

-Wat voor werk heeft u gedaan?

Dhr.: Mijn vrouw was vooral thuis, ze was coupeuse en deed thuis het werk. En ik zelf heb bij de gemeente gewerkt. Eerst hier in Ede, later in Renkum en Oosterbeek. Dat heb ik tot mijn pensioen gedaan.

-Wat had u voor functie?

Dhr.: Ik had ruimtelijke ordening en bouwzaken.

-Dat regelde u dan?

Dhr.: Ja. Heel divers werk waardoor ik altijd erg van mijn werk gehouden heb. Met 62 jaar kon ik eruit, dat was toen nog een tijd dat dat kon. Ik had zelfs nog een tropenjaar waarin ik in Guinee heb gezeten toen dat nog Nederlands was. Ook was er bij mijn werk een mogelijkheid om nog wat langer te blijven werken in deeltijd en dat leek me hartstikke leuk om te doen. En dat heb ik nog 6 jaar gedaan ongeveer. Dus uiteindelijk heb ik tot mijn 67^e gewerkt. Ik zeg wel eens tegen mijn collega's, 'zie je wel dat het kan tot je 67^e'. Nou ja, dat is niet helemaal eerlijk want het was maar een paar dagen per week. En ik deed het ook veel voor mijn plezier.

Pensionering

-Hoe bevalt het dat jullie nu beiden met pensioen zijn?

Dhr.: Oh wel goed hoor. Je moet je ook af en toe realiseren dat het leven heel veranderd is, het gaat toch niet zo door zoals je zou willen of zoals je altijd gedaan hebt. En dan wordt het wat rustiger maar je bent ook weer vrijer want je kan je eigen tijd indelen en dat is vooral heel fijn. En we zien veel fijne momenten om samen te doen.

-Dat vinden jullie fijn aan deze periode?

Dhr.: Ja. En vooral ook dankzij onze gezondheid is het dan ook nog leuk. Anders zit je alleen maar voor het raam te kijken als je niets kunt.

Bijdrage van ouderen zelf naar andere ouderen toe

-Jullie vertelden al dat jullie een aantal dingen doen zoals kerkelijk werk en bezoeken. Waar zijn jullie nog meer goed in, om in te zetten?

Dhr.: Je kunt natuurlijk heel veel doen wat dat betreft. Ik heb plezier in mijn eigen tuin. Of klusjes doen voor anderen, dat zou kunnen. Maar over het algemeen is het zo dat er hier ook wat jongere mensen wonen. Of ze doen het dan zelf of ze hebben wat jongere kinderen die dan weer helpen. Dus dat is hier niet zo aan de orde hoor.

-Is het niet aan de orde, dat het nodig is elkaar te helpen?

Dhr.: Nee. Nou ja de buurvrouw vraagt wel eens wat, maar meestal kan haar eigen zoon helpen. En als ze iets vraagt, ja dan doe je dat natuurlijk even. En soms kunnen we de jongeren ook even helpen. Die zijn de hele dag weg. Ik zit bijvoorbeeld soms wel op mijn computer maar ik kan er verder niet veel mee en dan weet ik dat mijn buurman klaar staat om mij even te helpen. De andere buurman is bouwvakker is altijd druk en soms doe ik wat voor hem, en een andere keer doet hij weer wat voor ons. Zo gaat dat een beetje om beurten. Zo is er dus geregeld wel iets dat wij doen en dat anderen voor ons doen. Je kunt natuurlijk altijd meer doen maar dan moet je iets van vrijwilligerswerk gaan

doen. Vrijwilligerswerk is heel gauw gebonden en als je het doet moet je het ook goed doen zodat men op je kan rekenen. En teveel binden wil ik dan niet, ik heb mijn hele leven gewerkt dus ik hou het nu graag zo vrijblijvend.

Wensen/behoefte

-Als het over het dagelijks leven en vrije tijd gaat zijn er dan dingen wat u anders zou willen of is er iets waar u behoefte aan heeft?

Dhr.: Nee, we kunnen onszelf vermaken, dus er is geen noodzaak om iets anders te willen. Als je minder zou kunnen zou het leuk zijn om bij een clubje te horen van het een of ander. Maar dat is voor ons niet zo'n noodzaak. Ik kan me voorstellen dat ouderen in de aanleunwoningen bij het Maanderzand wel blij zijn met activiteiten daar.

Inkomen

Opleidingsniveau en werk(vervolg)

-Welke opleiding heeft u gedaan?

Dhr.: Ik heb de vroegere Mulo gedaan en verder veel tijdens het werken moeten studeren. Als je wat wilt in de gemeente dan moet je studeren. In het begin was het schriftelijk, er was een speciaal instituut voor gemeente rechten en dat soort dingen en later kregen we de bestuursscholen in de regio en dat heb ik nog heel lang gedaan.

-Dus u heeft veel verschillende dingen gedaan?

Dhr.: Ja, nou ja een gemeente is divers, het doet zo veel verschillende dingen en dat vond ik altijd erg aantrekkelijk. Alles komt bij de gemeente samen en dat vond ik erg leuk, maar daar moest ik wel een behoorlijke ondergrond voor nodig hebben.

-Had u, mevr. nog een opleiding voor coupeuse gevolgd?

Mevr.: Ja, de opleiding voor coupeuse en daarna altijd dat werk gedaan.

Inkomenssituatie, gevolgen en tevredenheid

-Hoe is het met uw inkomen? Heeft u genoeg of gemiddeld?

Dhr.: We hebben geen groot inkomen gehad, maar we waren altijd tevreden, ik vond het een goed salaris dat ik had. Ik ben eruit gegaan met een redelijk pensioen. Maar nu wordt er wel veel gekort, afgelopen maand moesten we al weer wat inleveren voor de belasting. En er wordt al aangekondigd per brief dat er nog meer gekort gaat worden. Gelukkig houden we elke keer nog wat over, we kunnen nog steeds auto rijden. Dus ons hoor je niet klagen. en leven best wel bescheiden. Maar ik kan me voorstellen dat mensen die het wat minder hebben het moeilijk kunnen krijgen en dat het wel eens tot problemen leidt. Financieel hebben we niets te klagen, we leven ook redelijk bescheiden hoor. Er zijn mensen die drie keer per jaar op vakantie moeten en vaak buiten de deur eten, wij doen dat niet en dat scheelt veel hoor. We roken niet en drinken niet. We hebben ons huis, steeds wat op afbetaald door de tijd heen. Dus we hebben het geluk dat onze maandlast nu een stuk minder is. Wij zijn nog van de generatie die spaarde. Tegenwoordig zie je dat anders.

Mevr.: En de huizenprijzen dalen.

Dhr.: Mensen gaan vaak lasten aan en dat begint toch een probleem te worden.

-Dus u heeft een AOW met aanvullend pensioen?

Dhr.: ja.

-Kent u mensen om u heen die het slechter hebben, of misschien arm zijn?

Dhr.: Nee dat zal hier niet zo gauw zijn. De wijk is er ook niet naar, want het zijn haast allemaal koopwoningen. Een enkele huurwoning. Het is typisch voor de wijk, echt met koopwoningen en mooi. Eerst hadden we een kleiner huis, maar door aflossing en zuinig leven konden we dit grotere huis kopen.

Mevr.: Dat is een voordeel van onze generatie, we hebben zuinigheid geleerd hè.

Dhr.: Je kunt wel kopen maar je moet toch eerst geld hebben. Nu gaat dat makkelijker. Maar met een koophuis moet je wel een hypotheek nemen. Als we iets nodig hebben zoals een wasmachine,

dan sparen we eerst het geld bij elkaar en dan kopen we het. Maar ja, we zijn in de afgelopen decennia toch opgegroeid in welvaartstijden. We kunnen het dan ook best wel begrijpen dat jongeren zo leven want zij zijn net zo goed kinderen van deze tijd als dat wij kinderen van onze tijd waren. Maar in deze tijden is dat wel een stuk problematischer. Ik hoop alleen dat het weer een keer wat beter wordt. En dat zal ook wel.

Wensen/behoefte

-Is er in uw situatie nog iets wat u anders wil zien als het om inkomen gaat?

Dhr.: Nee hoor, we moeten ook redelijk denken, iedereen wil wel veel geld verdienen en hebben.

Mevr.: het meer is nooit vol, zeggen de friezen.

Dhr.: Ja en degenen met posities zie je ook steeds meer graaien met fraude plegen, dat is ook niet goed maar ja dat hebben wij niet dus dan is het altijd makkelijk praten over een ander. Het is alleen zo jammer dat het alleen maar steeds om geld draait he.

-Het is in elk geval wel goed om te horen dat het zo goed gaat in deze wijk..

Dhr.: Ja, wij zijn heel tevreden en ik hoor dat van de burens ook. Als we eens wat leuks doen houden we het leuk.

Mevr. : Als mensen hun banen maar houden.

Dhr.: Ja dat is heel belangrijk. Vroeger was er altijd een baan er was werk genoeg toen ik begon met werken. Maar nu wordt dat veel moeilijker. Ook bij de gemeente was je haast onaantastbaar en kon je later zo je pensioen in en nu is men niet meer zeker van het pensioen. Zo zijn heel veel dingen weggevallen. Het zal ook wel weer goede kanten hebben hoor is er steeds meer aan het weg vallen.

-Nou ja iedereen leert zo ook weer zuinig zijn..

Dhr.: Ja, dat is zo. En als de eisen wat lager werden kan het ook nog leuk zijn. Maar nogmaals je bent kind van deze tijd en ik kan me indenken dat je daarin mee gaat en dat je het als gewoon aanvaard.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke en psychische gezondheid

-Ik ga even naar een heel ander onderwerp, als u het niet erg vindt. Het onderwerp gezondheid. Hoe zou u uw lichamelijke en psychische gezondheid omschrijven?

Dhr.: Ik voel me nog goed fit, geen beperkingen, anders stond ik niet op de tennisbaan en ik kan een dagje in de tuin werken, ik dan wel een wat stijve rug, maar dat is ook wel weer snel over. Het is wel verraderlijk. Ik heb het gevoel dat ik nog alles kan maar het is geleidelijk aan natuurlijk wel wat minder geworden, maar dat zie je niet van je zelf. Ik denk nog dat ik alles kan, maar dat is eigenlijk niet helemaal waar. Maar dat het wat minder is voel ik niet als een beperking. Dat vind ik al heel kostbaar.

-Hoe is dat bij u mevr.?

Mevr.: Eigenlijk hetzelfde? Ik kan alleen niet meer tennissen vanwege mijn tenniseelleboog maar dat is ook al jaren geleden. Ik kan nog traplopen en fietsen, alles is goed te doen. We hadden gisteravond nog bezoek van een oud collega van ongeveer 65 jaar en ze zei dat ze niet zo ver meer kan lopen.

Dhr.: Ja, daar kijken wij dan van op. Wij lopen zelf heel veel. Ik ook op de tennisbaan.

Regievoering over eigen leven

-Sommige ouderen kunnen het gevoel hebben geen regie meer te hebben. Hoe is dat bij u?

Dhr.: ja we moeten onszelf nog redden, met financiële dingen, belastingen aanvragen en rekeningen etc. En dat kan. Dat is voor mij geen ramp omdat ik dat gewend ben vanuit mijn werk. Wat er gedaan moet worden dat komt vanuit de regering, dat geeft betutteling. Het leven wordt steeds complexer. Er zijn veel verschillende mensen en dan moet er ook veel geregeld worden.

Zorg- en dienstverlening

-Hoe ziet u dat met bezuinigingen?

Dhr.: Dat vind ik wel een zorgelijke ontwikkeling, niet zo zeer het achteruit gaan, de regelingen maar de manier waarop er mee wordt omgegaan. Wat in de krant staat is vaak de eenzijdigheid van onze doelgroep. Ouderen worden afgeschilderd als de groep die geld genoeg heeft en waar men geld vandaan kan halen. En dat je daar je leven voor gewerkt en gespaard hebt, en als er een foto wordt geplaatst is dat ook meestal van ouderen op de golfbaan. Ouderen kunnen vaak ook veel, dat geef ik toe maar zet daar ook eens jongeren naast die bijvoorbeeld een verre reis maken. Het is iedereen gegund maar het wordt wel eenzijdig belicht om tot het doel te komen van geld weghalen bij ouderen.

-Dus u vindt dat men om te bezuinigingen ouderen afgeschilderd worden als mensen die veel geld hebben en waar men geld kan halen?

Dhr.: Ja zo wordt dat wel wat gedaan. We eten er niet minder om maar de manier waarop men er over denkt slaat te ver door. Terwijl de regering wel veel geld uitgeeft aan dingen waarvan wij denken van dat het volkomen onzin is. Natuurlijk, het is een politieke visie en iedereen heeft zo zijn gedachten daarover maar ik zie het als een log lichaam dat hier straks alles overneemt. En waar anderen ook niets meer over te vertellen hebben. Ik vind het triest dat de burgers vaak moeten opdraaien voor de kosten. Er zijn zoveel andere dingen waar geld aan wordt verkwist. Men maakt mij niet wijs dat de ouderenzorg zo'n groot deel van de kosten betreft.

-Dat is hoe u er over denkt...

Dhr.: Ja.

Mevr.: En dan zeggen ze dat de AOW's niet meer betaald kunnen worden maar dat hadden ze al jaren geleden aan zien kunnen komen. Net als die babyboom, die hebben ze jaren geleden ook al aan kunnen zien komen. Maar geld ervoor gereserveerd houden was er niet bij.

-Dat zagen we in een documentaire.. we kunnen ons voorstellen dat u zorg heeft om anderen mensen.

Mevr. en dhr.: ja ja dat is wel zo.

-Ik heb verder van u als begrepen dat u geen gebruik maakt van zorg en dienstverlening...

Dhr.: nee wij niet. Haar zus wel, en daar zijn we tevreden mee zodat ze thuis kan blijven wonen.

-Stel dat u naar een zorgcentrum zou moeten.. wat zou u dan zien als de voordelen en nadelen daarvan in vergelijking met het thuis wonen?

Dhr.: Thuis is lekkere vrijheid, maar je krijgt ook minder contacten bij het ouder worden en dan is het fijner om in een omgeving te zitten waar veel voor je wordt gedaan en met soortgenoten. Als we niet meer naar de kerk kunnen, wordt dat daar ook geregeld. En de activiteiten die er zijn, kan ik me voorstellen kan een voordeel zijn omdat je dan minder vereenzaamd. Wij hebben geen kinderen dus we hebben grote kans dat we over een poosje minder op mensen terug kunnen vallen. Je bent daar wel in een beschermde omgeving.

Mevr.: Het is daar nu moeilijk om over te oordelen.

Dhr.: Ik heb begrepen dat Het Maanderzand gaat verbouwen en ook wat veranderen doorvoert met ook meer mogelijkheden als een appartementje en huurmogelijkheden. Dan zijn er toch ouderen die het wat makkelijker kunnen betalen. En dan heb je toch een mogelijkheid om daar naar toe te gaan.

Mevr.: Zoiets hebben ze ook bij het Reemsterzand, toch?

Dhr.: Ja, dat is schitterend. Als we ons minder zouden voelen zouden we het fijn vinden om bijvoorbeeld in het Reemsterzand te wonen. Ik denk dat ik me daar thuis zou voelen. Je hebt er toch ook verbinding binnendoor met het Maanderzand, maaltijden die je kunt krijgen en allerlei andere dingen. Maar ja ik krijg de indruk dat men in de regering dit juist drastisch willen terug dringen.

Mevr.: Het is zo onbetrouwbaar wat de regering doet het. De ene keer is het sus en de volgende keer is het weer heel anders. Er veranderd te veel. Dat is ook met de huizenverkoop en alles, de hypotheekplannen.

Kwetsbaarheid

-Welke ouderen ziet u als kwetsbaar?

Mevr.: dat zou ik vooral zien bij mijn zus. De lichamelijke beperkingen.

Dhr.: Of bij berovingen, waarbij ouderen zich niet kunnen verweren, niets kunnen doen. Het gaat vooral om lichamelijk gezondheid bij dit onderwerp vind ik.

-Heeft u zelf ook het idee dat u in een mate kwetsbaar bent?

Dhr.: Nee dat voelen wij niet zo. Dat er iets kan gebeuren ja dat geldt voor alle mensen, niet speciaal voor ons als ouderen. Maar we voelen ons nog onafhankelijk. We voelen ons niet kwetsbaar omdat we ons nog kunnen verweren overal tegen. Ongetwijfeld komen we bij mensen die dat wel zo voelen of angstig zijn. Of geen steun in het geloof ondervinden.

Ideeën voor Het Maanderzand

-Zijn er acties die u vanuit Het Maanderzand zou willen zien?

Dhr.: Ik denk dat dat vanzelf wel komt, want ze hebben grote plannen om de hele boel te verbouwen en dat mensen tot het einde zorg kunnen krijgen vanuit Het Maanderzand. Dat vind ik een heel goed uitgangspunt. Het is toch wel leuk dat je in je eigen wijk blijft. En er zijn veel bekenden die er zijn dus het is vertrouwd en dat maakt het leuker. Dat lijkt me heel goed, dus ik kan het wel onderschrijven dat ze het op deze manier gaan doen. Ik hoop dat het ook echt zo van de grond komt. Ik vind het een mooie doelstelling dat Het Maanderzand zorg wil geven vanaf nu tot het einde van leven van mensen in één wijk.

-Dus dat punt van zorg aan huis vind u erg belangrijk?

Mevr.: Ja zeker dat vinden we erg belangrijk.

Dhr.: maar dat vergt wel veel personeel en kosten, maar ik hoop dat dat blijft.

-En qua activiteiten, wat zou u fijn vinden vanuit Het Maanderzand?

Dhr.: Persoonlijke aandacht op zijn tijd van iemand. Om daardoor te voelen niet alleen te zijn, niet aan je lot overgelaten te worden. Het feit dat als je het nodig hebt, het er is in Het Maanderzand dat is toch een heel fijn idee. Het is er eigenlijk niet meer naar dat vrienden en familie veel blijft helpen stel dat onze gezondheid minder zou zijn. Dus daarom is Het Maanderzand erg belangrijk.

Er gaat veel weg, ontwikkelingen hebben allemaal verband met elkaar, en als het allemaal wat zakelijker wordt, is dat wel moeilijk. Individualisme is een item in onze doelgroep. Maar de ontwikkelingen die we hoorden over Het Maanderzand over de komende plannen, zijn we erg blij als dat echt gebeurt.

Bijdrage van ouderen zelf naar andere ouderen toe

-Wat zou u zelf kunnen doen voor ouderen die kwetsbaarder zijn?

Dhr.: Als er sneeuw ligt, sta ik te scheppen voor anderen. Ik erger me soms dat de jongere mensen dan vaak geen sneeuw ruimen. Want er lopen hier toch veel oudere mensen met een rollator. Het is nog wel gemoedelijk in de wijk. Ik vind het belangrijk dat er hier nog aan elkaar wordt gedacht. Het is altijd leuk om te zien dat mensen hier vaak nog wat voor elkaar doen.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 2

Geslacht	: Vrouw
Leeftijd	: 81
Burgerlijke staat	: Alleenstaand
Kinderen	: 1 zoon

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Wonen

Woonsituatie + redenen thuis wonen

- *U vertelde al dat u hier 46 jaar woont.*

Ja. Mijn zoon is nu 49. Toen hij 3 jaar was kwamen we hier en hebben we dit huis gekocht.

- *Wat waren de redenen om nog steeds thuis te blijven wonen?*

Nu?

- *Ja.* Nou, omdat ik nog aardig goed ben en fit en ik moet er niet aan denken om in een bejaardenhuis of op een flat te wonen. Want hier heb je alles bij de hand, want ik rij nog auto, ik heb een fiets. Lopen kan ik heel moeilijk, dus twee stappen vanuit huis en ik ben bij de auto en bij de fiets. En dat heb je in een flat niet, dan moet je eerst een eind lopen en eer dat je dan bij de auto bent en bij de fiets bent.....ik heb dat wel gezien bij kennissen. Nee, vreselijk vind ik dat. En we hebben hier nog een SRV-man en daar ben je snel en die man die brengt echt alles. En verder.. mijn buurvrouw woont hier, denk ik, al 55 jaar, zo lang als die huizen hier staan. Ze is ook al 80 en ja, zo lang zijn we al bij elkaar als burens.

Voor- en nadelen van thuis wonen

- *Dus eigenlijk zijn er voor u dan heel veel voordelen om thuis te blijven wonen?*

Ja, alleen maar voordelen. Nou ja, het bejaardenhuis...dat kom je ook niet meer in, maar het bejaardenhuis vind ik ook vreselijk Als ik dat zie op TV van dat ze gezamenlijk alles doen. Gezamenlijk dit en gezamenlijk dat. Dat vind ik verschrikkelijk, echt waar.

- *En bedoelt u dan de activiteiten of...?*

De activiteiten ja, want dan verwachten ze dat je komt eten en dat je naar zo'n ontspanning gaat weet je. Ik moet er niet aan denken, eerlijk niet, dat is niks voor mij, verschrikkelijk. Nee hoor, ik hoop tenminste dat ik hier thuis kan blijven zo lang ik kan. Want ik heb daar helemaal geen behoefte aan. Ik heb ook helemaal geen behoefte om naar een soos of wat te gaan. Daar vind ik niks aan.

- *Zijn er nog wel wat nadelen aan het thuis wonen?*

Nee, voor mij niet. Ik heb nu een traplift dus dat is heel fijn. In oktober ben ik ziek geworden, vreselijk last van mijn hart, en in januari heb ik griep gehad, longontsteking. Het duurde lang eer ik daar overheen was. Maar goed, dat is nou voorbij gelukkig.

- *Ja, gelukkig!*

Maar eer die tijd dat ik weer opgeknapt was, maar dat geeft niet want ik heb mijn schoonzus nog en die doet ook boodschappen, en die SRV-man komt aan de deur.

Tevredenheid en wensen/behoeften

- *Zijn er nog dingen waar u behoefte aan heeft of wat u zou willen in uw woonsituatie?*

Nee, ik zou het niet weten. Ik heb alles wat mijn hartje begeert.

- *Nou, dat is mooi om te horen!*

Ja, echt waar. Ik heb wel de stoelen, bank en bed laten verhogen, dat is makkelijker met opstaan en zo. Daar heb ik een timmerman voor en die doet dat. Zo is dat. En ik heb een tuinman en ik heb elke week een werkster, particulier en niet van de thuiszorg trouwens..nou, wat wil ik nog meer? Ja...

- *Dat heeft u goed geregeld.*

En ik kan het betalen gelukkig. Daar ligt het natuurlijk ook aan. Als je alleen een AOW hebt dan gaat dat allemaal niet.

Inkomen

Inkomenssituatie + gevolgen van inkomenssituatie

- *Wat is uw inkomenssituatie nu?*

Eh..pensioen heb ik en de AOW. Het pensioen van mijn man. Mijn man heeft 40 jaar gevaren.

- *Op zee?*

Ja, en het is een aardig goed pensioen. Al hoewel de overheid er nu wel wat vanaf gehaald heeft, maar dat hebben ze bij iedereen.

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft

- *En heeft u zelf ook nog werk gedaan vroeger?*

Ja, ik ben in de verpleging geweest.

- *Wat leuk! En hoe lang...?*

Het was in het Julianaziekenhuis bij de Stationsweg. Toen ik begonnen ben was ik 17 jaar. Toen was ik te jong dus toen werkte ik in de keuken en daar maakte ik brood klaar en zo. En toen ik dan 19 was toen mocht ik een uniform aan en de verpleging in zeg maar. Ik ben hier wel vijf jaar geweest. En toen ben ik naar Arnhem gegaan, naar het gemeenteziekenhuis, dat is nu Rijnstate. Ik heb de kraam gedaan en daarna drie jaar O.K. Toen heb ik daarna in Julianaziekenhuis en streekziekenhuis ook nog op de O.K. gewerkt. Want ik ben niet zo jong getrouwd, ik was al 28 toen ik trouwde,

- *O ja.*

Ja, zo is het gegaan, mijn leven. En daarna heb ik dus eh..toen ik getrouwd was en een zoontje had, toen heb ik alleen vrijwilligerswerk gedaan in De Halderhof. Daar heb ik 30 jaar vrijwilligerswerk gedaan.

- *Zo, dat is een lange tijd. Wat deed u dan voor werk?*

Nou, vrijwilligerswerk. Ehm, ik had een mevrouw met Parkinson op het laatst, die lag in De Halderhof en daarmee ben ik tien keer mee geweest met De Zonnebloem.

- *Wat mooi!*

Ja, dat is leuk hoor. Dat is zo leuk! Die mevrouw kon niets meer op het laatst. Maar dan gingen we ieder jaar een week naar De Zonnebloem. Eindhoven zijn we geweest en verschillende plaatsen. Dus dat heb ik allemaal gedaan.

- *Mooi!*

Nou, maar de laatste 10 of 15 jaar dan heb ik niets meer gedaan, want ik heb acht jaar geleden een nieuwe hartklep gekregen in Amsterdam in het ziekenhuis, dus daarna..nee, niks meer. Maar ja, dat is ook al acht jaar, die hartklep, dus eh..die gaat tien jaar mee dus ik heb nog een paar jaar. Misschien langer, wie weet.

- *O ja..*

Dus zo is mijn leven verlopen. Ja.

en hoe lang is het geleden dat uw man overleden is?

Mijn man was 58, dat is 26 jaar geleden. Dus zo lang ben ik al alleen. Hij was net met pensioen zeg maar. En kreeg het aan zijn hart en toen was het gauw afgelopen. Ja dat is..jammer.

- *Dat moet wel een klap geweest zijn.*

Ja, want door de jaren heen was je veel alleen altijd. Hij was toen ongeveer twee jaar thuis en toen kreeg hij dat. Dat is jammer, maar zo gaat dat.

- *Wat naar eigenlijk he, dat hij net met pensioen is en net wat meer vrije tijd samen en dat hij dan..*

Hij was ongeveer 2 jaar thuis en toen kreeg hij dat. Dat is jammer, maar zo gaat dat. Ja..

Sociaal-economische status

- *Nou ga ik weer heel even terug naar het inkomen. Want ik begrijp van u dat u wel goed kunt rondkomen van wat u binnenkrijgt. Maar kent u wel armoede om u heen?*

Nee, hier uit de buurt niet, en andere mensen...ik zou het niet weten. Misschien ook omdat je daar nooit mee omgaat, ik weet het niet hoor. Maar als je hier woont...

- *In het Beatrixpark bedoelt u?*

Ja, in het Beatrixpark..daar hebben ze het allemaal wel goed hoor.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *Is er iets waar u behoefte aan heeft op het gebied van inkomen of wat u anders zou willen?*

Nou (lacht) mijn vader zei vroeger: "'t Kon wel een duizendje beter zijn." Maar goed, nee hoor, ik heb genoeg en ik hoef niet meer. Ik doe ook nooit mee met de loterij of wat dan ook, wat moet ik met een paar miljoen...? Ik zou het niet weten... Zo lang heb ik niet meer.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt (en een stukje maatschappelijke participatie)

Sociale contacten + relatie met kinderen, familie, vrienden, kennissen en burens

- *Met welke mensen heeft u het meest contact?*

Nou, met mijn zoon natuurlijk en met de buurvrouw en met hiernaast en daar schuin tegenover en daar, ja, uit de buurt. Ja hoor.

- *Veel uit de buurt?*

Ja, ja...en ik ga naar de kerk dus dan heb je ook veel contacten.

- *Hoe oud is uw zoon en uw kleinkinderen?*

Ja, mijn zoon die is 49 en mijn kleinkinderen...acht en negen geloof ik, maar het kan ook zeven en negen zijn, dat weet ik niet precies hoor. Ja..

- *Hoe vaak heeft u dan contact met uw zoon?*

O, iedere week wel even. En anders bellen we wel. Hij geeft les op het ROC. Heeft de fotovakschool gedaan.

- *Mooi! En...u vertelde ook mensen uit de buurt vooral, daar heeft u contact mee. Hoe vindt u dat contact?*

Goed, want anders begin ik er niet aan, dan zeg ik het wel. Want hiernaast, die oude mevrouw waar ik jaren naast woonde is overleden, maar die mensen die er nu zijn, zijn ook zo aardig. Ja..dat moet ik wel zeggen ja.

- *Fijn! En heeft u verder nog andere familieleden, vrienden, kennissen?*

Nee, nee..ik heb helemaal geen ehm... mijn broer, zus, vader, moeder..alles is overleden. Ook van mijn mans kant. Of ja, ik heb nog een schoonzus..van mijn broer, want mijn broer is ook jong overleden. Daar ga ik veel mee om. Dat is nog de enige familie, dat krijg je dan.

- *En de kennissen die u heeft, dat zijn dan de mensen uit de buurt?*

Ja. En in de Albertine Agneslaan heb ik een goede vriendin zitten. En ja.. Wat nog meer. Van de kerk ken ik er ook een stel. Eén die komt ook altijd hier en daar ga ik ook heen en...ja. Nee, dat zit allemaal wel goed.

- *Ja? Hoe tevreden bent u over uw netwerk?*

Ik ben heel tevreden.

- *Dat is mooi om te horen! En welk aandeel heeft u zelf in het onderhouden van contacten?*

O, ik ga ehm..zeg maar om de 14 dagen..ik heb nog een nicht, die heeft MS, heeft ze. En haar man zit ook in een rolstoel, met z'n tweeën dus daar ga ik zo om de 14 dagen even heen. En verder komt mijn vriendin eens hier, dan ga ik daarheen. En verder ja...ik ga twee keer in de week naar de therapie.

- *Wat is dat voor therapie?*

Oefenen, met je...dat ik niet zo stijf wordt. Fietsen enne...achter de rollator lopen enne...met de benen bewegen weet je wel. Dat doe ik nu twee keer in de week Anders ging ik ook nog een keer zwemmen, maar nu doe ik die therapie. Straks ga ik ook wel weer zwemmen, dat zwemmen dat is dan ook met oefeningen in het warme bad. Zijn ook allemaal oudjes die daar zitten, of ja..ook wel wat jongeren geloof ik.

- *Ja. Dus u neemt zelf ook wel initiatief om nog dingen te ondernemen?*

Ja, ik ga niet achter de geraniums, ja ik zit er wel achter, maar wat ik wel veel doe is legpuzzels. En ik heb een computer maar dat doe ik niet. Ik heb er gewoon geen behoefte aan. Ik heb een mooie televisie en ik kan 100 zenders krijgen of weet ik hoeveel. Het is mij goed hoor. Ik hoef niet meer. Ik ga het ook niet meer leren, heb ik geen zin meer in....Ik weet goed wat ik wil he?

- *Ja, dat hebben we door ja.*

Toen ik die traplift kreeg, zal ik je vertellen. Dan moest je alles invullen en die mensen dachten dat ik ze niet allemaal op een rijtje had en vroegen of ik het wel begreep allemaal, die mensen van de traplift. Nou, maar dat heb ik wel! Dan ben je 81 en dan denken ze dat je niet goed meer bent! Maar die traplift die kreeg ik vlug, dat viel me mee.

Buurt en omgeving

- *U bent inderdaad aardig pienter! Wat vindt u trouwens van de wijk hier?*

Ja, Goed, goed!

- *Wat vindt u er goed aan?*

Nou, ze helpen je, die burens met die sneeuw en zo. De burens helpen je, je kunt alles vragen, ze schuiven sneeuw. En als er wat is dan zeggen ze dat ik moet bellen hoor! Ja..ik heb een hele fijne buurt.

- *En qua veiligheid, hoe vindt u dat?*

Ja goed, tenminste..ik heb geen last, tenminste nog niet. Ik heb altijd wel natuurlijk alles op slot. Op de voordeur heb ik zo'n haak en ja...'s avonds roep ik wie of er is aan de deur. Dan doe ik hem niet open. En ik neem altijd mijn telefoon mee naar boven voor onderweg. Ik weet niet of ik struikel of wat dan ook. Je moet wat. En ehm..toen ik ziek was belde iedere morgen mijn buurvrouw op om negen uur of ik er nog wel was.

- *O ja, ter controle even?*

En toen ik in het ziekenhuis had gelegen lag ik op de bank thuis en toen kwam ze veel hier of bracht me naar boven. Ik had ook hulp van het Kruiswerk een poosje.

Geloof/religie

- *Ja...en u vertelde net ook dat u naar een kerk gaat?*

Ja, naar een kerk. De hervormde kerk.

- *Hoe speelt religie een rol in uw leven?*

Nou, ik ben blij dat ik dat heb. Ja, ja..

- *Wat maakt het belangrijk voor u?*

Nou, dat je weet dat je bij Hem altijd terecht kan en dat Hij voor je zorgt en doet.

- *En heeft u daar ook contacten door?*

Ja, je kunt er 's zondags gaan koffiedrinken en die naast me in de bank zit die komt langs. En we hebben een jonge dominee, dat is ook fijn. Vroeger was het de gereformeerde bond, dat zijn allemaal zware broeders. Maar de nieuwe kerk is niet meer zo zwaar, dat is hierachter, daar ga ik altijd heen.

- *Ja..*

Dus zo gaat mijn leven langs..

Mate van eenzaamheid

- *Heeft u zelf te maken met eenzaamheid?*

Nee, nou ja kijk, ik mis mijn man wel en hoe ouder je bent, kijk ik heb geen praat meer he. Je wilt je man over je kleinkinderen vertellen en dat gaat niet. Mijn zoon was 20 toen hij overleed.

- Kent u eenzaamheid bij andere mensen hier in de buurt?

Ik zou niet weten. Dat zeggen ze mij niet hoor. Die man hiernaast, die vrouw is ook overleden en die voelt zich ook wel eens eenzaam. Je bent je aanspraak kwijt hè. Als je ouder bent maak je zoveel niet meer mee, maarre..

Het Maanderzand (activiteiten, verwachtingen)

- U komt ook wel eens..of nee, u gaat dus niet naar de activiteiten van Het Maanderzand?

Nee.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- Zou u nog iets anders willen zien in uw sociale netwerk?

Ik zou het niet weten.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving + vrije tijdsbesteding

- Hoe bent u nu nog maatschappelijk actief?

Nou, ik doe nu niets meer. Dat heb ik allemaal gehad en nu kan ik het niet meer. Ik ben gauw moe en nee, dat doe ik niet. Ik ga nog wel eens met vakantie met mijn schoonzus, maar verder..ik heb genoeg gedaan denk ik dan. Zo is dat.

- En hoe brengt u nu uw dagen door?

's Morgens heb ik de werkster gehad..op maandagmorgen. Dinsdagmorgen altijd bloedprikken, woensdagmorgen naar therapie en vrijdag ook. En 's middags ga ik eens naar iemand toe en ook slapen, even lekker een dutje doen. En verder puzzelen, lezen...en dan is het kwart voor zes en dan wordt het tijd dat ik TV ga kijken en dan is het televisie aan tot half 11 en dan ga ik naar bed. En 's morgens sta ik om acht uur op.

- En hoe vindt u dat?

Prima..ja..zo gaat het hè.

Gezondheid zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- Hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid?

Nou, ik heb een hartklepvernieuwing gehad zoals ik al zei. En in oktober had ik hartkloppingen dus daar krijg ik ook pilletjes voor. Ook voor de hoge bloeddruk en cholesterol...ik krijg overal pillen voor, ja.. En bloedverdunders heb ik dan. En verder ik ben heel gauw moe. Lopen is mij funest. Ik ga nog wel op de fiets naar het dorp. Fietsen gaat goed. Ik heb zo'n elektrische met ondersteuning, dat is ook zo fijn. En ik ga naar therapie met de fiets. En mijn vriendin is overleden, want anders gingen we vaak fietsen naar Bennekom, pannenkoeken eten en dan weer terug. Maar ja, dat moet je wel met z'n tweeën doen. Dat doe ik niet alleen.

- Welke taken kunt u nog goed doen in huis?

Eten koken doe ik. En opruimen, ik heb altijd alles opgeruimd. En verder heb ik dus elke week een werkster, ik hoef niks te doen. Doe ik ook niet ook. Ik heb genoeg geploeterd. En als er eens iets is, ja ik maak wel eens een kast schoon, zulk soort dingen. Verder ben ik gauw moe en heb ik er geen zin meer in. Klaar. En de werkster moet ook een cent binnenhalen, dus...

Psychische gezondheid

- En hoe omschrijft u uw psychische gezondheid?

Nou, ik heb ook wel humor en ik geloof dat het wel in orde is allemaal. Je hebt allemaal wel eens verdriet of wat dan ook, dat is gewoon zo, maar daar ga ik niet bij stil staan en dat laat ik niet toe

altijd. Daar heb je niets aan. Je kan wel gaan zitten kniezen, maar dat helpt niet. Nee, ik voel me best goed eigenlijk. Het is wel goed.

- *Dus u zet wel door?*

Jawel. Want overal is tegenwoordig een club voor, daar erger ik me ik weet niet wat aan. Er is een club voor die en voor die en overal zijn mensen voor om je te helpen. Eerlijk waar, ze stampen ze gewoon uit de grond. Je kunt naar de ene club als je in moeilijkheden zit en naar de andere club als je weer ergens anders last van hebt... Vroeger had je dat allemaal niet. Ik werkte 9 uur per dag, en één dag vrij. ik begon met 25 gulden in de maand. Ik heb nooit veel verdiend, nooit. Vroeger bij het streekziekenhuis kreeg ik 350 gulden in de maand, dat was toen veel.

Regievoering over eigen leven

- *Heeft u het idee dat u de touwtjes nog zelf in handen heeft in het dagelijks leven?*

Ja.. (lacht) dat hoor je! Gelukkig wel ja.

Zorg- en dienstverlening

- *Wat vindt u van de bezuinigingen op de ouderenzorg?*

Dat is erg ja! Mijn ouders betaalden 4200 gulden in de maand. Ze moesten hun eigen huis opeten. Dat was in de jaren '80. Dat is toen allemaal teruggedraaid. Maar nu beginnen ze daar weer over, moeten ouderen weer hun huis opeten om te betalen. Dat is beroerd genoeg. Het spaargeld gaat eraan. Kan je als oudere beter opmaken, want anders moet je het in de zorg investeren.

Als ze echt zelf niet meer kunnen, dat moeten ze wel naar het bejaardenhuis kunnen. Maar als ze zo lang nog thuis kunnen, dan zegt de overheid: "Daar moeten de kinderen maar voor zorgen. Maar dat gaat gewoon niet."

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *Zou u nog iets anders willen zien? Of waar heeft u behoefte aan als het om uw gezondheid gaat?*

Dat ik minder moe was en een beetje beter kon lopen, zeg maar. Daar ben ik wel mee bezig, maar dat wil niet zo erg, dat lopen. Maar goed, ik heb een rollator in de garage staan en die heb ik al één keer gebruikt (lacht). Ik loop daar echt niet graag mee, maar ja, het moet soms wel hè.

- *Sinds wanneer heeft u hem dan?*

Uit de tijd dat ik hem nog voor niets kreeg...nu moet je zo'n ding zelf betalen! Maar ja, ik ga nog naar het dorp, ik weet op de fiets precies hoe ik moet rijden en wat het makkelijkst is en dat doe ik dan. En de fiets zet ik voor de winkel neer, dan hoef ik niet ver te lopen. Ik heb ook nog een stok en die neem ik dan ook nog mee. En dan red ik me best.

Kwetsbaarheid

- *Waar denkt u aan bij het woord kwetsbaarheid bij de doelgroep ouderen?*

Ja, dat weet ik niet eigenlijk. Kwetsbaarheid.. Ik ben niet zo kwetsbaarheidachtig.

- *Maar welke ouderen ziet u als kwetsbaar?*

Nou, die mensen die ziek zijn. Die zijn wel kwetsbaar, maar als je je nog kunt redden niet. Mensen in een rolstoel wel, die het niet zelf meer kunnen, ja..die zijn echt kwetsbaar.

Ideeën van ouderen zelf

- *Wat zou u graag vanuit Het Maanderzand voor acties willen zien?*

Tja, ik kom daar nooit en ik hoef geen acties. Het kan me niet zoveel schelen wat ze daar doen. Ik kan zelf wel acties ondernemen. Weet je, ik ben 81, maar als ik zo bezig ben voel ik me nog wel 30 of 40. Maar ja..doordat je er zoveel dingen bij krijgt, lichamelijk, dan weet je wel dat je ouder wordt...

Maar ik kan veel zelf nog, eigenlijk alles. Koken en zo. Ik hoef daarvoor niet naar Het Maanderzand, voor een activiteit of zo. Ik red mezelf prima...maar als ik wat zou mankeren, kan ik dan bij Het Maanderzand terecht? Voor hulp?

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals mededelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 3

Geslacht : Man en Vrouw
Leeftijden : 85 en 76
Burgerlijke staat : Gehuwd
Kinderen : 3

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Wonen

Woonsituatie

-Hoe lang woont u in het Beatrixpark?

Dhr.: Dit jaar 28 jaar.

-Heeft u al die tijd ook in dit huis gewoond?

Dhr.: Hier in het Beatrixpark wel. Maar we komen uit het westen vandaan en toen we in Ede kwamen hebben we eerst 5 jaar in een ander huis gewoond aan de andere kant van Ede. En daarvan daar vandaan zijn we hier naar toe gekomen. Maar we komen dus uit Amstelveen bij Amsterdam.

Tevredenheid

-Hoe tevreden bent u over het wonen hier?

Dhr.: Het is prima hier.

Mevr.: heel goed

Dhr.: We hebben wel wat in huis laten verbouwen als een erker, dat hebben de meeste huizen hier niet en achter de schuifpui en het is prima zo.

-Dus u bent wel tevreden begrijp ik..

Mevr.: Ja hoor.

Dhr.: Rustige buurt. Er komen nu wel wat jongere gezinnen met kinderen maar dat gaat altijd zo natuurlijk. De ouderen die er al een poos wonen die gaan nu naar Het Maanderzand en zo. Dus zo langzamerhand veranderd het wat met het komen van jongere gezinnen.

Voor- en nadelen van thuis wonen

-Wat zijn volgens u de voordelen van het thuis wonen?

Dhr.: Dat je je eigen baas bent.

Mevr.: Ja, eigen baas en een eigen tuin.

Dhr.: je kan zelf alles regelen.

-Dus vooral zelf de regie hebben..

Dhr.: Ja

-Ziet u ook nadelen aan het thuis wonen?

Mevr.: Nee.

Dhr.: Nee hoor. Ja je kunt niet alles meer doen bijvoorbeeld in de tuin maar dan neem je dus gewoon iemand die het voor ons kan doen.

-En die komen dus hier om wat voor u te doen..

Dhr.: Ja.

Mevr.: Ja gewoon betaalde mensen. Want mijn man heeft een herseninfarct gehad 2 jaar geleden dus hij kan niet meer alles wat hij eerst wel kon. Er is altijd wel iemand die wat bij wil verdienen, want ja mijn man kan niet alles meer en dan is dat handig.

Wensen/behoefte

-Als het over wonen gaat, zijn er dan nog dingen die u anders zou willen zien of waar u behoefte aan heeft?

Mevr.: Nee, want we hebben al toegezegd gekregen dat als er hier iets is dat we dan hulp kunnen krijgen vanuit Het Maanderzand, we kunnen eten krijgen van Het Maanderzand. Dat is hier al helemaal bekend in de wijk. Nou ja en wat zou je dan nog meer willen.

-En dat geldt dan ook voor u meneer?

Dhr.: ja.

Werk/inkomen

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft

-Heeft u allebei gewerkt?

Mevr.: Voor mijn trouwen wel, verder in ons huwelijk niet.

-Wat heeft u voor werk gedaan?

Mevr.: Ik stond in een zaak, en later heb ik nog anderhalf jaar in een bejaardentehuis gewerkt in de huishouding. Dat vond ik wel leuk, ik had daar een eigen kamer. Ik zat daar in het tehuis in een eigen kamer, dat had je toen zo. Dat heb ik tot mijn trouwen gedaan. Daarna was ik altijd thuis want we kregen 4 kinderen, dan krijg je het druk en kom je verder nergens meer aan toe natuurlijk.

-En wat heeft u voor werk gedaan, meneer?

Dhr.: Als laatste, dat is de langste periode, bij de verzekeringsmaatschappij gewerkt, de RVS hier in Ede. Vroeger was dat in Amsterdam, maar die is toen samengegaan met Vesta en toen werd ik hier op kantoor gezet en daar heb ik dus tot aan mijn pensioen gedaan.

Mevr.: Ja dat was eerst een gereis hier naartoe.

Dhr.: Omdat toen het werk ging fuseren, toen was ik ongeveer 43 jaar dus toen kon je kiezen of je meeding of dat je wat anders ging doen maar ja op die leeftijd was het ook niet zo best om wat anders te vinden en de regelingen waren allemaal prima dus dat hebben we toen zijn we meegegaan.

-En tot wanneer heeft u gewerkt?

Dhr.: Tot mijn 60^e. We mochten er nog met 60 jaar uit want dat vroegen ze toen nog of je met 60 of 65 jaar eruit wilde. En toen ik net 60 was toen was het net met die automatisering allemaal en je moest cursussen volgen en je moest soms een week ergens naar toe om ook een cursus te volgen. Ja en op die leeftijd vond ik dat wel goed geweest.

Mevr.: Ja hij is nu al 25 jaar thuis.

Dhr.: Ja inderdaad.

Pensionering

-Hoe vind u het om thuis te zijn na de periode van werk, nu u met pensioen bent?

Dhr.: Prima. Ik heb vrijwilligerswerk gedaan enzo en je eigen dingen en dat ging prima.

Mevr.: Tot twee jaar geleden dan, heb je altijd vrijwilligerswerk gedaan.

-Ja, wat voor vrijwilligerswerk deed u?

Dhr.: Dat was bij stichting voor Polen. Ik weet niet of je die kent, waarschijnlijk niet meer zo denk ik. Maar dat was dus op de auto en spullen ophalen, kleding zeg maar allemaal voor Polen.

-Dus u haalde dat op en dat werd gebracht bij mensen in het buitenland?

Dhr.: Ja.

Mevr.: En verder heb je veel dingen voor de kerk gedaan.

Dhr.: ja.

Geloof/religie

-Bent u dan ook aangesloten bij een kerkelijke gemeente?

Dhr.: Ja, hier bij de Beatrixkerk. En daar doe ik wat administratieve dingen en de tuin.

-Dat zijn aardig wat dingen bij elkaar als ik het zo hoor..

Mevr.: Ja, zeker heel veel. En daarom valt het nu zo tegen dat hij minder kan. Dan val je toch in een gat natuurlijk.

Dhr.: Je moet er nu zelf wat van proberen te maken. En nou ja je doet alles rustig aan, uit bed komen, krantje lezen.

Gezondheid

-En u vertelde dat 2 jaar geleden u een herseninfarct kreeg. Wat kunt u daardoor nu minder?

Dhr.: Ik ben ontzettend gauw moe als ik bezig ben in de tuin. En het evenwicht is heel anders en daardoor moet ik lopen met een stok. Ik merk dus wel dat ik niet zo veel meer kan.

Mevr.: En de leeftijd werkt daar ook aan mee, want hoeveel mensen van 85 zijn er die niets meer kunnen. En het verstand is gelukkig niet aangetast. Dat is al heel wat.

Dhr.: Ik neem dat dat nog wel een beetje goed is.

-Dus wat het verstand betreft heeft u er verder niets aan overgehouden?

Dhr.: Weet ik niet, dat moeten anderen beoordelen ha ha. Maar dat is natuurlijk wel heel belangrijk. Als het zo gaat dat je niet meer ervaart dat het niet goed gaat dat is wel wat natuurlijk. Want ja hoe ervaren mensen dat die dement zijn? Dat weet je niet.

-Ik kom zo nog even terug op het onderwerp gezondheid. Want dat wil ik ook graag nog van mevr. weten.

Inkomen

Inkomenssituatie

-Hoe is uw inkomenssituatie op dit moment?

Dhr.: Is goed hoor, met pensioen.

Mevr.: We kunnen de bakker nog betalen.

Dhr.: Het is dit jaar wel minder geworden omdat we meer belasting moeten betalen. De belasting is behoorlijk verhoogd. Eigenlijk is het pensioen het grootste en AOW is aanvullend voor ons.

-Kunt u daar goed van rondkomen?

Dhr.: Ja hoor.

Mevr.: We geven ook niet zo veel meer uit hè. Eerst gingen we wel eens op vakantie, verre reizen, maar nu de gezondheid niet zo stabiel meer is gaan we niet meer met vakantie. Dus dat hebben we nu niet meer. Dat hakt er wel in natuurlijk. Aan de andere kant moesten er wel weer aanpassingen betaald worden in huis. We hebben bijvoorbeeld een traplift genomen en de badkamer later verbouwen en een toiletverhoger. Dat hebben we zelf betaald omdat we het niet bij de gemeente wilden.

-Hoezo?

Dhr.: We zijn wel bij de gemeente geweest maar daar vonden we het teveel gedoe met een hele serie voorschriften en de gemeente bepaald wie het werk allemaal doet en zo. Dus wilden we het zelf doen, en je moet toch ook wat met je geld doen ha ha. En je kreeg natuurlijk dat je steeds wat moest afbetalen aan de gemeente voor die aanpassingen. En daar moeten we niets van hebben van dat afbetalen. Dus zodoende.

-Kent u wel armoede bij anderen om u heen bijvoorbeeld hier in de wijk?

Dhr.: Nee. We horen vaak verhalen dat ze zoveel minder hebben. Maar het ligt aan de mensen zelf hoe ze omgaan met het geld. De een kan het met honderd euro redden en de ander heeft aan 300 euro bijvoorbeeld nog niet genoeg. Het is gewoon de manier waarop en mensen kijken ook zo naar elkaar van 'hij heeft het ook dus moet ik het ook'. Dat begint op school al met kleding van kinderen.

Mevr.: Deze wijk stond en staat ook altijd bekend als de wat betere wijk.

Dhr.: De huizen zijn hier altijd wel wat duurder geweest dan in een andere wijk en dan krijg je toch een soort selectie van mensen. Dat zit er gewoon in. Maar armoede zien we niet, als er één is dan kan hij aankloppen.

Tevredenheid en wensen/behoefte

-Zou u nog iets anders willen zien op het gebied van inkomen, waar u behoefte aan heeft?

Mevr.: Nee

Dhr.: Nee hoor. Ik heb nog een derde pensioen van defensie voor mijn oog. Ik kan met het linkeroog niets zien. Dat was in Indonesië gebeurd toen ik daar was als militair. Dat was in 1949, toen heb ik een ongeluk gehad. Er was glas in het oog gekomen en er was verder niets maar aan te doen. Dat geeft wel beperkingen. Het afstand bepalen ben je kwijt en als ik wat in moet schenken in een glas dan moet ik de tuit er opleggen, want ik kan het niet zo erboven houden want dan gaat het eraan. Het snijpunt van die afstanden ben je kwijt.

Mevr.: Dat is ook bij autorijden, dat gaat niet meer omdat hij niets meer ziet aan die linkerkant. En daar waagt hij zich niet aan.

Dhr.: Maar fietsen heb ik wel veel gedaan vroeger naar mijn werk in Amstelveen. Dan ga je toch ook veel op het gehoor af. Je went er verder wel aan. Verder niet heel veel last gehad. Je gaat manieren zoeken om er mee om te gaan. Maar soms merk ik wel dat als het druk is dat ik dan tegen iemand aanloop.

Mevr.: En dat wordt weleens kwalijk genomen, dat is lastig.

Dhr.: Tja als ze het niet weten dat er wat met mijn oog is, dan weten ze het niet. Maar daar lig ik niet wakker van hoor.

-Maar daar komt dus uw derde pensioen vandaan?

Dhr.: Dat pensioen is niet zo erg veel maar is toch wel meegenomen.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten

-Met welke mensen heeft u het meeste contact?

Dhr.: Het meeste eigenlijk met de burens.

Mevr.: We hebben veel kennissen. En veel contact met burens inderdaad. En kinderen, ja er woont er een in Limburg en een in Brabant dus die zie je minder. Maar we hebben er ook een in Ede wonen en die zien we veel. En er is 10 jaar geleden een andere dochter van ons overleden, die woonde hier ook in Ede en die mis je natuurlijk. Die waren altijd samen en dan was dat ook erg moeilijk voor die man en kinderen. Maar hij is opnieuw getrouwd. Maar zij hebben het wel erg druk dus kunnen niet altijd zo makkelijk even bijspringen bij ons. Wel als ik bijvoorbeeld plotseling in het ziekenhuis werd opgenomen, dan is ze er meteen, maar ze kan niet komen om echt te komen werken. Maar mijn nichtje komt eens in de drie weken en dan doen we alles hier in huis op een morgen en dan is het weer voor elkaar.

-Heeft u verder nog vrienden en kennissen waar u contact mee heeft?

Mevr.: Ja uit de kerk. De contacten zijn hier heel goed. En dat komt ook omdat wel omdat we het zelf nog wel goed bijhouden, als er iemand ziek is dat we een kaartje sturen of even op bezoek gaan. Dan zijn we nog best sociaal voelend wat dat betreft. Zelf een aandeel leveren in contacten zijn we wel van huis uit gewend, je voelt je ook wel verplicht om aan je naaste te denken. En ik zeg altijd, ik loop liever achter hen aan dan dat ze achter mij aan moeten lopen.

Tevredenheid

-Hoe tevreden bent u over uw sociaal netwerk?

Mevr.: Heel goed, we hebben verder gelukkig met niemand ruzie, het is een leuke omgeving.

Dhr.: Je kiest het natuurlijk wel zelf uit hè, wie je kennissen worden. Want als de mensen je niet liggen ja dan hou je het een beetje af.

Buurt/omgeving

-Wat vind u verder van de buurt?

Dhr.: Dat gaat prima allemaal, het is rustig.

Mevr.: Hiernaast woont een leuke vrouw en daarnaast een man en vrouw waar we leuk contact mee hebben en die gepensioneerd zijn, dus we wonen in een leuk rijtje huizen hier. Die vrouw is 53 en ze komt meteen even kijken als er wat aan de hand is. Ja dat is heel leuk hoor.

-En wat vind u van de veiligheid?

Dhr.: Tot nu toe gaat het prima.

Mevr.: Er is wel eens geprobeerd in te breken. Maar ja veilig.. ik weet het niet hoor. Ik doe tegenwoordig wel de gordijnen dicht als het donker is 's avonds en we hebben een dubbel slot en een ketting aan de deur. Want het is wel eens gebeurd in deze straat echte inbraken. Dat maakt me wel een beetje angstig, ook omdat ik niet alles goed hoor. Als ik alleen zou wonen zou ik hier niet blijven wonen, dan zou ik liever in een flatje willen. Ik vind het toch best eng hoor ook omdat ik de laatste tijd wel hoor dat er veel oudere mensen overvallen worden.

-Doet u nog wel de deur open 's avonds?

Mevr.: Nee dat zijn we eigenlijk niet van plan. We hebben een lamp bij de deur waardoor we goed kunnen zien wie er staan. Er zijn mensen pas nog langs geweest aan de deur, laat en met een smoes voor een collecte. Dus toen hadden we de politie gebeld of dat normaal was en die zeiden dat we niet open moesten doen. Maar er waren andere oudere mensen die ze wel naar binnen hadden gehaald. Dus ik heb hen wel gewaarschuwd. Mijn man was altijd heel erg achterdochtig en ik juist niet, dus dat heft elkaar wel op haha. Dus ik begin er nu ook aan te wennen van ja dat je moet uitkijken.

-Dus ondanks dat het een goede wijk is gebeurt het wel?

Dhr.: Ja. Nou ja het is natuurlijk wel dat er een aantal gevallen altijd uitgelicht worden. Die 3% waar ingebroken wordt zeg maar als voorbeeld die worden aan het licht gesteld maar van die andere 97% waar niets aan de hand is, daar hoor je niets van.

Mevr.: Maar ja een gewaarschuwd mens telt voor twee.

Dhr.: Nou ja maar nare dingen worden wel naar voren gehaald.

Sociale contacten

-Hoe vaak in de week heeft u contact met uw kinderen en burens?

Mevr.: Ja met kinderen best regelmatig.

Dhr.: Veel telefonisch contact dan.

Mevr.: Ja bij onze schoonzoon ga ik soms wel even lang en soms komen de kinderen zelf even aanwaaien. Met de burens hebben we veel contact, vooral 's zomers als je buiten loopt of zit en als mijn man in de tuin werkt. Iedereen zegt wel wat. En we hebben ook een buurtfeest gehad, dat was wel leuk, een beetje kennis gemaakt met elkaar. En daarna kennen de mensen je ook meer en dan steken ze hun hand op, dat is leuk.

Buurt en omgeving

-Hoe zit het met voorzieningen hier in de buurt?

Mevr.: Voor heel veel mensen zijn de winkels wel ver. De afstand naar winkels is voor de meesten wel lastig. Want dan moeten die ouderen met hun rollator helemaal lopen. Ik ga nog met de fiets en dat is goed te doen. Er komt ook wel een winkelwagen (srv) maar die is stukken duurder.

Geloof/religie

-We hoorden al van u dat u aangesloten bent bij een kerkelijke gemeente. Hoe speelt religie een rol in uw leven?

Mevr.: Ja dat vinden we wel belangrijk, als het even kan gaan we naar de kerk. De laatste tijd met die sneeuw was het wat lastig. Maar verder gaat het wel prima.

Mate van eenzaamheid

-Heeft u te maken met eenzaamheid?

Mevr.: Nee gelukkig niet.

-Kent u wel andere mensen die eenzaam zijn in uw omgeving?

Dhr.: Ik zou het zo niet weten.

Mevr.: En als ze eenzaam zijn worden ze toch vaak door de kerkmensen bezocht.

-Dus dat gebeurt wel in deze wijk?

Mevr.: Ja zeker er zijn veel verschillende stromingen waar mensen bij horen, er gaan veel mensen die naar een kerk gaan.. Er wordt wel op gelet. Er is dus wel controle.

Het Maanderzand

-Komt u wel eens bij de activiteiten van het Maanderzand?

Mevr.: Ja.

Dhr.: Iedere maand is er samen met de Beatrixkerk een bijeenkomst in het Maanderzand. Dan komt er een spreker en is er een film of zijn er dia's.

Mevr.: En ik doe de schilderscursus daar op maandagmorgen. En ik heb daar een hele tijd vrijwilligerswerk gedaan. Ik ben vorig jaar april er mee opgehouden. Ik heb er van alles gedaan.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan de maatschappij

-In hoeverre bent u op dit moment maatschappelijk actief?

Dhr.: Ja ik heb verder al veel gedaan. Maar op het moment niet veel meer.

Mevr.: Nu hebben we er een punt achter gezet.

Dhr.: Ja op een gegeven moment is het afgelopen want ik heb dus tot mijn 85 altijd actief gedaan maar vooral na het herseninfarct merk ik dat het niet meer kan.

(Vrije) tijdsbesteding

-Hoe brengt u nu uw dagelijks leven door?

Dhr.: Ik lees 's morgens eerst even de krant en dan gaan we koffie drinken en dan soms wat lezen of een puzzel s maken, Sudoku of zoiets. En 's middags wat computeren.

Mevr.: 's avonds kijken we meestal televisie.

Dhr.: En nu het wat beter weer is kunnen we weer rustig aan in de tuin. Maar ik kan nog fietsen dus als het goed weer is kunnen we weer een stukje fietsen.

Mevr.: We hebben elektrische fietsen dus dat is goed te doen.

-Heeft u ook hobby's?

Mevr.: Ja, ik schilder en zit nog achter mijn naaimachine, ik heb altijd ontzettend veel gedaan met mijn handen. En eigenlijk heb ik er verder nu niet meer echt behoefte aan want ik heb nog zo veel op zolder staan en wat moet je er mee? Dus ik hang wel eens wat op en ik verander het soms nog wel even. Gelukkig komt er wel eens een nichtje en die neemt dan weer een paar schilderijen mee. Ik vind het leuk om te doen hoor maar wat moet je ermee?

Dhr.: Ik doe nu niets meer aan hobby s. Ik heb ook veel gedaan, voor anderen van alles gemaakt, maar nu, wat moet je ermee?

Bijdrage van ouderen zelf naar andere ouderen toe

-Wat zou u nog meer kunnen betekenen voor de maatschappij?

Mevr.: We hebben eigenlijk gezegd dat we er een punt achter zetten. Ik collecteer nog wel voor de hartstichting, omdat ik het zelf ook aan mijn hart heb gehad.

Dhr.: We moeten ook de jongeren nu een kans geven om wat te doen.

Wensen/behoeften

-Is er nog iets wat u anders zou willen zien of waar u behoefte aan heeft vanuit Het Maanderzand?

Mevr.: We willen er wel naar toe gaan maar we hebben er niet altijd tijd voor. Maar er is niet iets wat we anders zouden willen zien.

Gezondheid(vervolg), zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

-Hoe omschrijft u op dit moment uw lichamelijke gezondheid?

Dhr.: Wel wat beperkt.

Mevr.: Ik heb ook veel gehad, borst kanker en aangereden door een auto. Maar de laatste jaren gaat het heel goed. Dat is allemaal geweest dus daar kijken we maar niet meer naar terug. We hopen dat het zo door blijft gaan. Op dit moment gaat het fantastisch goed. We slapen goed en eten goed.

Dhr.: En we drinken nog goed ha ha.

-Welke taken in huis kunt u nog goed of juist niet goed doen?

Mevr.: Ik kan heel moeilijk bukken door mijn knie door het ongeluk, maar dan laat ik mijn nichtje die dingen doen als het niet lukt. Wat me niet lukt, dat doe ik ook niet.

-Begrijp ik dat het dan particuliere zorg is en niets van de thuiszorg?

Mevr.: Ja dat klopt.

Psychische gezondheid

-En hoe omschrijft u uw psychische gezondheid?

Mevr.: Wel goed. Je hebt wel buien, als je denkt aan je dochter die overleden is dan wordt je nog wel heel erg verdrietig maar ja dat is ook weer haast 10 jaar geleden en met het gezin gaat het heel goed en hij is opnieuw getrouwd en dat gaat heel goed met die vrouw en het gezin gelukkig. Zij kan onze dochter natuurlijk niet vervangen maar ze doet erg haar best, gaat heel goed. Ik rijd verder niet graag auto want heb wel eens zwarte vlekken voor mijn ogen, dus dat is riskant. Ik ga dan soms wel eens naar de begraafplaats van onze dochter met de auto, maar verder zou ik ook niet weten waar ik naar toe zou moeten met de auto. Verder doe ik alles met de fiets.

-En hoe gaat het met u, meneer?

Dhr.: Het lopen gaat moeizaam en gauw moe. Verder voel ik me wel goed, vooral als ik zo op mijn gemak zit dan gaat het prima.

Regievoering over eigen leven

-Heeft u het idee dat u zelf de touwtjes in handen heeft in het dagelijks leven?

Mevr.: Ja we bepalen het wel zelf.

Zorg- en dienstverlening

-En begreep ik het goed dat u geen gebruik maakt van zorg of dienstverlening?

Mevr.: Klopt, daar maken we nog geen gebruik van.

Wensen/behoefte

-Is er nog iets dat u op het gebied van gezondheid anders zou willen zien?

Mevr.: Nou, we hebben wel eens overwogen om naar een flatje te gaan maar als je dan zorg nodig hebt wordt het wat lastiger moet je misschien iets van Opella regelen maar hier in de wijk krijgen we het aangeboden van Het Maanderzand. Dus we hebben het er wel eens over gehad om ergens anders heen te gaan maar dan moet je nog een keer verhuizen als je zorg nodig zou krijgen, en we blijven het liefste hier zitten.

Kwetsbaarheid

-Waar denkt u aan bij kwetsbaarheid? Welke ouderen zou u als kwetsbaar omschrijven?

Dhr.: Ik denk dat als mensen het niet meer zelf kunnen regelen thuis dat het dan best wel moeilijk wordt, en dat je ze dan juist in de gaten moet houden zodat zij zich niet bevuilen.

Mevr.: Ja we vonden dat een bekende van ons in de buurt zorg nodig had en dat hadden we doorgegeven aan de kinderen. Ze krijgt nu zorg vanuit Het Maanderzand, dat is nu allemaal geregeld. Dan ging er ook weer zorg van ons af. Want ik begin er nu niet meer aan om bij anderen te werken.

-Heeft u zelf het idee dat u in een bepaalde mate kwetsbaar bent?

Mevr.: Nee. Zolang je met z'n tweeën bent los je het samen toch steeds weer op.

Ideeën voor Het Maanderzand

-Wat zou u vanuit Het Maanderzand voor acties willen zien? Heeft u ideeën?

Mevr.: Ik weet niet zo goed wat ze nu allemaal doen, want ik ben er een beetje uit op het moment. Ik hoor wel eens wat van anderen. Maar volgens mij loopt het nu wel goed allemaal. Eerst was er wel gedoe, toen er geen directie was en allemaal uitzendkrachten waren. Toen stond er geen koffie, moesten we alles zelf uitzoeken dus toen kregen we er de balen van. Nu gaat het goed, leuk contact en je krijgt er een band met de mensen. Maar er zijn de laatste tijd toch wel wat bekende mensen overleden en dat is het toch niet meer zo fijn.

-Dus als het om acties gaat, dan zegt u dat het goed gaat..

Mevr.: Ja, gaat goed. We hebben er verder nog niet veel mee te maken gehad maar als je het zo hoort ben ik wel tevreden over hoe het nu gaat.

Dhr.: Zoals het nu gaat redden we het allemaal wel.

Mevr.: Alleen komen we niet zo snel ergens meer. Ik heb nog geen kaartje voor de taxi en ook voor de Valys nog niet omdat ik nog geen 80 ben. Dus hoe dat allemaal werkt dat begrijpen we niet helemaal.

-Weet u wel iemand die dat voor u kan uitleggen of kan regelen?

Dhr.: Ja, we moeten daar gewoon ook nog eens even naar informeren van hoe of wat. Maar ja we hebben het nu nog niet nodig gehad.

-Heeft u wel het idee heeft dat u genoeg buitenshuis komt?

Mevr.: Ja ik stap bijna elke dag wel even op de fiets. Ik zou natuurlijk nog best een op vakantie willen, maar ja dat is gewoon echt te lastig en niet leuk meer door zijn beperkingen. De andere contacten door reizen waren altijd erg leuk, maar dat kan nu niet meer. We blijven nu een beetje in hetzelfde kringetje van kennissen zitten.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 4

Geslacht : Man en vrouw
Leeftijden : 67 en 69
Burgerlijke staat : Gehuwd
Kinderen : 2 dochters

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Wonen

Woonsituatie + redenen thuis wonen

- *Hoe lang woont u al in het Beatrixpark?*

Mevr. : Al 27 jaar.

- *Dat is al best lang.*

Mevr. : Ja, dat is zeker lang. We hebben nog nooit ergens zo lang gewoond als hier.

- *En hoe vindt u het om hier te wonen?*

Mevr. : Fantastisch!

- *Wat maakt het fantastisch?*

Mevr. : Ja ehm, je hebt ruimte hier...

Dhr. : Rust en het groen. Daarvoor zijn we hier gekomen, voor het groen en de rust. Maar het groen wordt steeds minder. Zoals je ziet is het hier in de straat nu een kale bende. Er zijn bomen weggehaald hiervoor en er komt waarschijnlijk niets meer terug. En dat vind ik wel jammer, want gemeente Ede zegt dat ze zo groen willen zijn maar ik heb het idee dat je daar echt voor vechten moet.

- *Ja, dat is jammer ja!*

Mevr. : En je zit hier wel lekker dichtbij het station en het centrum. Lekker dichtbij. En daarom zijn we ook echt wel hier naartoe gegaan.

Voor- en nadelen thuis wonen

- *Ja, en wat ziet u verder als voordelen van het thuis wonen?*

Mevr. : Ja, dat we een tuin hebben. En de zelfstandigheid natuurlijk.

- *En ziet u ook nadelen aan het thuis wonen?*

Mevr. : Nee, nog niet.

Dhr. : Dat komt nog wel.

Mevr. : We kunnen alles nog zelf doen enne..

Dhr. : Ja, misschien nadelen als we krakkemikkig worden.

- *En uw leeftijd? U bent 67 geloof ik hè?*

Dhr. : Ja. Maar ik voel mezelf nog niet oud. Kijk, als je 80 of 90 bent dan ga je de oude kant op.

Mevr. : En ik ben 69.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *En is er iets wat u anders zou willen met betrekking tot het wonen? Of waar u behoefte aan heeft?*

Mevr. : Nee.

Dhr. : Ik zou niets weten, we zijn tevreden. Of ja, ik erger me wel aan de schoolroute hier langs. Door de straat. Die jongelui, ze gooien alle rommel van zich af alsof ze geen opvoeding gehad hebben. Ik blijf toch links en rechts weer van alles oprapen. Maar verder..nee, ja..dat zijn de kleine dingetjes.

Inkomen

Werk dat de oudere gedaan heeft

- *Oké, nou dat is mooi dat u verder tevreden bent over het wonen. En wat heeft u vroeger beiden voor werk gedaan?*

Dhr. : Daar kan je wel een dag voor uittrekken, van wat ik heb gedaan.

- *Oké, nou we zijn wel benieuwd. Vertel.*

Dhr. Nou, ik heb altijd de instelling gehad van ehm..je begint ergens aan en daar blijf je bij, maareh..als het niet gaat dan stap ik op en zo simpel is dat. En dat heb ik zo altijd gedaan, dus ik moest wel telkens opnieuw weer aan het werk komen. Maar ik heb van alles en nog wat gedaan, zo zit dat. De laatste 13 jaar...

Mevr.: Ja, van oorsprong was je bakker. Begin maar bij het begin! Hij is van huis uit bakker geweest, want zijn vader die had een bakkerij. Hij is bakker geweest. Met de bakfiets.

Dhr. : Bakfiets? Transportfiets! Dat is heel wat anders dan...

Mevr. En daarna heeft hij een wijk gehad met ehm..tijdschriften, zoals de Margriet. Rondbrengen weet je wel. En toen is hij weer een keertje de bakkerij ingegaan. En het langste wat je gedaan hebt is de leesportefeuille, een wijk. En als laatste chauffeur bij de Blokker.

- *Oké, ja.*

Mevr. : En ik heb zelf nooit buiten de deur gewerkt, want toen hij de wijk had heb ik de administratie thuis gedaan en de telefoon en zo. Dat was vroeger. Je ging trouwen en dan hield je op met werken.

- *Ja, ja. En heeft u voor uw trouwen wel gewerkt?*

Mevr. : Ja, op een accountantskantoor als boekhoudster.

- *Oké, en wanneer bent u, meneer, gestopt met werken?*

Dhr. : Wanneer ik gestopt ben?

Mevr. : Officieel in 2006, maar aan het eind van 2005 brak hij zijn enkel en toen is hij niet meer aan het werk geweest.

Dhr. : Dat was een jaar afzien, na dat jaar beter gemeld, maar eigenlijk was ik niet beter. Maar ik heb me maar beter gemeld, want anders voelde je je een beetje een uitzuiger, laat ik het zo maar zeggen. Maar ik heb wel op mijn pensioen gekort gekregen omdat ik eerder gestopt ben.

Inkomenssituatie + gevolgen van inkomenssituatie

- *En wat is uw inkomenssituatie nu als ik dat vragen mag?*

Mevr.: AOW en een heel klein pensioentje.

Dhr. : We redden ons. Het huis is afbetaald, dus..

- *Is het allemaal te doen dan?*

Dhr. : Het wordt wel steeds minder. 80 euro in de maand kwijt aan BTW. De AOW is hetzelfde gebleven of nou ja, we krijgen 3,24 euro per maand meer, maar netto hou je weer minder over, dus naar verhouding is het weer minder. En met alles...alles wordt minder. En als je naar het verzorgingshuis moet, zeggen ze: "Vreet eerst je huis maar op!" Maar daar heb ik niet m'n hele leven voor krom gelegen. Zo van: zoveel mogelijk sparen voor het verzorgingshuis. Dus het inkomen is niet zo groot, maar doordat het huis betaald is kunnen we het redelijk uitzingen. Ja..we moeten geen gekke dingen doen. Maar ze moeten het niet te bont maken, want dan moeten we de boel van armoede verkopen. Dat schiet ook niet op, want daar hebben we het niet voor gedaan.

- *Maar ik begrijp het goed als ik zeg dat er nu bij u niet echt sprake is van armoede?*

Dhr. : Nee. Iedereen schreeuwt wel dat het crisis is, maar iedereen heeft twee auto's. Kijk eens om je heen. Vroeger was dat veel minder hoor. En als ze tegenwoordig geen laptop en telefoon en zo kunnen kopen dan moet daar geld voor geleend worden. En dan kunnen ze het niet betalen. Maar sparen kunnen ze niet meer. Ze weten niet wat sparen is, maar alleen wat uitgeven is. En op een

gegeven moment beseffen ze: We hebben het toch niet helemaal goed gedaan, er is geen geld. En ja, dan is het crisis.

- *Kent u wel ouderen in uw omgeving met armoede?*

Mevr. : Nee.

Dhr. : Er zijn er genoeg denk ik, maar ik zou zelf niemand weten.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *Wat zou u anders willen zien op het gebied van inkomen?*

Mevr. : (lacht) Altijd meer!

Dhr. : Het zou leuk zijn als we iets meer kunnen doen. Dat we meer dingen kunnen doen.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten + relatie met kinderen, familie, vrienden, kennissen en burens

- *Oké, we gaan nu even naar het sociaal netwerk en de relatie met de buurt. Met welke mensen heeft u het meest contact?*

Mevr. : Ja, met de kinderen en de burens hiernaast, en mijn zus woont in de buurt.

Dhr. : En verder in de straat, mensen die hier ook al heel lang wonen.

- *Want jullie hebben drie kinderen?*

Mevr. : Twee. Twee dochters ja.

- *En hoe oud?*

Ehm, nu 44 en 40. In Veldhuizen wonen ze. Redelijk dichtbij.

- *Ja, inderdaad dichtbij. En hoe vaak heeft u dan contact met hen?*

Dhr. : Niet zo vaak. Ze hebben hun eigen werk.

Mevr. : Het is niet zo dat ze hier elke week op de stoep staan.

Dhr. : Daar zijn ze ook te druk voor. Ze hebben hun eigen werk en dan wil je ook niet dat je ze belast met dingen.

Mevr. : Ja, toen met de kleinkinderen, toen moest er vroeger veel door ons opgepast worden. Maar nu zijn ze zo oud dat ze zelf oppassen.

Dhr. : Ja (lacht). Die moeten misschien eerder op ons komen passen.

- *En qua burens heeft u ook veel contact begrijp ik?*

Mevr. : Ja, met hiernaast, maar aan de andere kant...

Dhr. : ...dat is gebeurd. Die nieuwen kwamen hier wonen en dreigen met zus en zo, en rare dingen doen. De politie op m'n dak en ze hebben het nu zo verbruid..als ik ze zie, dan zie ik ze eigenlijk niet hoor, en ik zeg ook geen gedag meer. Een naar mannetje is het, heel driftig. Als hij ziet dat er een blaadje van mij op zijn stoep waait, nou, dan staat hij alweer te ouwehoeren.

- *Lastig is dat! En dat is natuurlijk ook heel dichtbij..*

Dhr. : Ja, want burens dat is je leven eigenlijk. Je moet het samen maken met elkaar. En dan durft zo eentje nog te roepen dat ik ruzie met de hele buurt heb. Ik heb nog nooit met iemand een woord gehad, alleen met hem. En zij is net zo. En waar ze vandaan komen, daar hebben ze ook ruzie gehad met de hele buurt.

- *En hoe oud zijn die burens dan?*

Mevr. : Een jaar of 10 jonger.

Dhr. Het is lastig, ik hoop dat ze gauw weggaan.

- *Maar de burens aan de andere kant, dat gaat dus prima?*

Dhr. Ja, dat gaat over en weer. De hele buurt kunnen we goed mee opschieten, behalve dus met één.

Mevr. : Ja, en al die andere huizen waar we gewoond hebben...we hebben nooit ruzie en zo gehad. En dan krijg je zoiets naast je...tsja.

- *Hoe tevreden bent u met uw sociaal netwerk?*

Mevr. : Best.

Dhr. De dokter zit dichtbij...

Mevr. : Dat is geen sociaal netwerk joh.

Dhr. : Nou ,maarre..wij zijn niet zo veeleisend. Dus daar hebben we weinig moeite mee. We zijn tevreden.

- *En wat levert u zelf voor aandeel in die sociale contacten?*

Dhr. O, ik ga er zo links en rechts wel eens achteraan. Een beetje warm houden..maar aan de andere kant ben ik ook weer zo van: Ik kijk de kat uit de boom. De mensen mogen zelf ook moeite doen. En als het contact alleen maar goed is...dan hou je dat zelf in stand. Ik doe dat makkelijker als jij, mensen uitnodigen? (tegen zijn vrouw)

- *Heeft u ook kennissen en vrienden, behalve familie en de buurt?*

Mevr. : Nee, vrienden hebben we niet. Ja..wel beetje oppervlakkige kennissen, maar dat is vooral uit de buurt.

En die mevrouw verderop...die is overleden, maar toen ze nog leefde en op vakantie was, deed ik de plantjes.

Dhr. : Toen ze ziek was ging ik wel even langs. Wat klusjes doen. Ze kreeg borstkanker. En de nieuwe mensen die ervoor in de plaats gekomen zijn..ik heb me voorgesteld, bloemetje gebracht, maar ik weet niet...ze zijn gewoon meer op zichzelf. Ik zei wel: "Kom eens kennis maken, of wat ook..maar nee.

- *Ja..*

Mevr. : Toen ze er eens een poosje niet waren heb ik de klike voor ze aan de weg gezet.

Dhr. : Maar geen bedankje of zo. En als je het probeert om een praatje te maken, dan kijken ze zo van...heb ik wat van je aan of zo? Of moet je wat van me? Nou, laat maar zitten hoor.

Buurt en omgeving

- *Wat vindt u verder van de buurt? Ook qua veiligheid?*

Mevr. : Hier is nog nooit ingebroken, maar om ons heen wel.

Dhr. Ja, hier...dat is in het weekend als de uitgaansjeugd langs komt. Hier door de straat...en dan is het overal vernielingen, spiegels van de auto's trappen en zo.

Mevr. : Ja, je hoort ze lallen 's nachts!

Dhr. En hier 's nachts een auto in de straat...hebben ze ook een ruit uitgeslagen. En onze kastanjeboom, die was twee meter, die is afgesneden.

Mevr. : Ja, en ik keek 's morgens naar buiten en...hij was afgesneden.

Dhr. : En ik de politie gebeld, maar daar doen ze niets mee.

- *Zo, dat is wel vreemd...*

Dhr. Ja, dat zijn dan die gasten met hun dronken kop. En toen was hij (de boom) weer twee meter en toen kreeg hij kastanjeziektes en toen ging hij de pijp uit.

- *Hoe is het voor u? Die dingen om u heen met de uitgaansjeugd?*

Mevr. : Ja, dat met die jeugd dat is overal zo. Het gebeurt en je kan je er aan ergeren, maar je doet er niets mee.

Geloof/religie

- *En even een andere vraag...speelt religie bij u ook een rol?*

Mevr. : Nee.

Dhr. : Ik ben zwaar gereformeerd opgevoed. Dat was naar de kerk schoppen en dergelijke. En dat heeft voor mij geen zin. Ik heb mijn eigen ideeën en gedachtes en er zal heus wel wat meer zijn, maar ik ga er gewoon niet in mee. Een ander kan je niet verplichten wat te doen. Net als de Jehova's getuigen aan de deur...ik heb er geen behoefte aan. Je moet ieder in zijn eigen waarde laten en ieder zijn eigen gang laten gaan. Als mensen op zondag willen werken moeten ze dat zelf weten..maar ik vind het niet nodig, want iedereen heeft een rustdag nodig. Maar religie..nee, heb ik niets mee. Ik moet er alleen maar om lachen, dat bekrompen gedoe.

Mevr. Nou, nou...

- *Komt uw mening voort vanuit uw opvoeding?*

Mevr. : Ja, dat komt door zijn opvoeding.

- *En ik zie ook dat u Schotse kleding draagt.. heeft dat een reden?*

Dhr. Ik draag het omdat ik het er leuk uit vind zien..en het zit lekker! Ja..krijg soms wel rare opmerkingen naar mijn hoofd van de jeugd en zo.

- *O ja?*

Dhr. : Ja, maar vaak ook leuke gesprekken van mensen die er naar vragen.

Mate van eenzaamheid

- *Nog een andere vraag. Heeft u te maken met eenzaamheid?*

Mevr. : Nee, ik zou het niet weten.

- *Of kennen jullie mensen hier in de omgeving die daar mee te maken hebben?*

Mevr. : Nee, ook niet.

Het Maanderzand

- *Komt u wel eens bij de activiteiten in Het Maanderzand?*

Mevr. : Nee, daar ben ik niet mee bezig. Je zou er wel kunnen gaan eten denk ik, of niet?

- *Ja, dat klopt wel. Er zijn activiteiten te doen en nog meer.*

Mevr. : Ik heb er gewoon geen behoefte aan. Het is best zo. Ik ben tevreden met mijn leven.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving + vrije tijdsbesteding

- *Dat is natuurlijk alleen maar mooi om te horen. Even kijken hoor.. bent u verder nog maatschappelijk actief?*

Mevr. : Nee.

- *En u? (man)*

Mevr. : Nee, nou af en toe is hij bij de doedelzakclub als er wat te doen is. Dan helpt hij wel. Als er herdenkingen zijn in september is hij een paar dagen met die lui op stap om alles te begeleiden.

- *En hoe is verder uw dagelijks leven?*

Mevr. : Heel kalm en rustig. Boodschappen doen..ja, beetje wandelen. Afgelopen jaar ben ik overspannen geweest, maar...af en toe gingen we ook dagjes uit, maar daar is afgelopen jaar niet echt van gekomen nee..

- *Overspannen? Dat is niet niets.. Maar zou u dat nu wel weer kunnen denkt u? Dagjes uit en zo?*

Mevr. Dan moet ik eerst weer beter opknappen, beter op de been.

- *Zou u nog wel wat voor de maatschappij willen doen?*

Mevr. Nee, dat zien we niet zo zitten.

Dhr. Dan ben ik weer gebonden en het heeft al lang genoeg gemoeten.

- *Maar stel dat er toch iets uit komt, uit de interviews..dat er ouderen in de wijk zijn die bijvoorbeeld eenzaam zijn, wat zou u dan misschien toch nog kunnen of willen inzetten?*

Mevr. : Nou...ik zie mezelf dat niet zo doen hoor. Nee..

Dhr. : Nou ja, we hebben wel contacten met ouderen in de buurt. Klusjes doen voor bekenden.

- *Oké, dat is mooi.*

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- *Nu zijn we volgens mij bij het onderwerp gezondheid aangekomen.. Hoe zou u uw lichamelijke gezondheid omschrijven?*

Mevr. Niet zo goed op het ogenblik.

- *Wat gaat er niet goed?*

Mevr. : Vorig jaar om deze tijd kreeg ik last van hyperventilatie van de spanningen van de laatste jaren en dat is eruit gekomen...en nu weer langzaam bezig met energie terugkrijgen. En ik heb ook vorig jaar, dat was februari tot ehm..juli, om de haverklap blaasontsteking gehad. En nou was het vorige

week weer raak, waar blaasontsteking. Waar het vandaag komt weet ik niet. En ik heb al heel lang, een jaar of 25, last van mijn schildklier. Dus ik heb niet veel energie.

- *Zo..dus u heeft veel spanningen gehad de laatste tijd?*

Dhr. : Dat gezeur van die burens brak haar op.

Mevr. : En mijn moeder is overleden en ze had hartklachten, en dan lag ze weer op de Intensive Care en dan moesten we er weer heen. En onze oudste dochter heeft twee keer een miskraam gekregen. Dan hou je het nog een poosje vol en dan komt het er toch uit..

- *Ja..dan is de maat echt even vol hè.*

Dhr. : Ja, als je in het Beatrixpark komt wonen, dan weet je dat je veel bomen hebt waar wel eens wat vanaf valt. En wij hebben een grote larix en daar vielen naalden af in zijn tuin (buurman) en dat vond hij niets. Alle takken moesten eraf boven zijn tuin. Dus ik de takken eraf gehaald voor de lieve vrede wil. Maar toen kwam hij weer, rechter erbij, er moesten nog meer takken af. Toen kreeg ik een brief van zijn advocaat: Alle takken boven zijn tuin binnen 14 dagen verwijderen...nou, toen heb ik teruggeschreven naar die advocaat dat ik 14 dagen tijd had nodig voor bezinning. Wij ook een advocaat, heeft brief gestuurd naar zijn advocaat. Ja..de buurman is echt mannetje dat eigengereid is.

- *Zo..dus er is zelfs een rechtszaak van geweest?*

Dhr. : Ja, en dat ruzie maken op straat, dat schreeuwen en zo. Dat ordinaire gedoe van hem! Ja, dat hakt er goed in. Maar ik kan het van me af zetten en praat het wel van me af, maar ja..

- *Maar dat heeft dus wel invloed gehad op de gezondheid van u? (mevrouw)*

Mevr. : Ja.

- *En hoe bent u daar verder mee omgegaan?*

Mevr. : Ja..klachten gehad. Vorig jaar is het tot uiting gekomen In het begin moest ik nog wel om die buurman lachen hoor, maar...enne..mijn man had zelf nog aangeboden toen ze hier kwamen wonendat hij de tuin voor hen wilde harken, dat ze onze kliko mochten lenen als die van hen vol zat.

Dhr. En ze verdraaiden alles en logen, in zo'n bemiddelingsgesprek. Daar had ik geen trek in. Toen ben ik weggelopen.

- *Maar om nog even teruggekomen op de gezondheid...heeft u daar hulp voor gehad?*

Mevr. : Ja, maatschappelijk werk en pilletjes...een hele poos. Dat heb ik nu afgebouwd.

- *Dat is wel mooi...en heeft u het idee dat het steeds wat beter gaat?*

Mevr. : Jawel, maar het gaat wel erg langzaam.

- *En hoe zou u uw lichamelijke gezondheid omschrijven?*

Dhr. : 100 procent goed! Ik mankeer niets. Ik maak me niet zo druk meer hoor, als vroeger. Alleen ja..ik kan als ik de gang heb, wel lekker doorratelen en kletsen.

- *En de taken in huis...gaan die u nog goed af?*

Dhr. : Ja, je neemt wel dingen over...toen met pensioen...toen ik thuis kwam waren we 40 jaar getrouwd. En toen zei ik: "Nu ga ik voortaan wel koken en dingen overnemen." En ja..het zware werk in de tuin..dan help ik wel even mee, maar ik laat het liever aan de tuinman over, dan dat ik het zelf doe.

Regievoering over eigen leven

- *En heeft u het idee dat u zelf de touwtjes in handen heeft?*

Mevr. : Ja.

Dhr. : Ja, jij meer dan ik.

Mevr. : Ik moet wel alles leiden ja, jij bent een chaoot af en toe.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *En is er iets waar u nog wel behoefte aan heeft op het gebied van gezondheid?*

Dhr. Nee...jij wel?

Mevr. : ja, dat ik weer wat meer energie krijg.

Kwetsbaarheid

- De groep ouderen wordt ook vaak wel kwetsbaar genoemd. We zijn benieuwd waar u aan denkt bij kwetsbaarheid bij ouderen?

Mevr. : Nou, dat is bij ons nu nog niet van toepassing.

Dhr. Je moet gewoon je hersens gebruiken. De deur op slot, dat mensen niet zomaar naar binnen kunnen lopen..en erop bedacht zijn dat als mensen aan de deur komen..ik heb een extra ketting aan de deur gemaakt. Dus op die manier voorkomen. En echt kwetsbaar..ja..wat zijn wij kwetsbaarder.. Ja, misschien als we komen te vallen. Als het glad is probeer je te zorgen dat je alle boodschappen al in huis hebt, met sneeuw en zo..dan hoeft je de deur niet uit.

- Maar kent u wel andere mensen die u als kwetsbaar ziet?

Dhr. : Zoveel contacten hebben wij niet.

Mevr. : Het gaat hier in de buurt wel goed volgens mij.

Bijdrage van ouderen zelf naar zichzelf en andere ouderen toe.

- Heeft u zelf nog iets wat u kan betekenen voor andere ouderen?

Dhr. Dat zijn kleine dingen ja. Zoals met die mensen die verderop wonen, die onderwijzer, als die wat behoeften hebben...dan help je. Gras maaien, rommel opruimen, nou ja dat zijn kleine dingen. Dat kun je voor elkaar wat prettiger maken met het leven zeg ik altijd. Zo ben ik ook opgevoed, je probeert elkaar zo goed mogelijk te helpen.

Ideeën van ouderen zelf

- En wat zou u graag vanuit het Maanderzand voor acties willen zien?

Dhr. Ik zou het niet weten....of misschien voor in de toekomst als het handig is voor ons. Zoals eten aan huis bezorgen. Maar nu nog niet zoveel behoefte aan gehad... Maar als je op den duur zover achter bent dat je bijvoorbeeld brand veroorzaakt, ja...dan zal je weg moeten uit je huis..zo simpel is het. Maar ik ga hier van mezelf niet weg. Echt niet.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 5

Geslacht : Vrouw
Leeftijd : 80
Burgerlijke staat : Alleenstaand
Kinderen : 3

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Wonen

Woonsituatie en redenen thuis wonen

-Hoelang woont u in het Beatrixpark?

Mevr.: 52 jaar, dat is best lang, we hebben het huis zelf zien opbouwen.

-Hoe oud bent u nu?

Mevr.: 80 jaar ik ben in 1932 geboren.

-Woont u hier vanaf het begin van uw huwelijk?

Mevr.: Ik heb eerst anderhalf jaar in Heerenveen gewoond en toen dit huis gebouwd werd eerst nog een jaar in Zaandam. Ik kom uit de Zaanstreek. En in 1961 is dit huis gebouwd.

Tevredenheid

-Bent u tevreden over de woning?

Mevr.: Ja heerlijk, het is heerlijk wonen in het Beatrixpark. Er veranderd wel veel. Wij zijn hier allemaal tegelijk begonnen want het was toen een heel nieuwe wijk dus we zijn hier als jonge gezinnen gekomen en er wonen nu nog maar heel weinig ouderen. Tenminste in de Irenelaan dan. We hebben nog maar een klein groepje ouderen dat vroeger hier begonnen was, verder zijn het nu allemaal jonge mensen. En die werken allemaal, dus het contact is gewoon anders. Maar ik woon hier met veel plezier, ik wil ook niet weg meer.

Voor- en nadelen van thuis wonen

-Wat ziet u als voordelen van het thuis wonen?

Mevr.: Je zelfstandigheid, dat is het allerbelangrijkste. Dat je zelfstandig en onafhankelijkheid bent en dan kan als je gezond bent.

-Ziet u ook nadelen aan het thuis wonen?

Mevr.: Nee helemaal niets. Ik vind thuis wonen het allerbest. Ik wil het liefst thuis blijven wonen. Ik moet er niet aan denken om in Het Maanderzand of een ander zorgcentrum te zitten. Je vrijheid is zoveel waard en de onafhankelijkheid, nee ik moet er niet aan denken om hier weg te gaan. Als je maar gezond kan blijven he.

Wensen/behoefen

-Is er iets wat u anders zou willen zien voor wat betreft het onderwerp wonen?

Mevr.: Ik kan alles nog zelf, dus ik heb nog niet zoveel eisen. Het zou moeilijker worden als ik wat ga mankeren. Ik doe alles nog zelf, zelfs de tuin en heb geen hulp van zorg en dienstverlening. Dat is best uniek voor mijn leeftijd. Maar ik zou hulp financieel ook niet op kunnen brengen.

Inkomen

Inkomenssituatie

-Hoe is uw inkomenssituatie?

Mevr.: Het minimum inkomen. Ik heb alleen de AOW.

-Kunt u daar goed van rondkomen?

Mevr.: Dat is wel lastig, ik moet heel zuinig zijn, maar ik heb wel een huis die helemaal afbetaald is, dat is een voorrecht. Daarom kan ik het nog steeds net redden.

-Zijn er dan ook dingen die u moet laten?

Mevr.: Nou weet je, als je ouder wordt ga je ook niet meer zo op vakantie en reizen, dat wordt gewoon minder. Maar ik heb wel kinderen in het buitenland wonen en daar wil ik nog wel eens naar toe. Dat maakt het gewoon moeilijker. Maar ja het is nu eenmaal zo.

Opleidingsniveau en werk

-Wat heeft u voor opleiding en/of werk gedaan?

Mevr.: Opleiding voor het maatschappelijk werk. Ik heb op de Okma gezeten, dat was een particuliere school in Amsterdam, opleiding christelijke school maatschappelijke arbeid. En dat was vijf jaar en daarna had je de Sociale Academie. Maar vroeger was het in een gezin natuurlijk anders dan kon je niet allemaal studeren en mijn broer die is zes jaar jonger en die ging naar de sportacademie, dus toen kon ik niet verder. Toen moest ik van school af. En het was zo dat jongens mochten studeren. Meisjes ook wel, maar dan moest er wel geld voor zijn.

-Wat heeft u toen voor werk gedaan?

Mevr.: Op een kantoor heb ik 7 jaar gezeten bij Verkade en daar heb ik van alles gedaan, rondleidingen, telefoneren, secretaresse werk, het was een heel variërende baan. Ik heb het heel leuk gehad. Ik vond het echt een hele leuke baan. Alleen ik had heel graag door willen studeren en dat was er nog niet vroeger. Dat is gewoon heel jammer. Wat dat betreft zijn jullie bevoorrecht. Ja ik had graag naar de Sociale Academie gewild. Ik had ook wel voor medicijnen willen studeren maar dat zat er allemaal niet in. Ik heb wel 24 jaar in de vrouwenvereniging gewerkt. Dat was vrijwillig, in de Nederlandse christelijke vrouwenbond. Ik was daar passage geworden. Ik was daar 6 jaar op regionaal gebied, 6 jaar provinciaal en 9 jaar landelijk.

-Hoe lang bent u daar nu mee gestopt?

Mevr.: Toen de bond ging fuseren met de plattelands vrouwen organisaties. In 1989 ben ik er uit gegaan. Dus toen ik 66 was. Ik had toen geen zin meer in een nieuwe organisatie. Dus ik heb mijn hele leven vrijwilligerswerk gedaan, ook op kerkelijk gebied. Ik ben ouderling, diaken, moderamen geweest. Heel veel vrijwilligerswerk.

Gevolgen inkomenssituatie

-Kent u mensen om u heen die armoede kennen?

Mevr.: Dat is in deze wijk anders. In deze wijk zul je het niet veel tegenkomen. Maar bijstandsvrouwen, daar is armoede, dat zag ik al bij de vrouwenbond daar heb ik ook echt de arme kant van Nederland gezien. En dat is alleen maar slechter geworden.

Wensen/behoefte

-Wat zou u anders willen zien als het om uw inkomen gaat?

Mevr.: Qua inkomen zou ik wel wat meer willen hebben, maar ja dat zit er gewoon niet in want ik heb geen pensioen. Dus dan krijg je alleen maar AOW.

-En is er iets vanuit Het Maanderzand dat u zou willen zien?

Mevr.: Nee dat heb ik gewoon niet nodig. Ik red mezelf. Ik vind het vreselijk om afhankelijk te zijn. Je kan best zuinig leven hoor, dat ben ik ook wel gewend op mijn leeftijd. En ik heb ook wel het een en ander meegemaakt. Nee hoor.. De eisen zijn niet zo hoog en ik kan gewoon zuinig aan doen. Dan heb ik toch een heel prettig leven gehad.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten

-Hoe lang is uw man overleden?

Mevr.: Hij is overleden in 1997. Maar ik ben gescheiden. Sinds 1989 ben ik alleen. Maar toen had ik helemaal geen inkomen, helemaal niets, ik kreeg ook geen alimentatie. Dus ik heb meisjes op kamers gehad van de Sociale Academie en van de Pabo. Ik heb een groot huis dus dat kan dan en ik heb verder wat gewerkt in een apotheek en in een bloemenwinkel. Ik heb mezelf vanaf mijn 56^e helemaal zelf gered. Tot mijn 65^e dan, want toen kreeg ik AOW. Toen ben ik ook met meisjes op kamers opgehouden. Dus je kan zelf heel veel doen. Het was wel pittig, maar ik ben er goed onder vandaan gekomen. Je moet gewoon positief blijven denken.

-En als het om sociale contacten gaat, met wie heeft u dan contact?

Mevr.: Ik heb heel veel vrienden. Heel veel contacten ook uit de vrouwenvereniging.

-En uw kinderen?

Mevr.: Één woont er in Bolivia, Zuid-Amerika. En er woont er één in Canada. Die hebben ook in Afrika gewoond, mijn zoon met zijn gezin. Dus ik ben ook veel in Afrika geweest. Ze doen allebei ontwikkelingswerk. En dan heb ik nog een zoon in Den Helder, met twee kindertjes. Het is allemaal ver weg. Maar we hebben wel heel goed contact. We skypen en mailen, dat is tegenwoordig zo fijn. Ja dat mailen is ideaal.

-Heeft u ook contact met burens?

Mevr.: Ja ook nog, maar dan vooral met de ouderen die hier nog wonen. Dat zijn er eigenlijk maar twee van de ouderen. Ja, een paar huizen verder nog maar die zijn later hier komen wonen. Ja met de ouderen heb ik nog wel wat contact maar met de jonge mensen heel weinig. Wel heel veel contact met de burens hiernaast voor zover ik ze zie. Je ziet elkaar op de oprit he. Maar ze werken allemaal. Alle vrouwen werken. En daar heb ik ook voor gestreden hoor in de vrouwenvereniging, daar heb ik echt mijn best voor gedaan. Omdat ik zelf dus geen alimentatie kreeg toen dacht ik: vrouwen moeten zelfstandig zijn. Ik was na het trouwen meteen opgehouden met werken, dat was toen gewoon zo. Dus ik heb ervoor gestreden dat vrouwen economisch zelfstandig kunnen zijn. Dat is zo belangrijk, je weet nooit waarvoor je komt te staan. Het kan allemaal goed gaan in een huwelijk, maar het kan ook fout gaan. En dat heb ik zelf ervaren dus ik dacht, dat moet gewoon niet.

Tevredenheid

-Hoe tevreden ben u over uw sociaal netwerk?

Mevr.: Heel tevreden. Maar daar kan ik ook zelf nog veel energie in steken. Ik kan zelf ook nog een aandeel hebben hierin. Als je hier gaat zitten dan komt er ook niets. Je moet altijd energie in je contacten en vriendschappen steken.

Eigen aandeel in contacten

-Hoe doet u dat?

Mevr.: Telefoneren en naar de mensen toe gaan. Jullie zitten ook in het sociale gebied, dus dan weet je best dat je er ook zelf wat voor moet doen. Je moet niet gaan zitten wachten. En ik heb ook nog heel wat contacten buiten Ede, met mensen van de middelbare school.

Geloof/religie

-En u vertelde dat u aangesloten bent bij een kerkelijke gemeente..

Mevr.: Ja klopt, Bij de PKN. Hier is dan de Beatrixkerk dat is ook een PKN maar ik ga meestal naar Veldhuizen. Daar is de Open Hof. Daar voel ik me het meeste thuis.

-Heeft u via de kerk contacten?

Mevr.: Ja altijd met de mensen. Ik woon hier al zo lang dus dan heb je met de mensen uit de kerk gewoon veel contact.

Buurt en omgeving

-Wat vind u van de buurt qua mensen, veiligheid en orde?

Mevr.: Het is jammer dat er weinig contact is tussen de mensen omdat velen werken. De jongere mensen dan. En ouderen op mijn leeftijd zijn hier dus niet zo veel meer. Er zijn er al heel veel weg. Maar ik vind het hier heerlijk wonen.

-Ook qua veiligheid?

Mevr.: Ja hoor. Er is wel twee keer bij me ingebroken maar dat vind je in iedere wijk. Dat is niet speciaal iets van het Beatrixpark. Maar er wordt hier wel aardig ingebroken hoor. Maar ja aan veiligheid kun je weinig doen hoor en dat vind je in alle wijken. Ik heb hier helemaal geen klagen.

Geloof/religie

-Speelt religie ook een belangrijke rol in uw leven?

Mevr.: Ik ben heel erg in geïnteresseerd, want ik heb interesse in theologie. Ik heb cursussen gevolgd. En dat is vaak ook vanuit de kerk. We hebben daar wel eens gespreksavonden. Het is niet zo dat ik heel progressief denk.

-In wat voor zin?

Mevr.: Nou ja, wat meer ruimdenkend. Toch wel de nieuwere theologie hang ik erg aan. Moderne dominees en die vind ik in de Open Hof kerk. Ik ben zelf gereformeerd maar dan wel heel ruimdenkend. Ik heb niets meer met dogma's.

Mate van eenzaamheid

-Heeft u te maken met eenzaamheid?

Mevr.: Nee dat ken ik helemaal niet.

-Kent u eenzaamheid bij mensen om u heen?

Mevr.: Dat zou ik hier niet weten. De mensen met wie ik omga uit deze wijk zijn niet eenzaam. Maar weet je kan tegen eenzaamheid zelf wat doen. Je moet er zelf iets aan doen. En er zijn veel mensen die het moeilijk vinden om contacten te maken. Dat vind ik hier op de Veluwe vaak wel heel erg hoor. Mensen die zich moeilijk geven. Toen ik hier kwam wonen, nou het was zo'n verschil met het westen. Het is hier veel stugger, veel meer de kat uit de boom kijken. Dat vond ik echt een heel groot verschil. Ik dacht echt even: waar ben ik nou terecht gekomen?

Het Maanderzand

-Komt u wel eens naar activiteiten van Het Maanderzand?

Mevr.: Nee nooit. Ik ben wel naar twee avonden geweest over de nieuwbouw. Ik wil graag weten wat er gebeurt. De flatjes hier achter gaan ze ook afbreken en daar komen woningen voor alzheimer mensen. Ja, je wilt toch een beetje op de hoogte blijven, want het is hier schuin achter bij mij in de tuin. Dus ik weet nu wel een beetje wat er gaat gebeuren en het veranderd helemaal voor de oudere mensen he. Moeten ze allemaal zorg gaan inkopen. Dan wordt het er financieel wel moeilijker op hoor.

-Hoe ziet u het voor u, als u hulpbehoevend zou worden?

Mevr.: Nee dat weet ik gewoon niet. Ik maak me er maar geen zorgen over, dat zie ik wel tegen die tijd.

Wensen/behoeften

-Als het om uw sociaal netwerk gaat, heeft u dan ergens behoefte aan?

Mevr.: Nee hoor, en ik zou ook geen behoefte hebben aan activiteiten van Het Maanderzand, want ik heb een gevuld leven. Dus ik mis het ook niet. Ik hou van lezen en ik heb een groot huis en tuin en dus veel contacten dus ik heb het heel druk.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving

-In hoeverre bent u nu nog actief in maatschappij?

Mevr.: Alleen nog wat vrijwilligerswerk. Ik rij met bedden in het ziekenhuis. Ik breng die naar kerkdiensten in het ziekenhuis op zondagmorgen. Maar ik dacht gezien mijn leeftijd, hoe ik niet meer zo veel ander werk te doen. En ik bridge en ik gymnastiek. Maar verdere vrijwilligerswerk heb ik geen zin meer in. Dat heb ik ook zo veel al gedaan. Ik heb mijn portie gehad en ik heb hier genoeg te doen.

Tijdsbesteding

-Hoe brengt u de dagen door?

Mevr.: Ik heb elke dag wel wat te doen. Bezoekjes bij zieke mensen. Alles om mij heen wordt ouder dus vraagt ook meer aandacht. Ik ben gewoon heel druk bezet en ik hou ook van lezen, de krant en bladen. Ik kom tijd tekort. Die bezoekjes zijn bij bekenden ik ga niet meer naar vreemden toe. Ik houd bestaande contacten aan.

Wensen/behoefte

-Is er iets waar u behoefte aan heeft op het gebied van tijdsbesteding?

Mevr.: Ik zou eigenlijk niet weten wat er te doen is. Er zijn wat mensen waar ik wel eens kom, die eens in de maand een krantje daarover krijgen, maar ik niet. Ik lees dat wel bij hun maar ik zou dat krantje best graag zelf willen krijgen. Zo kan ik weten wat er te doen is in Het Maanderzand. Wat voor middagen en avonden zijn. En met het oog op de verbouwing zodat ik weet hoe het gaat en zodat men weet wat voor zorg en dienstverlening er geboden wordt vanuit Het Maanderzand. Je weet niet hoe het werkt, dus ik zou graag meer informatie willen zien. Dan weten we waar we op kunnen rekenen. Wat dat betreft zouden ze mensen in de wijk meer informatie moeten geven. Ik vind dat Het Maanderzand wat meer aan de weg mag timmeren.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

-Hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid op dit moment?

Mevr.: Goed hoor. Als je ouder wordt krijg je wel wat klachtjes, maar zolang ik nog zelfstandig functioneren en dat is gewoon prima. Ik doe alles nog zelf.

Psychische gezondheid

-Hoe omschrijft u uw psychische gezondheid?

Mevr.: Goed. De ene keer gaat het beter dan de andere keer maar dat heeft iedereen. Iedereen heeft wel eens een dag dat het wat minder gaat. Ik vind het wel jammer dat mijn kinderen zo ver weg wonen. Ik ben daardoor van de vreemde mensen afhankelijk, als er wat is. Je hoort weleens over mantelzorg, dat de kinderen dat moeten gaan doen en dan denk ik, hoe moet dat? Dat kan ik mijn geval helemaal niet.

-Denkt u dat er uit de buurt hulp kan komen?

Mevr.: Nee daar hoef ik niet op te rekenen. Het zijn of oude mensen of werkende mensen. Ik heb daar dan niets aan. Dan hoop ik maar dat ik op Het Maanderzand kan rekenen, als het zover is.

Regievoering over eigen leven

-Heeft u verder het idee dat u de touwtjes in eigen handen heeft als het over het dagelijks leven gaat?

Mevr.: Ja hoor, ik ben al 24 jaar alleen dus ik ben er wel achter dat ik het kan. En het gaat goed.

Wensen/behoefte

-Is er iets wat u anders zou willen zien op gebied van gezondheid?

Mevr.: Nee hoor. Ik zou het niet weten.

Kwetsbaarheid

-Wat is uw beeld van 'kwetsbaarheid' onder ouderen?

Mevr.: Als je afhankelijk bent, dan ben je kwetsbaar . Vooral gezondheid is daarbij belangrijk. Als je door slechtere gezondheid van andere mensen afhankelijk bent, noem ik dat kwetsbaar. En financieel is het ook moeilijk maar ik vind de gezondheid het belangrijkste.

-Heeft u zelf het idee dat u in een bepaalde mate kwetsbaar bent?

Mevr.: Nee hoor, ik heb niet zo gauw medelijden met mezelf. Zodra ik wat zou gaan mankeren dan zou ik heel kwetsbaar zijn, want dan wordt ik afhankelijk en daar ben je kwetsbaar in.

Ideeën voor Het Maanderzand

-Wat zou u vanuit Het Maanderzand verder voor acties willen zien?

Mevr.: Nee. Alleen dat informatiekrantje of boekje. Dat je, als het nodig is weet wie je bellen kunt en waar je op kunt rekenen. Je kunt volgens mij ook bij Opella. Maar ik weet niet of Het Maanderzand bijvoorbeeld ook 's nachts hulp verleend. Dat doet Opella in elk geval wel. Ik vind dat ik te weinig van Het Maanderzand weet, wat zij mensen kunnen aanreiken. Als je goed geïnformeerd wordt weet je ook waar je op kan rekenen. Want weinig informatie kan mij wel kwetsbaar maken omdat ik geen kinderen in de buurt heb die wat voor mij kunnen doen als er wat zou zijn. Verder heb ik geen familie in de buurt. Er woont nog wat in het westen. Dus ik hoop dat ik nog een poos gezond mag blijven.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 6

Geslacht : Man en vrouw
Leeftijd : 67 en 65
Burgerlijke staat : Gehuwd
Kinderen : 3

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Uitwerking interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Wonen

Woonsituatie en redenen thuis wonen

- Hoe lang woont u al in het Beatrixpark?

Dhr. : Ruim 25 jaar.

Mevr. : In 1987 zijn we hier komen wonen.

Dhr. : Ja.

- En ook in dit huis?

Dhr. : Ja, ja, ja...we zouden hier voor één jaar komen wonen omdat we op zoek waren naar een ander huis.. Voor nood hadden we even dit gekocht met de bedoeling van een jaar, want de huurprijzen waren zo hoog dat we dachten dat we beter een gok konden nemen..dus beter om een huis even te kopen dan te huren, maarre..dat jaar dat duurt nog steeds voort, want we wonen hier dus nog altijd!

Mevr. : We kwamen uit Limburg met onze drie kinderen. Ja, en we zijn ondertussen helemaal uitgebouwd, ja, al 25 jaar.

Dhr. : En nu zijn de kinderen de deur uit, dus we hebben alle ruimte hier.

- En wat maakte het dat u toch zo lang hier bent gebleven?

Dhr. : Ja nou, het was gewoon...

Mevr. : Nou, de ligging van het huis...

Dhr. : Ja, de ligging ook..

Mevr. : Het huis..

Dhr. : Min of meer een beetje bewust voor Ede gekozen. Eh..ik werkte in Arnhem en dan kun je natuurlijk alle kanten op, met huizen..naar het noorden van Arnhem bijvoorbeeld maar dan zit je wat scholen betreft wat slechter. Wij wilden graag zo zitten dat je met het openbaar vervoer goed aansluit..dus naar scholen toe, voor de kinderen.

- Ja..

Dhr. : En hier vandaan kun je dus heel makkelijk naar Arnhem en naar Utrecht...twee van de kinderen hebben in Utrecht op school gezeten ook. En eentje is nog naar Apeldoorn geweest. En deze wijk..nou, niet bepaald dat we hier wilden wonen, maar het was leuk dat we inderdaad dichtbij het station zaten.

Mevr. : Ja, kort bij het station. Het is een mooie wijk om te wonen.

Dhr. : Nou, het station was niet doorslaggevend, maar..

- En wat vindt u zo mooi aan deze wijk?

Mevr. : Ja..groen. Heel veel groen. Je hebt toch een beetje ruimte om je huis heen.

Dhr. : Ja, ja.

Mevr. : Dus ehm...

Dhr. : Nou, veel groen dus, kijk als je daar op die bank zit en je kijkt uit het raam dan zie je allemaal groen. En het is vrij en ehm..

- *Ja, inderdaad!*

Dhr. : En ach, er zijn meer mooie plekken, maar...dit was beschikbaar enne..nou ja, het was voor een jaar, maar dan ga je verder kijken, maar goed..zo beroerd was deze plek nog helemaal niet.

Mevr. : Nee, nee.

Voor- en nadelen van thuis wonen

- *Leuk! En ehm, omdat we ons echt richten op thuiswonende 65-plussers zijn we ook heel erg benieuwd van..wat vindt u de voor- en nadelen van het thuis wonen?*

Mevr. : Ehm..

Dhr. : Nou ja, de echte voordelen van thuis wonen.. ja kijk..toch de zelfstandigheid.

Mevr. : Als je in een verzorgingshuis woont...

Dhr. : Ja, dan heb je een balkonnetje...

Mevr. : Ik kom vrij veel in Het Maanderzand als vrijwilliger..dus ja, dan zie je die kamertjes..

Dhr. : Ja, die zijn klein. Maar ja..die zelfstandigheid als je thuis woont, ja, dat is heel fijn. Buiten lopen in je eigen tuin en alles..ja..

- *Ja, dat is zo.*

Dhr. : Ik zou niet nu al in een appartement willen zitten. Ik ben altijd wel aan het rommelen, bezig. Ik moet een schuur hebben met rommel. Nee, een appartement met zo'n balkonnetje...nee ehm..daar zijn we nog niet aan toe.

Mevr. : Je bent er gewoon nog niet aan toe. Maar over 15 jaar, zeiden we, dan gaan we in zo'n appartementje wonen en daarna ooit, wie weet, door naar Het Maanderzand. Maar voorlopig...door de regering wordt het verzorgingshuis niet gestimuleerd...dus..

Dhr. : Ja, 800 huizen sluiten.

- *Nou, dat heeft ook wel te maken met ons onderzoek, want de directeur maakte ook al duidelijk aan ons dat er steeds meer mensen thuis blijven wonen.*

Dhr. : Nou, en dat geldt voor ons eigenlijk ook, want ja..je wilt toch zo lang mogelijk thuis blijven wonen..

Mevr. : Ja...ja..

Dhr. ...en het geeft toch gewoon een..een stukje vrijheid, buiten kunnen lopen, de tuin en dergelijke..daar kun je best veel aan doen..maar ja, als het de komende jaren moeilijker wordt, dan gaan we in de tuin meer bestraten, dat is voor ons een tussenstap. Het meeste werk zit hier voor in..in de voortuin. Als je daar een stuk sierbestrating in kunt leggen, dan kun je het vertrek uit deze woning al uitstellen.

- *Dat lost voor u dus al een stuk op?*

Dhr. Nou, dat zien wij als tussenstap en pas daarna..dan gaan we eens naar een appartement.

Mevr. Maar heel veel mensen wonen het liefste thuis hé. Want we hebben nog twee moeders...tenminste, Johns (man) moeder is vorig jaar overleden..en mijn moeder is dan ook ja..op leeftijd. Die is 93..en..die woonden allebei zelfstandig, mijn moeder nog steeds, in Nijkerk. En ze wilden eigenlijk liever niet het huis uit.

- *Nee..*

Dhr. : Terwijl we toch met de contacten die we hebben...we kennen veel mensen van Het Maanderzand en die komen dan hier voorbij lopen en..ja, we komen zelf ook wel eens op Het Maanderzand om hier en daar eens een praatje te maken.

Mevr. : Ja, die wonen daar dan en eerst is het niets, maar ja..na drie maanden dan ehm..dan vinden ze het wel leuk.

Dhr. : Maar goed, wij horen nog niet bij die generatie hoor. Wij blijven lekker zitten hier!

Mevr. : In verhouding wonen de meeste ouderen nog thuis, met behulp van...

Dhr. : Mensen gaan pas op hoge leeftijd naar Het Maanderzand. Eerder komen ze er niet voor in aanmerking. Leeftijd ja...ligt echt heel hoog.

Mevr. : Er zijn daar verschillende mensen die 100 zijn. Als mensen binnen komen daar, dan mankeren ze wat. Vroeger waren ze toch beter...maar op het ogenblik, dat is veranderd. Nu moet je wat mankeren om erin te komen...in zo'n huis.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- Ja, wat dat betreft is er wel wat veranderd ja. En is er iets dat u anders zou willen zien in het wonen?

Mevr. : Ja, de winkels wat korter bij.

Dhr. Maar dat zal hier nooit gebeuren, want dat mag hier niet.

- Hoe zit dat dan? Dat mag niet?

Dhr. : Het hele Beatrixpark..daar zijn geen winkels. Dat is een verdienstbaarheid, die werd bij het ontstaan van deze wijk gevestigd. Van oorsprong was dit hele gebied van één eigenaar. Dit moest een woongebied worden, zonder commercie. Iedereen in deze wijk heeft een bepaling in huis liggen dat er nooit een winkel en commercie mag plaatsvinden hier.

Mevr. : Maar dat is het enige, verder niet ehm..

Dhr. : Met heel veel moeite is daar het eerstelijns centrum gekomen. Een fysiotherapeut aan huis was de limiet. Artsen zitten dus hier, maar verder winkels..nee. Dat mag hier niet.

Mevr. : Gelukkig hebben we wel twee kinderen in Ede wonen, dus als er iets is...dan kunnen ze prima wat voor ons halen maar...maar eigenlijk moet je altijd naar het Rozenpleintje lopen.

- Ja, dat is wel lastiger, dat kan ik me wel voorstellen ja.

Dhr. : De bedoeling is dat er in het nieuwe Maanderzand wel het één en ander gaat komen, maar dat is dan wel intern in Het Maanderzand, maar of dat is toegestaan..ja, in de bestemming misschien.

Een kapper...die vind je hier ook niet. Dat is commercie, dat is in het hele Beatrixpark zo.

Mevr. : Aan de ene kant is dat wel gunstig. Je hebt bijvoorbeeld nooit een visboer tegenover je wonen...

Dhr. ..maar voor senioren kan dat een nadeel zijn, dat je ver weg moet voor je boodschappen.

Mevr. : Maar dat in Het Maanderzand, daar komt straks dus ook iets wat je kan gebruiken en de SRV komt hier ook langs en zo.

Dhr. : Maar die SRV sterft ook langzaam maar zeker uit.

- Ja, SRV-wagens gaan steeds meer weg ja.

Dhr. : En dat is voor de senioren in die aanleunwoningen hier een nadeel. Maar mogelijk wordt dat dus opgevangen door een winkeltje in Het Maanderzand. Maar of dat duurer is..en er wordt in de pensioenen gekort, dus ook de senioren moeten op de dubbeltjes gaan kijken, hogere bijdragen betalen aan Het Maanderzand voor wonen en zo...maar je moet heel erg op de prijs letten, want anders is zo'n winkel te duur.

- Ja dat is zo..

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten: relatie met kinderen, familie, vrienden, kennissen en burens

-We gaan even door naar het volgende onderwerp hoor.. Ehm..met welke mensen heeft u het meest contact?

Dhr. : Nou ja, eigenlijk met de heel buurt wel. Met de één wat meer dan met de ander...ehm..met hier tegenover, daar komen we niet echt in huis maar daar praten we zo eens mee als het goede weer weer komt. Maar een paar huizen verder daar komen we wel vrij regelmatig. Maar je praat eigenlijk met iedereen in de buurt hier. En zij (vrouw) loopt nu ook regelmatig met bezoeken vanwege de kerk in Het Maanderzand, dus...

- Dus ik begrijp dat u bent aangesloten bij een kerkelijke gemeente?

Mevr. : Ja, bij de PKN, de Beatrixkerk. En die hebben dan ook de verbinding naar Het Maanderzand, dus 's zondagsmorgens doe ik met een aantal dames...dorpelwachter noemen ze dat. En dan gaan we bij de kerkdiensten...kaarsen aan, mensen ophalen, meehelpen...en dan wordt in Het Maanderzand de kerkdienst uit de Beatrixkerk uitgezonden op een groot scherm. En dan na die tijd koffie dringen en dan ben je half 12 weer terug.

- *Oké, ja, dat is mooi om te doen*

Mevr. : Maarre..wat wel jammer is, dat is dat....ja, het beeld van de kerkdienst valt snel weg in Het Maanderzand. Dat is akelig voor de bewoners. Dat is sneu.

- *Ja, dat is het zeker...vervelend is dat..en ehm..hoe vaak heeft u contact met de kinderen?*

Mevr. : Veel, ja heel veel.

Dhr. : Nou, de twee dochters wonen hier in Ede.

Mevr. : Soms gaat er wel een week voorbij..en dan wordt het nodig tijd dat we elkaar weer zien. Maar we bellen ook vaak.

Dhr.: . Soms een paar keer in de week, en als we elkaar een week niet gezien hebben, nou dan gaat het niet goed. (lacht)

Mevr. : Nou, mijn jongste dochter was hier gisteren en die zei: "Ik heb jullie een week al niet gezien dat is echt lang!"

Dhr. : Dat is ook met de kleinkinderen. Maar onze zoon, die woont in Limburg..dat is minder, want ja..die woont niet naast de deur.

- *En hoeveel kleinkinderen heeft u?*

Dhr. : Zes. Er wonen er vier in Ede en die andere twee in Limburg.

- *En heeft u ook contact met vrienden en kennissen?*

Mevr. : Ja..ook.

Dhr. Ja, we hebben wel wat kennissen hier in de buurt zelfs, niet echt aan de andere kant van Ede.

Mevr. : Mijn vriendin die komt. We komen regelmatig bij elkaar. En we hebben zelfs nog contacten..toen we gingen trouwen zijn we begonnen in Alphen aan de Rijn. Daar hebben we ook nog contacten met voormalige burens. En toen zijn we naar Tegelen gegaan, in de buurt van Venlo. Daar via de kerk met vier koppels...nog steeds contact mee.

Dhr. : Ja, één of twee keer in het jaar nog contacten. Dat is heel leuk!

- *Ja, zeker. Dat is leuk hè, zo iets!*

Dhr. : Toevallig woont een stel sinds een paar jaar ook in Ede. Die zien we dan iets vaker, maar die kennen we dus nog uit de zeventiger jaren.

- *Leuk zeg!*

Dhr. : Ja, en we bellen ook nog vaak, met verjaardagen gaan we erheen en zo. Maar we hebben dus nog altijd contacten uit de oude woonplaatsen. Eigenlijk hebben we meer contacten buiten de woonplaats dan hier in Ede.

Mevr. : Nou..ja..we hebben heel veel kennissen hier, maar echte vrienden..die wonen buiten Ede.

Dhr. : Maar..we hebben genoeg contacten, dus het is wel goed zo! (lacht)

Tevredenheid en wensen/behoefte en deelname aan samenleving (maatschappelijke part.)

- *Dus u zou niet nog iets anders willen of waar u behoefte aan heeft als het om contacten gaat?*

Mevr. : Nee hoor, we hebben genoeg. Ik heb genoeg andere dingen te doen.

Dhr. : Echt genoeg contacten.

Mevr. En we zijn bezig op De Hartenberg, dat is ook vrijwilligerswerk.

Dhr. Dat is leuk werk, dat geeft voldoening.

- *En wat doet u daar dan precies?*

Mevr. : Ook ouderen ophalen. Brengen naar zangdiensten en zo.

Dhr. Ja..er worden dan allemaal kerkelijke liederen gezongen, van Johannes de Heer. Dan worden al die bewoners uit hun huizen opgehaald. Soms zijn het er 80 of ook wel 120. Naar de kerkzaal. Er zijn er heel veel in een rolstoel die zelf niet kunnen rijden. En die mensen moeten dus opgehaald worden en dan is het drie kwartier dat we samen zingen, pastoraal medewerker erbij. Die neemt de leiding. En dat is dan drie kwartier, dat is meer dan voldoende voor die mensen. We gaan kwart over 6 weg en we zijn om 9 uur weer thuis.

- *Mooi dat u dat doet zeg!*

Dhr. : Ja, dat is op een gegeven moment zo gekomen. Dat komt op je weg en ja, dat doen we dan.

Mevr. : Jij doet het al 2 jaar, en ik 6.

Dhr. : Nou ja, dat zijn dan ook de contacten die je dan hebt. En dan heb je een gezellige avond voor alle vrijwilligers en je hebt hier vrijwilligersavond van Het Maanderzand en dan praat je ook met iedereen en zo. En ja, zo alles bij elkaar..dan heb je best wat contacten.

- *Inderdaad!*

Buurt en omgeving

En wat vindt u van de buurt qua veiligheid?

Dhr. : Wij hebben geen last.

Mevr. : Wel eens om ons heen ingebroken, maar ja..

Dhr. : Als ik de berichten om mij heen hoor wordt er in deze wijk behoorlijk veel ingebroken. Maar bij meerderen heb ik dus achteraf gehoord...dan waren waardevolle spullen van buitenaf zichtbaar. Of als ze niet thuis zijn is alles donker. Ik zeg dan: "Joh, doe de lamp aan, koop een lichtklok en zo."

Dhr. : Hier brandt altijd verlichting als we weg zijn, ik heb zes lichtklokken en twee bouwlampen, nou. Met een paar tientjes kan je zo veel aanschaffen ter beveiliging.

- *Ja, inderdaad.*

Dhr. : Of een insluiper in Het Maanderzand, dat ze met een babbeltruc binnenkomen..

Mevr. : Dat is zo erg hé! Er zijn veel mensen en die hebben de deur open. En dan komen ze binnen.

- *Ja..*

Dhr. : En dan zit hierachter in Het Maanderzand, in die appartementen enzo, een kwetsbare groep en dat verhoogt natuurlijk het percentage inbraken. Als die mensen zelf niet meer alert zijn en hun deur niet op slot doen...ik zag pas ook weer de politie rijden hierachter..maar we nemen zelf echt behoorlijk maatregelen vind ik.

Mevr. : Maar ik ben helemaal niet bang. 's Avonds hebben we nog wel vergaderingen en zo, maar ik vind het geen punt om rond 10 uur 's avonds naar huis te lopen.

Dhr.: Nee, we hebben geen onveilig gevoel in deze wijk.

- *Dat is fijn. Maar de voorzorg kan bij veel mensen dus beter?*

Dhr. Ja, het ligt ook echt aan de mensen zelf.. als het achter je huis aardedonker is..! Maar..we hebben dus geen onveilig gevoel in deze wijk, beslist niet.

Geloof/religie

- Nou, dat is fijn in elk geval. Ehm..we hadden het net ook even over de kerk. Hoe speelt religie een rol in jullie leven?

Mevr. : Ik ga regelmatig naar de kerk en..

Dhr. : Ik wat minder.

Mevr. : Ja, John niet zo vaak. En we hebben dan mensen die we ook regelmatig bezoeken via de kerk. Ik doe zes bezoeken en we hebben dan een team van 6 of 7 mensen..ja, je bent wel betrokken bij de kerk.

Dhr. : Maar niet overdreven overal met de neus vooraan zitten. Gewoon kerkelijk meeleven en zij (vrouw) is dan op dat gebied actiever dan ik. En ik loop ook wel eens bij Het Maanderzand naar binnen, maar voor mij is het meer....ik kom mensen op straat tegen en dan zeggen ze wel eens, die ouderen.."Ik krijg weinig bezoek". Nou, en dan ga ik eens praten bij ze en dat vinden ze heel fijn. Ik doe gewoon wat er voor mijn voeten komt. Maar zij (vrouw) doet het meer via de kerk.

Het Maanderzand

- Maar u komt dus in Het Maanderzand, maar dat is dan niet voor de activiteiten zelf, maar echt voor de ouderen daar?

Mevr. : Ja. Ik heb De Hartenberg en de Maanderzandbezoeken. Of dat ik naar mensen in het ziekenhuis ga en daar heb ik meer dan genoeg aan. En ik heb een moeder...die in Nijkerk woont en daar moet je naar toe. Of de kinderen die vragen of ik op kan passen. En ja..zo blijf je bezig.

Dhr. : Ja, en we hebben tegen de kinderen wel steeds gezegd van...dat we geen vaste oppasopas en oppasoma willen zijn voor bijvoorbeeld een dinsdag of woensdag. Niet vast. Maar wel in nood. Dan

passen we op. Als er een kleinkind ziek is en onze kinderen moeten werken..ja..dan vallen we prima in hoor. Maar niet voor vast. Dat moeten ze zelf maar regelen, dat is hun leven.

Inkomen

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft

- *Wat voor werk heeft u gedaan voordat u met pensioen ging?*

Dhr. : Ik heb in de financiële wereld gewerkt. Ik was hoofd van financiële administratie.

- *Hoe lang en hoe precies?*

Dhr. : Eigenlijk altijd, Als boekhouder begonnen en toen chef van boekhouders. En zo heb ik ook nog een aantal jaren bij de kerk gewerkt, bij het kerkelijk bureau van de PKN. En daarna weer het bedrijfsleven, want dat trok mij toch meer. Maar dat voor de kerk was voor de provincie Gelderland, met name de controle op de jaarrekeningen en begrotingen van alle hervormde gemeentes.

- *Oké, ja!*

Mevr. : En ik ben officieel huishoudkundige voor inrichtingen.

Dhr. : Ja, tegenwoordig is dat facilitair manager. In Hilversum is ze hoofd van een huishoudschool geweest...alle organisatorische dingen doen en inkopen doen.

Mevr.: Toen ik in verwachting was van Christiaan, onze oudste, toen ben ik gestopt. Dat moest toen.

Dhr. :Ja..een vrouw die getrouwd was die kreeg ontslag, die mocht niet blijven. Zij heeft ontslag gekregen omdat ze ging trouwen.

Mevr.: Nee, die heb ik zelf genomen hoor.

Dhr. : Er stond vroeger in het contract dat als je ging trouwen....dan moest je zelf het contract beëindigen.

Mevr. : Toen heb ik na die tijd heel veel gedaan...vrijwilligerswerk, of iedere woensdag oud papier vouwen.

- *O ja.*

Dhr. : Ja, want zij kwam nergens meer aan de bak want ze was getrouwd!

Mevr. : Ja, vroeger was dat ook anders hè. Dan ben je gewoon thuis. En ik ben penningmeesteres geweest, en meegewerkt in Limburg op de peuterspeelzaal. En op scholen leesmoeder en mee gaan met activiteiten.

Dhr. : Maar het is allemaal onbetaald. Parttime werken in het bedrijfsleven was er niet bij en dan lag het aan jezelf om vrijwilligerswerk te gaan doen. Sja..qua opleiding...zij heeft dus wel een opleiding gehad...

Mevr. Maar ja, we hadden het financieel ook niet nodig...ik hoefde niet ervoor te werken.

Dhr. : En ik had zo'n salaris waar we goed van konden leven.

Pensionering (maatschappelijke part.)

- *En hoe vindt u het nu om met pensioen te zijn?*

Mevr. : Heerlijk! Het is wel fijn dat je niet hoeft te werken, want daar heb je eigenlijk geen eens tijd meer voor! (lacht)

Dhr. : Ik vind het fijn, ik loop eens wat te rommelen en zo...en als de kleinkinderen wat kapot hebben, dan zeggen ze: "Breng het maar even naar opa."

Nee, wij zijn niet zo van: O help, we vallen in een gat en wat overkomt me..nee, ik heb er geen last van.

Inkomenssituatie en gevolgen van inkomenssituatie

- *Dat is fijn zeg! En..hoe is de situatie nu qua inkomen?*

Dhr. : Nou, we hebben gewoon onze AOW hè! En een beetje pensioen, geen groot pensioen, maar we hebben zelf de nodige maatregelen genomen waardoor we het financieel goed hebben. Laten we het zo maar noemen.

Mevr.: Ja..jij bent zo'n zes keer van baan veranderd en ja, dan moet je zelf iets regelen.

Dhr. : Ik bleef in hetzelfde vak, maar met verschillende pensioenbreuken, en dat is lastig want later krijg je van allemaal niets. In de financiële wereld bouw je niet door op pensioen. Maar goed, als je in de financiële wereld zit ben je ook wel zo handig om daar zelf wat aan te doen. Dus financieel hebben we het goed.

Mevr. : We denken ook meer aan de andere ouderen hè, die met de voedselbank en die door ziekte en zo..het slechter hebben.

Dhr. : Ja, en wij hebben AOW en een klein pensioentje en daarnaast zelf de nodige maatregelen genomen. Als ik zorg dat ik minder kosten heb, zoals het huis dat is afbetaald....dan ook minder kosten voor levensonderhoud. Ik hoef geen hypotheek meer te betalen.

- *Dus u zorgt gewoon dat er minder uit gaat?*

Dhr. Ja, inderdaad. Dat scheelt. We zijn niet zo uitgeverig.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding(vervolg)

Vrije tijdsbesteding

- *Maar u bent nog wel echt actief. Heeft u ook nog hobby's?*

Mevr. : Ik lees graag, als ik tijd heb.

Dhr. : Tuinieren. Dat is zo leuk. En we gaan graag met de caravan erop uit.

Mevr. : Vakantie, ja.

Dhr. : Maar een vereniging of zo..nee, dat is niets. Dan ben je zo gebonden. Geen hobbyvereniging..nee, daar zijn we geen lid van.

Mevr. : Maar ik gym toch nog?! En nou ja..ik ging één keer in de 14 dagen wel naar de creagroep, maar ja..je zit ook met de kleinkinderen en met je eigen ouders...ik had het gewoon te druk met andere dingen en toen ben ik ermee gestopt. Ik heb genoeg te doen.

Dhr. : Maar voor de rest is het los hobby werk. Behalve dan haar gym.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *En heeft u nog ergens anders behoefte aan?*

Mevr. Nee.

Dhr. : Als we iets willen dan doen we dat gewoon. Wij zijn geen mensen van heel veel uitgaan en buiten de deur eten, nee.. maar goed, als er eens ergens iets te doen is..soms gaan we, soms niet.

Of we pakken de caravan..maar het zijn dus dingen die we zelf in kunnen vullen op een moment dat het ons uit komt. Wij zijn erg van: Geef ons maar onze vrijheid, we vullen het zelf wel in en we hebben er geen behoefte aan dat alles voor ons geregeld wordt. Eigen vrijheid invullen, dat is echt het beste voor ons..het fijnste.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- *Hoe zou u uw lichamelijke gezondheid omschrijven?*

Mevr. : Nou het gaat. Ik heb twee keer over een herseninfarct gehad. Maar ik heb last van mijn handen, een paar jaar, omdat ik rechts niet zoveel kan doen is het links overbelast. Artrose.

Dhr. : Ja..ze heeft linkszijdig een herseninfarct gehad, dus daardoor is haar coördinatie wat minder aan haar rechterkant.

- *Zo, dat is niet niks, twee keer! En hoe lang is dat geleden dan?*

Mevr. : 1^e keer in 78. Is al 35 jaar geleden..

- *Zo, maar toen had u nog jongen kinderen toch?*

Dhr. : Ja, drie jongen kinderen toen. En die andere heeft meer sporen achtergelaten, zoals moeheid en zo. Maar alles gaat..

Mevr. : Op mijn eigen manier, niet te veel tegelijk..en gewoon veel pauze nemen. Positief blijven.

Dhr. : Bij ons is het glas halfvol en niet half leeg.

- *Dat is een positieve instelling!*

Dhr. : Maar we willen dus niet echt op vaste dagen vaste verplichtingen. Flexibel zijn...zo van... kan het vandaag niet, dan doen we het morgen. En dat heb je wel als je bij verenigingen zit en zo. Lekker onze eigen gang gaan, vrijheid, blijheid. Ons eigen tempo bepalen.

- *En hoe is uw gezondheid?*

Dhr. : Prima!!

Psychische gezondheid

- *Dat is fijn om te horen...en hoe is het met uw psychische gezondheid?*

Dhr. : Nou, tussen de oren zit het wel goed!

Mevr. : Nee, gelukkig hebben we daar geen problemen meer. Niet meer van de herseninfarct zeg maar.

Kwetsbaarheid

- *Dat is mooi..en..u gaf dat net ook al aan, over kwetsbare ouderen in Het Maanderzand. We zijn heel benieuwd hoe u dat omschrijft, kwetsbaarheid onder ouderen.*

Mevr. : Nou, punt één heb je de gezondheid en punt twee...als je het geestelijk niet meer...ik kom ook bij een vrouw die heel erg dement is. Ja, die zijn dan kwetsbaar. En daar moet je dan toch voor zorgen.

Dhr. : Dat is dan een groep en die kan net niet helemaal voor zichzelf meer zorgen en dan lopen er van die figuren rond die maken daar misbruik van...om dan toch met een linke smoes bij die mensen binnen te komen en die te benaderen. En daardoor voelen ze zich ook weer meer kwetsbaar, want dat is ze dan overkomen en dan zeggen ze: "Hoe had ik zo stom kunnen zijn om die man binnen te laten?" Het kwetsbare dat komt eigenlijk door het feit dat er dan lieden zijn die er misbruik van maken.

Mevr.: vroeger kon dat allemaal he, de deur open laten enzo, maar dat kan nu gewoon niet meer.

Dhr: ja, en als zoiets gebeurt dan voelen ze zich ook kwetsbaar. Meer kwetsbaar..ze beseffen het weer opnieuw.

Bijdrage van ouderen zelf naar andere ouderen toe

- *U betekent ook voor anderen nog heel veel als ik het zo hoor... We hadden nog een vraag over wat u nog meer voor anderen kunt betekenen, maar..*

Dhr. : Nou ja, als er zo iets op je pad komt..dan pak je het gewoon mee. Maar nogmaals, dat moet dan wel zijn van...dat doen we gewoon eens eventjes, als het te overzien is..maar niet zo van: Het gaat een dag in de week kosten en dat is dan woensdag, nee sorry, wij zijn niet van vaste regelaars voor iedere woensdag. Wat voor de voeten komt daar helpen we wel even mee.

Ideeën van ouderen zelf

- *En wat zou u in het algemeen nog anders willen zien? Ook over wat Het Maanderzand kan betekenen?*

Mevr. : In de toekomst..nou, de maaltijden in Het Maanderzand.. dat we daar over een aantal jaren gaan eten of zo, als we zelf minder worden.

Dhr. : Nou, zo om half 12 dan zien we al mensen met hun stokkies naar Het Maanderzand gaan om te gaan eten, en dan zitten ze daar.

Mevr. : Of we zouden later mee doen met de activiteiten daar. Ook omdat we er al wat bekend zijn.

Dhr. : Of in de toekomst wat meer, over tien jaar. We zijn nu nog jonge ouderen, maar later zijn we er misschien meer bij betrokken. Maar we weten niet zeker of we altijd in deze wijk zullen blijven. Misschien dat we dan naar de appartementjes gaan, maar kijk eens naar de balkonnetjes....dat is niet veel, en je hoort vaak de muziek van de school. En wil je dat? Weten we niet. En de zon zit verkeerd, dus...dan kan het zijn dat als we naar een appartement gaan, dat we bij wijze van spreken toch in een

andere hoek van Ede terecht komen. Bijvoorbeeld Bellestein, dan zit je dichtbij een winkelcentrum. Maar nu zitten we hier goed en we blijven hier voorlopig zitten. Alleen zijn er geen winkels, dat is wel een nadeel.

Mevr. : Nou ja, we doen op de fiets boodschappen. Nu gaat dat nog. We doen alles op de fiets. Maar we wonen hier met heel veel plezier in deze wijk. We hebben leuke contacten, ook met Het Maanderzand. En omdat je er regelmatig komt, dan zie je wel wat hangen over activiteiten.

Dhr. Ik denk dat wij op dit moment ook nog niet de doelgroep ervoor zijn. De jongere ouderen hier uit de buurt hebben geen behoefte aan koersbal in Het Maanderzand bijvoorbeeld.

Mevr: Ik vind het wel leuke dingen hoor, maar ik ga net zo makkelijk naar de Reehorst of naar Cultura.

Dhr. : Daarom is het voor ons lastig om aan te geven...zo van..dit of dat zouden wij vanuit Het Maanderzand willen. Misschien is die vraag beter voor mensen die deze wijk niet meer uitkomen en ervan afhankelijk zijn, maar voor ons..nee.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 7

Geslacht : Vrouw
Leeftijd : 73
Burgerlijke staat : Alleenstaand
Kinderen : Geen

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Mevrouw vertelde voorafgaand aan de vragen al het één en ander over zichzelf:

“Ik ben in Rotterdam geboren, gymnastieklerares geworden en lang zo gewerkt, maar daarna afgekeurd..want ja, dan word je te oud. Toen theologie gaan studeren en als pastor ben ik dus nog wel actief. Ik preek hier en daar. En ik heb een grote groep mensen die met pastorale vragen bij mij komen. En ja, het pastoraat is zwaar werk, maar ook heel dankbaar werk.”

Wonen

Woonsituatie

- *Hoe lang woont u al hier in het Beatrixpark?*

Ik woon hier vanaf 1980.

- *Oké, dat is wel lang dan.*

Ja, ik ben zo'n beetje degene hier in de straat die hier het langste woont.

- *En hoe ben u hier komen wonen?*

Door mijn huwelijk. Ja..ik woonde altijd in Rotterdam en ik had daar ook mijn werk als gymnastieklerares. En mijn man woonde hier in dit huis, die was ook gymnastiekleraar en dan hier in de buurt, en die heeft mij nog opgeleid.

- *O echt?*

Ja, en toen zijn eerste vrouw was overleden...ja, toen kwam er een klik tussen ons en besloten we samen verder te gaan.

- *O ja.*

En toen bedachten we...waar gaan we wonen? Nou, toen moest één huis verkocht en toen zou dit huis verkocht worden, hij woonde hier dan in...maar we zouden in mijn huis gaan wonen, maar uiteindelijk zei hij: “Ik wil niet weg uit Ede.” Dus ja, toen ben ik hier gekomen. Het hele huis is verbouwd toen..maar dit is wel het huis waar ik het langste gewoond heb in mijn leven.

Voor- en nadelen van thuis wonen

- *En wat ziet u als voordelen van het thuis wonen?*

Ja, dat ik hartstikke zelfstandig ben en mijn leven kan inrichten hoe ik dat wil..en kijk, als ik ziek ben dan moet ik hulp zoeken. Nou heb ik hiernaast nieuwe burens gekregen, hele jongen mensen met een druk leven..die weten amper dat ik besta. En aan de andere kant wonen ook mensen, die zijn oud..dus die kan ik ook niet belasten als er iets is. Dus ik heb altijd voorraden aan eten en drinken in huis, voor als ik ziek ben, en als het op is dan heb ik kennissen hier in de buurt en is er een groentehalletje in de buurt...en omdat ik hier dan al zo lang woon..dan bel ik op als ik ziek ben naar die groenteman en dan komt hij het brengen. Dus..ik kan het nog lang volhouden als dit zo blijft bestaan, dat met die groenteman.

- *Dat is wel fijn dan! En ziet u daarnaast ook nadelen aan het thuis wonen?*

Nee, ik niet. Ik zou me wel kunnen handhaven hoor, in zo'n tehuis, maar ik zou het er niet fijn vinden.

- *Dat is wel logisch denk ik..*

Kijk, maar ik ben geen type om eenzaam te zijn. Ik ben graag alleen maar ik vind het ook heerlijk om mensen om me heen te hebben. En ik kom ook door het pastorale werk bij mensen en dan heb ik contacten.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *En is er iets wat u nog anders zou willen zien als het om het wonen gaat?*

Ik zou niet weten. Ik ben eigen baas. Ik heb het naar mijn zin. Ik kan de trap nog op. Kijk, ik zit natuurlijk op een kwetsbaar punt wat inbreken betreft...maar ik heb rolluiken en sloten en dan is het veilig naar mijn idee.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Buurt en omgeving

- *Maar in het Beatrixpark wordt dan dus veel ingebroken? We hoorden dat ook al vanuit andere interviews inderdaad..*

Ja, het Beatrixpark.. dat is heel ernstig geweest ja. Nu hoor je er even niet zoveel van, maar ja, je houdt je hart vast. Nou, en daarom hebben wij met de buurtvereniging ook regelmatig zulke vergaderingen en zijn we naar de politie gegaan, want het is gewoon heel naar als je je onveilig voelt. En de wijkagenten houden het nu wel in de gaten, gelukkig, maar ik heb zelf wel maatregelen genomen...

- *Voelt u zich nu minder onveilig?*

Ja, zeker wel. Kijk, al die dingen (sloten en rolluiken en lichten) staan op klokken, dus 's avonds gaat alles op slot en naar beneden, ook als ik niet thuis ben.

- *Dat is wel fijn ja. En wat vindt u verder van de buurt?*

Ja, het is hier natuurlijk prima. Ik zou nergens anders willen wonen in Ede. Het ziet er allemaal heel mooi uit en alles is groen.

- *En als het om het over straat gaan gaat? Vindt u dat onveilig of...?*

Nou, dat doe ik overdag en 's avonds niet. In principe blijf ik 's avonds thuis. En die enkele keer dat ik weg moet...er is veel licht in de straat inmiddels en ook borden met verboden toegang. Dus als je dan belt naar de politie, zo van: "Er loopt hier volk dat hier niet hoort..." Dan veronderstel ik dat ze ook echt komen.

- *Oké, ja.*

Dus ik probeer het gewoon voor mezelf zo veilig en safe mogelijk te maken.

- *Ja, dat snap ik.*

Sociale contacten + relatie met familie, vrienden, kennissen en burens

- *En met welke mensen heeft u het meest contact?*

Nou, zo hier en daar wat burens. Maar we zijn niet zo van: 's Avonds bij elkaar op de koffie en zo. Wel met feestjes en we komen op elkaars verjaardagen en als er iemand ziek is, of ik zelf..ach, dan helpen we elkaar. Dat doen ze voor mij en dat doe ik ook voor hen. Maar verder, ik ben erg op mezelf...nee..niet zo van dat ik geen mensen binnen hoef, maar nogmaals...ik kan ook heel goed alleen zijn, dus dat ehm...

- *Oké...en heeft u ook contacten met familie?*

Nee, nee. Ik heb helemaal geen contact met familie. Nee, niks.

- *Maar heeft u wel familie?*

Ik heb nog wel ergens een zus wonen, maar ik zou niet weten waar of wat.

- *En hoe zit het met vrienden en kennissen?*

Ja, ik heb een heel stevig netwerk van vrienden. Wij kunnen dag en nacht op elkaar rekenen, ja..dat heb ik ook echt heel bewust opgebouwd, vooral na de dood van mijn man. Toen heb ik alle contacten

waar ik niets aan had afgezegd...echt opgebeld, zo van: "Het heeft geen meerwaarde als wij met elkaar om gaan. Het is leuk geweest, maar het hoeft van mij niet meer." En de mensen aan wie ik wel iets had of heb...die heb ik gehouden en ja..daar heb ik heel veel aan. Ik was dus echt heel kritisch gaan kijken zo van...wat heb ik nodig in mijn netwerk? En ja, die vrienden..die zijn belangrijker voor mij...veel belangrijker dan familie.

- *En hoe vaak heeft u dan contact met uw vrienden?*

Nou, dat kan ik zo niet zeggen. Soms spreek je iemand een week lang elke dag en soms een maand niet.

- *Dat is wel verschillend inderdaad.*

Ja, het zijn allemaal nog mensen die een sociaal leven hebben en die in de maatschappij staan, dus...ze hebben soms wel juist tijd en soms ook even helemaal niet. Maar ja, als ik straks dood ben..dan is het wel fijn als er iemand is die mijn boel opruimt. Maar die zijn er wel.

- *En bent u tevreden over uw netwerk?*

Ja, heel tevreden. Ik heb dat zelf gekozen, dus ehm..ja.

Geloof/religie

- *En hoe speelt religie een rol in uw leven?*

Ik ben predikant van de vrijzinnige gemeente en preek in verschillende kerken...ja, hier in Ede wel. En ik heb vaak zingevingsgesprekken met mensen. Dat is voor mij een soort vakgebiedje nog al ben ik oud.

Mate van eenzaamheid

- *En heeft u te maken met eenzaamheid?*

Nee, absoluut niet.

- *Dat is fijn om te horen! Maar kent u misschien wel mensen in uw omgeving die eenzaam zijn? Ouderen?*

Ja wel, ik ga wel eens op bezoek bij een vrouw...haar man is dood en haar zoon is dood...ja, die is echt heel eenzaam en dat zegt ze ook na elke tien zinnen... Ze heeft mij nog, maar verder...

- *Hoe denkt u dat het komt dat mensen zoals die vrouw..of andere ouderen..dat ze eenzaam zijn?*

Ja weet je, de maatschappij is erg snel tegenwoordig en als je dan al 92 bent, zoals die vrouw..ja, dan gaat het allemaal ietsje trager en dan lopen ze je de deur voorbij. Ik zou ook niet weten wie zo opeens allemaal bij haar op de stoep zouden kunnen staan.

- *Ja, dat is zeker wel zo...de maatschappij wordt ook steeds sneller en dat kan een belemmering zijn voor ouderen...en verder...komt u wel eens in Het Maanderzand? Voor activiteiten en zo?*

Nou nee, niet voor activiteiten, maar ik bezoek wel eens mensen. Ik ken daar mensen, van de kerk zitten ze daar. Ik ga dus puur op bezoek. En verder..nee, verder doe ik daar niets. Kijk..ik weet dat ik daar eten kan bestellen als ik heel ziek ben, dat is een belangrijk weetje, maar dat is nu nog niet van toepassing gelukkig!

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *Is er verder nog iets waar u behoefte aan heeft als het om sociale contacten gaat?*

Ik zou het niet weten. Ik ben eigenlijk best tevreden over hoe het hier in elkaar zit. En ik heb nog een auto, dus ik kan nog de stad in voor grote boodschappen.

- *U bent wat dat betreft dus mobiel, dat is fijn!*

Inkomen

Inkomenssituatie + gevolgen van inkomenssituatie

- *Ehm..ja, u heeft al wat verteld over uw opleiding en het werk dat u gedaan heeft. We zijn ook benieuwd naar uw inkomenssituatie. Hoe is die?*

Ik heb nu een pensioen dat enorm gekort is al..inmiddels. En ik heb AOW. Daar leef ik van.

- *Is dat te doen?*

Nou, dat wordt even uitkijken, maar...ja..ik heb net een nieuwe auto en een nieuw bed. Ja, dat is een hoger bed voor op hogere leeftijd want ja, als ik kom te vallen en ik moet hulp, nou, dan helpen ze je niet met zo'n laag bed...een hoog bed is dan toch wel handig...

- *Ja, inderdaad. En...*

..dus ik kijk nu financieel even goed uit. Ik doe het wat zuiniger aan na die grote uitgaven, maar goed, dat kan ik ook..want ik heb de oorlog nog meegemaakt.

Sociaaleconomische status

- *Kent u armoede bij andere ouderen in de buurt?*

Ja, onder hele jongere zelfs. Weet je, bij ouderen..en dan hele grote armoede..dat ken ik niet zo. Wij hebben allemaal een dak boven ons hoofd hier, en die mensen in Het Maanderzand ook. En we hebben een auto voor de deur en ja jongens...waar klagen wij dan over?! Ach ja, vanaf 1 april gaan ze weer korten..eerst 100 euro van het pensioen afgehaald, maar ik heb een dak boven mijn hoofd en genoeg kleren, en een auto, dus wat wil ik nog meer?

Tevredenheid en wensen/behoeften

- *Wel fijn dat u zo tevreden kunt zijn. Maar..zou u nog iets anders willen zien in uw inkomenssituatie?*

Nou, ik zou niet weten hoe ik iets anders zou moeten regelen. Ik ben gewoon blij dat ik nog actief kan zijn. Ja, ik ben tevreden...

Maatschappelijke participatie

Deelname aan samenleving

- *We hadden het dus al over wat u doet als pastor...en..zijn er verder nog meer dingen waar u actief in bent?*

Ik ben eigenlijk altijd actief, als iemand hulp nodig heeft...dan kom ik eraan, ik heb er tijd voor.

- *Dat is wel mooi wat u voor anderen doet en wat u betekent...*

(Vrije)tijdsbesteding

-*En daarnaast? Heeft u nog hobby's?*

Ja, kijk joh..hier die legpuzzel, dat vind ik heerlijk om mee bezig te zijn..en lekker een goed boek lezen, heerlijk genieten van breien en mooie dingen maken...en ik hou van de natuur en tuinieren. Dat tuinieren..dat is wel een beetje te zwaar, maar ik doe het wel. En uren in de zon zitten en ik hou van goede films, maar ik kan ook...en daar moet ik wel om lachen..hoe mensen erop reageren als ik dat zeg..maar ik hou ook van een eenvoudige soap die op televisie komt! En ja..dat zijn echt allemaal dingen die ik heel graag doe.

- *Leuk, zoveel interesses!*

Ja! Ja, zeker! Dat heb ik..en ik ben ook heel trouw...er zijn contacten die ik al 70 jaar heb..bijvoorbeeld een vriendin, nog van de HBS! En binnenkort ga ik daar mee uit eten en we hebben elkaar al heel lang niet meer gezien.

- *Wauw, dat is echt lang zeg! Dat is mooi, zo iets...*

Kwetsbaarheid

-*We zijn ook heel benieuwd naar een ander onderwerp...en dat is kwetsbaarheid. Ouderen worden vaak als kwetsbaar gezien...we zijn benieuwd hoe u daar over denkt?*

Nou, iedereen is in wezen kwetsbaar, er hoeft maar dit (knipt met haar vingers) te gebeuren en alles is over...een ongeluk ofzo. Kwetsbaar zijn we sowieso allemaal. Ik heb een hekel aan mensen te etiketteren als zielig oudje. Ik zit dan te kijken van: Hé, die vrouw van 96...die loopt dan toch mooi maar fier met haar rollator elke dag richting Het Maanderzand! Tja, ik ben nogal positief, sommige mensen worden moe van mijn positivisme. Maar kijk, als iemand er breekbaar uit ziet...alleen nog

wat botten...die ouderen moet je wel voorzichtig aanpakken. Maar dat is dan ook het enige. Zo lang we leven moeten we tegen een stootje kunnen.

Bijdrage van oudere naar andere ouderen toe

- En is er iets wat u, naast wat u al doet, zelf nog voor andere ouderen kunt betekenen?

Ja kijk, nou ja..ik doe al veel als pastor en breng veel bezoekjes...maar stel..ik rij naar Rhenen op een mooie dag om daar aan het water een kop koffie te drinken..dan neem ik regelmatig een oudere mee van wie ik denk: Die kan het wel gebruiken. Maar verder, ja, vanzelfsprekend omdat ik pastor ben..dan gaat dat ook vanzelf..dan loop ik hier en daar wel eens binnen zo van: "Gaat het wel goed met u?"

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- Dat is mooi! Enne..hoe is uw lichamelijke gezondheid nu?

Nou, ik ben aardig gezond. Ja, ik ga wel eens naar de cardioloog, zo eens in de zoveel tijd. Want ik heb een jaar of 10 geleden een hartinfarct gehad. En verder, ik draai gewoon lekker mee...en de huisarts zie ik nooit.

- Fijn dat het qua gezondheid ook zo goed met u gaat. En huishoudelijke taken?

Doe ik allemaal, gaat allemaal goed. En het huis is voor mij echt van alle gemakken voorzien, dus mocht het slechter gaan...er zijn geen drempels in huis.

Psychische gezondheid

- En qua psychische gezondheid? Daarmee bedoelen we trouwens ook gewoon hoe het met u gaat en hoe u zich voelt en zo.

Ik voel me prima. Ik ben heel happy. Ik kan doen en laten wat ik wil. Enorme vrijheid! Op zich interessant om daar goed mee om te gaan, maar ja, je kan ook verloederen als je niets te doen hebt..achter de geraniums...maar geraniums: Die koop ik gewoon niet! Als ik daar achter ga zitten verpieteren, dan ga ik dood! Tja, wat ik niet aan kan..dat doe ik niet, want daar slijt ik van. Ik ben vorig jaar trouwens vreselijk hard gevallen, met een stoel achterover..herschudding, drie maanden rust. Dan doe ik dus ook niets. Maar dat viel me lastig, want ik ben een doener!je!

Regievoering

- Ik heb het idee dat u de touwtjes goed in eigen handen heeft als het om uw dagelijks leven gaat?

Ja, dat kan je wel zeggen ja!

Zorg- en dienstverlening

- En gebruikt u verder nog zorg- of dienstverlening?

Nee.

Tevredenheid, wensen/behoefte en ideeën voor Het Maanderzand

- Oké...en is er nog iets wat u anders wilt zien qua gezondheid?

Nee, nee..of nou ja, kijk, als ouderen zelfstandig willen blijven wonen en ik zou een Tia of beroerte krijgen...en ik besef niet meer hoe ik onder de douche moet...dan denk ik dat Het Maanderzand wel kan komen..zo'n team die zorg verleent, en dan hoef ik maar te bellen...toch? Dat ze mij komen wassen.... Maarre..over Het Maanderzand: Dat is dus een centrum waar zorg verleend wordt..en dat dus voor thuiswonende ouderen wil zorgen dat hun leven, ondanks beperkingen, thuis door kan gaan?

- Ja, dat is wel wat ze willen zijn...wonen, zorg en ontmoeten...en zeker met deze ontwikkelingen dat steeds meer ouderen thuis moeten blijven wonen...dat ze er voor de ouderen in het Beatrixpark willen zijn.

Ja..ik weet niet of dat er wel is of niet? Ik vind het wel een idee dat...ja, zo'n bed...als je dan niets meer kan..dat je thuis op bed kan liggen en niet je huis uit hoeft en dat ze dan voor mij komen zorgen, eten geven, wassen en bij me zitten enzovoort. Maar ja..hoe moet dat met de kosten? Dat kost toch ook wat? Maar ik vind dat wel een idee...dat we echt zorg tot het laatste moment kunnen krijgen..vanuit Het Maanderzand. Dat zit ook in de buurt hier..dan hoef ik niet naar Opella of zo.

- We weten niet precies hoe dat met de zorg geregeld is...maar het is een idee van u en we vinden het altijd fijn om ideeën te horen van de ouderen...daar is ons onderzoek ook voor, dus..

Ja, ik vraag me af...wat is zorg op maat? Wat betekent dat? Kan ik dat betalen? Dat is het enige waar ik een potje voor gespaard heb..voor zorg, dat ik zo lang mogelijk thuis kan blijven. En dan ook..stel dat ik iets krijg..dan wil ik niet telkens een ander aan mijn bed, maar gewoon dezelfde verpleging elke dag. Is dat mogelijk vanuit Het Maanderzand? Dat is mijn vraag..ja, moet je maar kijken wat je er mee kan..hebben zij überhaupt een team lopen voor ouderen in de omgeving die thuis wonen?

- Wij nemen uw vragen en ideeën mee..en..

Ja, en verder... Ik wil gewoon kritisch meedenken en dan nog zoiets...wanneer ik sterf..ik wil dat in eigen hand hebben. Er moeten nu veel dokters aan te pas komen en die bepalen dan of je verder leeft...of ze gaan niet mee in je verzoek om een spuit te geven...maar ik ben benieuwd of het in Het Maanderzand ook kan..gaan ze daarin mee? Dat is dan mijn vraag...dat ieder daar recht krijgt om zelf te bepalen wanneer het leven beëindigd wordt. En hebben ook niet-christenen en moslims recht op zorg van Het Maanderzand?

- Dat is iets waar wij zo één twee drie ook geen antwoord op hebben...

O, maar dat hoeft ook niet maarre...ja, ik dacht ik zeg het maar en wie weet...misschien kunnen ze er iets mee.. En verder: Ik wil best diensten aanbieden in de pastorale zorg in Het Maanderzand...ik vind dat alle ouderen naar eigen draagkracht best kunnen bijdragen aan anderen..elkaar helpen, daar wordt de maatschappij ook naar want zorg kost zoveel en niet iedereen kan dat dan betalen en dan moet men elkaar helpen, wederzijds.

- Elkaar helpen is zeker een goed ding..maar we horen dat u ideeën heeft voor Het Maanderzand? Ook wat u al zei over zorg...

Ja, het lijkt me ook wel goed om..dat je kan in en uitlopen bij Het Maanderzand...gewoon alle ouderen hier uit de wijk. En dat er dan in Het Maanderzand een soort eerstelijns-vraagbaak is waar ouderen hun vragen kunnen stellen over gezondheid en waar ze mee zitten en zo..over het thuis wonen. En dat het dan laagdrempelig is en toegankelijk voor alle ouderen uit de wijk...dat Het Maanderzand echt een inloop en ook uitlooptcentrum is. Ik zou best als vrijwilliger daar als vraagbaak willen zitten hoor..als buur. Om advies te geven..vanuit Het Maanderzand aan de wijk.

- Wij nemen alle ideeën vanuit de interviews mee, dus..

...maar het moet niet teveel geld gaan kosten..dat is niets. Maar ja, misschien ben ik idealistisch over die eerstelijns en zo, ik snap ook wel...er is niet gelijk geld voor denk ik. Maar voor Het Maanderzand is het denk ik...zo van ze willen er voor de hele wijk zijn, en dan moeten ze ook de vraag stellen: Wat hebben ouderen in de wijk nodig? Wat kunnen wij dan bieden?

- Ja, wat ouderen nodig hebben..dat is ook precies ons onderzoek!

Ja..en dat van elkaar helpen, dat moet het toekomstbeeld worden, want die overheid...al die kosten! Dit moet je betalen en dat ook...dat lukt gewoon niet en nou ja..als je elkaar kunt helpen..

- Heeft u nog meer concrete ideeën?

Nou nee...maar ik heb er dus wel over nagedacht.

- Dat merken we en dat is ook heel fijn...

En nu heb ik wel eens...ik ben zo moe en dan heb ik de vrijheid om in mijn bed te gaan liggen..en dat is het voordeel van mijn alleen zijn en het thuis wonen. Maar verder, nee, het gaat prima! Ik loop elke dag, ik fiets, ik ga heel veel naar de Hoge Veluwe, dat noem ik mijn achtertuin. Ja, heerlijk.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen

- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals mededelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 8

Geslacht : Man en vrouw
Leeftijden : 82 en 81
Burgerlijke staat : Gehuwd
Kinderen : 4

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Dhr. en mevr. gaven geen toestemming tot opname van het gesprek. Daarom staan alleen de hoofdpunten van het interview beschreven.

Wonen

Woonsituatie

-Hoe lang wonen jullie in het Beatrixpark?

Mevr.: Vanaf 1968, we woonden eerst in een huurhuis maar dat zinde mij niet.

Tevredenheid

-Bent u nu tevreden over uw woning?

Mevr.: Ja hoor

Voor- en nadelen van thuis wonen

-Wat ziet u als voordelen van het thuis wonen?

Dhr.: Nou, je had het mee kunnen maken dat je de eekhoorn door de tuin zag huppelen.

Mevr.: Rust. Ik wilde niet dat mijn man naar een verpleeghuis ging na ziekenhuisopname. We kregen thuis hulp. Het verstand van mijn man bleef goed en daarom konden we het aan en zou ik hem missen als hij naar een verpleeghuis zou moeten.

-Er is niet veel aan u te merken meneer, hoe gaat het nu?

Dhr.: Schijn bedriegt.. Er was grote discrepantie tussen geest en lichaam en nog steeds. Ik ben er ook dankzij mijn vrouw nog steeds doorheen gekomen.

Mevr.: Het was wel heel zwaar, vooral de tijd na het ontslag uit het ziekenhuis. Lichamelijk is mijn man wel weer een groot gedeelte aangesterkt.

-Dus u heeft eigenlijk veel mantelzorg gedaan?

Mevr.: Ja, verschrikkelijk veel. En die zusters.. alle lof hoor. Maar je wil het toch ook zo veel mogelijk zelf doen, maar het was zwaar. Maar ik miste wel wat.. Ik vind het wel belangrijk dat artsen en anderen persoonlijk vragen naar de situatie en daarna hulpverleners op gezondheidsgebied zoals dat gepast is. Maar om terug te komen op de voordelen van het thuis wonen.. In de tuin kan je even lekker lopen, zelfs toen mijn man nog ziek was. Hij heeft de hoogste fase van hartfalen wat er maar is. En stel dat we op een flatje zouden wonen, dat zou niets voor ons zijn. Dan hebben we de vrijheid niet meer. En heb je burens die erg op je letten, je bent dan een soort verplicht om met hen te praten omdat je ze veel tegen komt.

-Wat ziet u als nadelen van thuis wonen?

Mevr.: Je werkt je naar, altijd twee trappen op naar boven. Als het goed is met me dan denk ik: wat heerlijk die ruimte, ik kan al de was zelf kwijt. Maar als ik me moe voel, dan zie ik wel eens tegen de

trappen op. Maar ik zag bij familie die in een zorgcentrum zitten ook dat geklets met elkaar, en dat is niets voor mij, laat mij maar op mezelf wonen.

Wensen/behoefden

-Zijn er dingen die u anders zou willen zien voor wat betreft het wonen?

Dhr.: Voorlopig is het goed zo. Het slaat misschien op meer aanpassingen in huis.

Mevr.: Ja nou die aanpassingen zelf doen, dat doe ik niet meer hoor. Als ik toveren kan dan zou ik graag een hoger bed voor mijn man en een stukje bijkeuken hebben. Maar we hebben de energie niet om verder te verbouwen en aanpassingen te doen hier in huis. Maar stel dat we in Het Maanderzand zouden zitten, dan zou ik me, helemaal als mijn man zou overlijden, een gekooide tijger voelen.

Tevredenheid

-Zijn jullie tevreden over hoe het nu gaat?

Dhr.: Ja, je kunt nog eens een stukje lopen. Je bent op Het Maanderzand bijvoorbeeld veel meer beperkt. Het thuis wonen geeft meer individuele vrijheid, en dat zouden we anders missen als we niet meer thuis zouden wonen.

Inkomen

Inkomenssituatie en gevolgen inkomenssituatie

-Hoe is uw inkomenssituatie?

Dhr.: Niet tot bittere armoede gevallen. Ik heb een pensioen en beiden hebben we een AOW. Geen rekenmens en er is gekort maar het gaat goed.

-Kunt u goed rondkomen van uw inkomsten?

Dhr.: Ja.

Mevr.: En we geven niet zoveel meer uit, geen reizen meer en de auto moest eruit. De fiets ook. Alleen de regiotaxi kunnen we gebruiken.

-En van de regiotaxi maakt u ook gebruik?

Mevr.: Ja zeker elke week.

En we hebben in het verleden wel eten van Het Maanderzand laten komen. Verder heb ik iemand gevonden voor de tuin. Ik kan zelf geen zware klussen doen in de tuin. Ik heb wel betaalde hulp want ik wil niet dat anderen onze situatie gaat ontreinigen.

Opleidingsniveau en werk

-Wat heeft u voor werk gedaan?

Dhr.: Ik heb les gegeven, ik was docent Nederlands. Eerst deed ik dat op een middelbare school, later op de LOI en dat vond ik mooi want ik had dan cursisten over de hele wereld.

-En u mevrouw?

Mevr.: Ik was ook docent.

Dhr.: Ja dat is wel interessant om te weten voor jullie. Want toen wij trouwden werd ze ontslagen. Dat was toen in die tijd zo.

Mevr.: Later vroegen ze of ik weer les wilde geven maar toen hadden we een druk gezin, dus toen wilde ik het niet meer doen.

Gevolgen inkomenssituatie

-Kent u in uw omgeving mensen die armoede kennen?

Mevr.: Je hebt als je ouder bent helaas, weinig contact. Wat er nu in de buurt zit zijn het meest jongere gezinnen. Er zit hier en daar een wat oudere. Maar nee niet dat we weten.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten

-Met wie heeft u contact?

Dhr.: Onze doelgroep is bijna uitgestorven. Van het gezin waar ik uit kom ben ik de enige die nog leeft.

Mevr.: Iedereen van de kinderen komt nog langs. Zo nu en dan wordt er ook gebeld dat ze even op de thee komen. Maar ze vliegen soms ook net zo snel terug.

Mevr.: Verder zijn we helemaal niet mobiel. Sommige mensen verwachten dat we langskomen maar dat is heel erg lastig voor ons. Want we kunnen niet komen door de lichamelijke situatie van mijn man. Met uitjes, bijvoorbeeld van Het Maanderzand, gaan we niet mee.

Dhr.: Als er iets is van activiteiten in Het Maanderzand, dan doen we er graag aan mee. De activiteiten doen we graag. Maar zoals vroeger kan het niet meer. Ik kan wel lopen maar heel langzaam en niet lang. Ik kan met mijn lichaam minder dan dat mijn geest zou willen en dat geeft een opgesloten gevoel. De kinderen werken, komen soms een middag, maar het is beter dan niets.

Mevr.: We kunnen er ook wel heel goed mee, met de kinderen en kleinkinderen.

-Heeft u ook contact met de burens?

Dhr.: Er is een grote mate van individualisme in de samenleving, dat merken we ook hier wel. De belangen liggen heel anders dan vroeger.

Mate van eenzaamheid

-Heeft u te maken met eenzaamheid?

Mevr.: In zekere mate bestaat vereenzaming bij ons. We hebben elkaar nog, maar als we elkaar niet meer hebben, dan zou het niet goed met ons gaan denk ik. Want verder komen we natuurlijk ook niet veel uit huis. Wat zouden we dan ook moeten?

-Dus als ik u goed begrijp komt eenzaamheid voor een groot gedeelte voort uit het aan huis gebonden zijn?

Dhr.: Ja klopt en de beperkingen zijn daar vaak de oorzaak van.

Het Maanderzand

-Wat zou u van Het Maanderzand graag willen zien, wat zijn uw behoeften?

Mevr.: Ik vind de dingen toch best goed wat ze doen. Het is zo een beetje een gewoonte geworden voor ons om er heen te gaan. We gingen ooit met bekenden en gaan nu nog.

Eigen aandeel in contacten

-Welk aandeel heeft u zelf in uw contacten?

Mevr.: Ik vind dat we doen wat we kunnen. Als iemand laat merken van 'je man kan niet meer' en het gebeurt niet van de andere kant, dan vraag ik het ook niet meer. En eh.. toen jij(man) weer begon op te knappen, toen begon je ook weer te knorren over dat je het hier in huis wel gezien had.

Mevr.: We maken dan wel eens een uitje naar de Veluwe, dat is op ons eigen tempo te doen. Verder belt mijn man op zaterdagmorgen de regiotaxi en dan gaan we naar het dorp voor de boodschappen, even naar de supermarkt en daarna even koffie drinken in een restaurantje waar ze ons intussen al kennen en precies weten wat we willen drinken en eten, dat is leuk. Dus wat dat betreft trekken we er wel zelf op uit, op onze eigen manier in hoeverre dat nog kan en daar staan we ook positief in. Dus we nemen zelf ook deel aan de maatschappij.

Wensen/behoeften

-Waar heeft u behoefte aan met betrekking tot contacten?

Dhr.: Het is wel gezellig als er iemand komt of dat je naar iemand toe kan gaan. Er zijn wel maatschappelijke organisaties waarvan mensen kunnen komen. Ik weet verder ook niet. Maar dat lijkt ons wel fijn.

Geloof/religie

-Zijn jullie aangesloten bij een kerkelijke gemeente?

Mevr.: ja die staat hier dichtbij. Maar weinig contacten daarvan.

Dhr.: Mensen hebben het natuurlijk allemaal druk, dat snappen we best. En eh... een beroep op hulp doen.. Hoe is dat in Het Maanderzand? Er werd gesuggereerd dat Het Maanderzand een hulpfunctie heeft voor het hele Beatrixpark, maar er was niet concreet verteld wat en voor wie. Ik zou graag willen zien dat het aanbod van hulp concreet gegeven wordt aan ons en andere mensen.

Dagelijks leven

-Hoe is jullie dagelijks leven?

Mevr.: Ik ben de hele dag aan het werk in huis, ik doe nog veel zelf. Ik stop dan wel als mijn man even wil lopen, dat vind ik ook mijn taak.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

-Hoe omschrijft u op dit moment uw lichamelijke situatie?

Mevr.: Ik heb een aantal jaar een hartinfarct gehad, maar nu gaat het goed. Maar er kan hier maar één iemand ziek worden, we kunnen het niet allebei zijn. Ik had ook bronchitis. Ik denk dat ik voor mijn krachten te hard werk maar ik zie geen oplossing daarvoor. Ik heb wel 3 uren particuliere hulp in de huishouding maar die maken bijvoorbeeld de ramen niet schoon of hoog boven op de boekenkast en dat zijn nou net dingen dat ik zelf niet ga doen. Verder hebben we geen hulp en zorg.

Regievoering

-Heeft u het idee dat u zelf de touwtjes in eigen handen heeft?

Mevr.: Ja dat geloof ik wel.

-Kunt u het wel aan, met die drie uren hulp?

Mevr.: Er blijven wel werkzaamheden liggen, maar ja.. we zijn schoon, hebben de was aan kant en eten goed.

Behoeften

-Heeft u ergens behoefte aan als het om gezondheid, zorg- en dienstverlening gaat?

Mevr.: Ik zou graag een flink iemand hebben om bijvoorbeeld de ramen te doen buiten. Dus wel wat meer hulp op dat gebied. Ik zoek echt een werkster. De tuinman zie ik nu ook helemaal niet, nou ja hij heeft natuurlijk een drukke tijd nu met de lente. Het voelt voor mij zo dat als ik het niet kan, dat dan niemand het kan.

-Dus, wat meer duidelijkheid over wat er vanuit Het Maanderzand geregeld kan worden met betrekking tot contacten en hulp zou fijn zijn volgens jullie?

Dhr. Ja.

Mevr.: De pedicure moet aan huis komen. Net zoals de kapster maar die wil bijvoorbeeld niet maar aan huis komen. Dus met zulke dingen zit je wel mee.

Kwetsbaarheid

-Heeft u in een bepaalde mate te maken met kwetsbaarheid?

Mevr.: Ja dat is waar, 's avonds zie je ons niet meer. Heel veel dingen gaan niet meer. Er valt steeds meer af.

Dhr.: Bij het Pcob doen we nog wel wat. Dat is van de ouderenbond, daar zijn we lid van geworden.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen

- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals meedelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 9

Geslacht : Vrouw
Leeftijd : 70
Burgerlijke staat : Alleenstaand
Kinderen : 2

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Wonen

Woonsituatie + redenen thuis wonen

- *Hoe lang woont u al in het Beatrixpark?*

12 jaar.

- *En hoe bent u hier terecht gekomen?*

Ehm..daarvoor woonden wij in de Betuwe. Mijn man, die eh..kwam uit Driebergen uit de bossen..we hebben ook nog jaren in Arnhem gewoond in een appartement..in de Betuwe hebben we daarna een huis gekocht en daar 30 jaar gewoond met de kinderen. Maar ja..wij wilden daarna graag terug naar de bossen en toen kwamen we hier..onverwacht kwam dit huis langs en dat hebben we toen 12 jaar geleden gekocht. Ook lekker dichtbij het station en dus bij het bos..enne...dat is heel goed geweest hier..we hebben een vriendenkring opgebouwd, mijn man is vorig jaar overleden maar we hebben hier dus toch nog 11 jaar samengeleefd en een fijne vriendenkring opgebouwd en dat is heel goed want daar heb ik nu nog veel aan, ja!

- *Dus uw man is nog maar een jaar geleden overleden?*

Ja, ja..één jaar terug. Op dit moment is het de laatste week van zijn leven..toen vorig jaar. Ja..maar ik heb alleen maar goede herinneringen aan hem. We gaven elkaar de ruimte en waren positief ingesteld, ook tijdens zijn ziekte..ja, ook toen hebben we een mooie tijd gehad met elkaar. En ook nu..ja, ik heb veel steun aan de kinderen.

(Mevrouw deed haar verhaal. We zijn hier met haar over in gesprek gegaan. Het ging puur over het overlijden van haar man. Daarna zijn we terug gegaan naar het onderwerp wonen. Dit vond mevrouw toen ook goed).

- *We komen dus nu even terug op het wonen.. Wat vindt u van de woning zelf?*

Prima, ja, we hebben hier een slaapkamer beneden en ook een inloepdouche. We hebben alles laten verbouwen, ook met brede deurposten, toen mijn man dus ziek werd en we hadden toen alles beneden. Dan kon hij met de rolstoel door het huis. Ik slaap nu ook beneden en hoef dus niet naar boven. Ja..ik ben echt wel tevreden ja.

Voor- en nadelen van thuis wonen

- *Dat is mooi! En..welke voordelen ziet u aan het thuis wonen?*

Nou, dat je je eigen vertrouwde plekje hebt. Je beslist..ja, met thuis wonen...je beslist zelf wanneer je gaat eten en wat je gaat eten. En jezelf verantwoordelijk voelen voor de dingen in en om je huis...zelf zorgen dat alles in orde is, zelf zorgen dat de administratie gebeurt, de tuin, je boodschappen..nou ja, noem maar op, dat vind ik belangrijk en ik heb het gevoel dat gastvrijheid hier ook anders is..thuis..dan in een verzorgingshuis...en in een verzorgingshuis zou ik meer het gevoel

hebben van dat dit het laatste station is van mijn leven, mijn eindstation. Dat kan natuurlijk ook je eigen huis zijn, maar dat voelt niet direct zo. Ja en verder, ik denk dat je vrijheid toch in een verzorgingshuis heel anders is als je in zo'n kleine kamer woont en dat je thuis...dan heb je meer vrijheid, ja.

- *Nee, dat kan ik me wel voorstellen..een verzorgingshuis kom je ook niet meer uit. En ziet u ook nadelen aan het thuis wonen?*

Nou..ja..je moet zeker als je alleen bent...dan is het nadeel dat je overal alleen voor staat. Iedereen wil helpen, maar ik moet het wel zelf aangeven. Je hebt zelf de verantwoording dat het goed loopt, tenminste..dat wil ik. Je kunt je afhankelijk op gaan stellen, maar nee..nog niet. Nu niet..ik ben te jong nog hoor..

Tevredenheid en behoeften/wensen

- *En heeft u ook nog behoeften en wensen? Hoe tevreden bent u over het thuis wonen?*

Nou..ja..als het echt niet meer zou kunnen, het thuis wonen. Wat moet je dan? Ja, naar een appartement..ik heb me dus in laten schrijven bij de woningstichting voor een appartement voor tig jaar verder. Mocht het ooit nodig zijn over 10 of 15 jaar..ik hoop dat ik zo oud word...dat er dan de mogelijkheid is. Want ik wil dan huren en niet meer kopen..dat wil ik de kinderen ook niet aan doen, want dan moeten ze het weer verkopen en zo. Maar ja, over 't appartement..die beslissing is wel genomen, maar nu is het nog niet nodig gelukkig.

- *Dus met zo'n inschrijving heeft u eigenlijk een stukje zekerheid voor de toekomst?*

Ja! Ja, inderdaad.

Inkomen

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft

- *En wat heeft u voor werk en opleiding gedaan?*

Ik ben tandartsassistente geweest. Toen ik trouwde moest ik ophouden, mocht ik niet verder. Dat was zo in die tijd.

- *Dat is waar ja, dat hebben we al vaker gehoord van ouderen. Dus u werkte toen niet verder?*

Nee, nee..en toen heb ik later wel de administratie voor mijn vader gedaan, die had een zaak en die zei: "Kom mij maar helpen." En ja..later toen zijn wij verhuisd en toen ben ik thuis gebleven, niet meer gewerkt.

- *En hoe lang bent u tandartsassistente geweest?*

Ik denk aan een jaar of vijf..of zes. Zoiets ja.

Inkomenssituatie en gevolgen van inkomenssituatie

- *En wat is uw inkomenssituatie?*

Ik heb een pensioen van uw man en AOW.

- *En lukt het u om goed rond te komen?*

Ja, prima! Ja..in het eerste jaar is dat moeilijk..toen mijn man overleden was. Dan heb je even geen overzicht. En het pensioen ging toen naar beneden, nadat hij overleden was en dan moet je alles weer in evenwicht krijgen, maar nu na een jaar lukt dat wel ja.

- *Fijn dat dit weer goed gaat. En kent u armoede bij mensen om u heen?*

Nou ja, hier in de buurt dus niet. Maar ik wandel met de hond in het bos en ik wandel dan met mensen mee en die vrouw zit in een rolstoel en ja, die mensen moeten alleen van hun AOW rondkomen en ja, die hebben het echt moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Zeker met haar ziektekosten en zo. En af en toe breng ik dan eens wat. En ze houdt van legpuzzels en daar heb ik er heel veel van. Die breng ik dan. Dan hoeven ze die niet zelf te kopen.

Tevredenheid en wensen/behoeften

- *Leuk is dat, dan hoeven ze dat inderdaad niet zelf te doen. En zou u nog iets anders willen zien als het om inkomen gaat?*

Nee, en als je oud bent dan heb je ook niet zoveel nodig en ja..vanuit de oorlog..ik ben geboren in de oorlog en dan..we hebben het goed gehad thuis vroeger, maar we waren zuinig en dat ben je dan gewend. Je kunt de toring naar de nering zetten en ja..gezondheid vind je op een gegeven moment ook het belangrijkste. Andere dingen..nou, dat hoeft niet. Het is goed zo.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten en relatie met kinderen, familie, vrienden, kennissen en burens

- Met welke mensen heeft u het meest contact?

Met mensen van de kerk, want ik ben lid van de Taborkerk hier. Ik deed de coördinatie van het ouderen bezoekwerk. Een paar mensen die ouderen bezoeken zijn dat, maar ja, er zijn veel ouderen en er komen geen bezoekdames meer bij. Ik was ook even gestopt met dit werk door het overlijden van mijn man, maar in september heb ik het weer opgepakt, maar ik kan dat coördineren gewoon niet meer..ik heb het niet op een rij, mijn hoofd zit vol, ik kan me niet concentreren, dus ik doe het niet meer...er zal wel weer iets anders op mijn weg komen of nou, de oudjes die ik had bezoek ik nog wel, maar de leiding ervan..dat moeten anderen maar overnemen. En met die oudjes heb ik ook leuke contacten. En met burens, de overbuurtjes en daar die mensen..lieve mensen allemaal. En ja, met die sneeuw in de winter dan belt de overbuurvrouw om te zeggen dat het heel glad is buiten en dat ik daar goed aan moet denken. Nou, dat vind ik geweldig, dat ze daar aan denkt. Ja, ik mag echt niet klagen, ik heb veel lieve mensen om mij heen.

- En hoe vaak heeft u contact met de burens?

Regelmatig. Elke week wel een keer. Overdag werken ze, die jonge mensen dan, maar ik kan er wel altijd naar toe gaan als ik wil. En ik ben ook niet iemand die zomaar overal naar toe loopt. Dan bel ik eerst even zo van: "Schikt het wel?"

- En hoe vaak heeft u contact met uw dochters?

Haast dagelijks. Om de dag....eentje woont in Bennekom en eentje in Oosterbeek en daar ga ik altijd dinsdag eind van de ochtend heen, naar die van Oosterbeek. En dan doe ik daar de was en kook ik eten en dan gaan we gezellig samen eten met de kleinkinderen. En die doen ook heel veel voor mij..de kinderen, zoals met die computer ook, ik hou er niet van maar ik moet en als ik daarmee vast zit dan bel ik en dan komen ze me helpen.

Tevredenheid en wensen/behoefden

- En hoe tevreden bent u over uw netwerk?

Ja, goed. Heel tevreden over. Ja.

- Zou u daarin nog iets anders willen zien?

Nee, och, ik zit nog in een rouwproces. Ik krijg wel meer ruimte nu weer voor dingen om mij heen. Maar ik moet niet vluchten voor iets dat ik thuis niet meer vind, dus ik ben heel sterk bezig om mezelf hier in huis weer prettig te voelen en ik nodig mensen uit om te komen eten. En dat voelt gewoon goed. En als ik meer wil..ik heb zoveel kennissen en vrienden om mij heen. Dat kan ik aan alle kanten weer oppakken. Ik heb hier een dierbare vriendin ook en daarmee ging ik altijd naar museums en dat gaan we ook weer samen oppakken.

- Dus u neemt ook graag initiatief?

Ja, ik wil het zelf doen. Dat bepaal ik zelf. Ik wil het doen als ik het ook weer kan en dat bepaal ik. En dan kunnen ze het me wel kwalijk nemen als ik een keer 'nee' zeg, maar dat interesseert mij niets. Mijn man zei ook altijd: "Jij bepaalt wat je wel of niet wil en niet omdat de ander het zo wil." Niet altijd is dat makkelijk, want ik wil graag iedereen helpen, maar..soms is het even goed zo.

Buurt en omgeving

- En wat vindt u van de buurt?

Prima. Heerlijk. Ik woon hier heel graag. Ik zit dichtbij de stad en het station. Alles heb je hier en ik woon hier met heel veel plezier.

- En als het om veiligheid gaat in de buurt?

Ons huis is beveiligd met een alarminstallatie en ik ben niet zo bang gelukkig. Nee, nee.

- Gebeurt er wel eens wat?

Nou, toen wij hier kwamen wonen..toen moesten wij op een vrijdag naar Nijmegen om ons andere huis over te dragen en 's avonds gingen we gezellig eten in de stad samen. En toen waren we dus 's avonds niet thuis. En toen de volgende dag...de tuinbank stond voor een ander raam en er was hardhout gestolen uit de tuin. En het raampje hier in huis..daar..dat zat raar. Ze hadden geprobeerd om in te breken toen wij dus die avond weg waren. Maar ze zijn niet binnen geweest. Ja..dat was de eerste keer in ons leven dat zoiets gebeurde. Maar nee, ik ben niet bang. Ik voel me hier wel veilig.

Geloof/religie

- U vertelde net dat u aangesloten bent bij een kerk. In hoeverre speelt religie een rol?

Best wel veel ja. Ook nu wel in zo'n periode als je in zorg zit. Dan vraag je je af hoe mensen die geen geloof hebben zulke perioden beleven. Want je krijgt rust over je, vanuit de kerk en mensen om je heen en dat voelt ontzettend goed. Je krijg heel bijzondere krachten in je..ook in de periode dat mijn man zo ziek was...hij keek uit naar de dood en zag het alsof hij na dit leven naar een bruiloftsfeest ging. Die kracht krijg je om van alles..nu nog..te genieten.

Mate van eenzaamheid

- Fijn dat u het zo ervaart allemaal..en..heeft u ook te maken met eenzaamheid?

Nee. Nee, helemaal niet. Ik kan er ook..dat heeft ook wel te maken met een situatie zoals wij geleefd hebben. Mijn man was vaak weg en ik kon het zelf goed opvullen. Ik lees graag, puzzel graag, kijk graag TV en ben bezig. Ik vind de avonden ook niet erg. Ik vind het heerlijk. Want overdag, al die drukte om je heen..en juist 's avonds heerlijk. Laat mij dan maar lekker met rust. Ik heb een fijne vriendenkring, maar hoeft echt niet altijd iemand om me heen te hebben.

- Kent u andere ouderen die eenzaam zijn?

Ja nou, echt eenzaam.. Er zijn er vast wel. Mensen overlijden ook. Zoals mijn broer is overleden en een dierbare vriendin, ja, dat mis je dan wel. Dat mis ik, maar ik ben niet eenzaam. Maar anderen, vast wel. Maar het ligt ook wel bij jezelf of je eenzaam bent. Je moet anderen ook iets toestaan, zoals je kinderen, om iets voor je te doen. Ik vraag dan: "Als je het wilt doen, is het goed. Als je nu geen tijd hebt, dan is het ook goed. Je moet het zelf wel vragen aan anderen, want anders weten de mensen om je heen ook niet waar je behoefte aan hebt. Dan komen ze ook niet en ja, als je zelf niets er aan doet dan word je eenzaam denk ik. En ja, ik ben gezond..dat is waar..dat is in mijn voordeel natuurlijk. Dan kan je veel. Dat scheelt natuurlijk wel.

Het Maanderzand (activiteiten, verwachtingen)

- En bent u wel eens bij Het Maanderzand geweest?

Ik bezoek de oudjes die daar wonen, ja.

- En ook bij activiteiten?

Nee. Nee. Daar heb ik nog echt geen behoefte aan. Daar voel ik me te jong voor.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan de samenleving

- Wat voor vrijwilligerswerk heeft u gedaan? U noemde zoiets..

Veelal dus het werk in de kerk. Ik ben diaken geweest, scriba geweest in de kerk..we werken in de tuin van de kerk, ouderenbezoekjes gedaan..en nog. En nou, van alles. Verjaardagsfonds, met het verjaardagsbusje lopen..dat doen we hier nog.

- Verschillend dus. Leuk! En bent u nu dus ook nog steeds bezig?

Ja, ik werk nog in het tuinteam voor het onderhoud van de tuin van de kerk. En de ouderenbezoekjes nog.

Vrije tijdsbesteding

- En hoe brengt u uw dagelijks leven verder door?

Nou, met de hond moet ik bijtijds op. Ik sta kwart over 7 op en ik verzorg de hond. Dan ga ik zelf ontbijten, dan met de hond wandelen, dan een kop koffie en de krant en rustig zitten en de krant lezen. En dan ga ik..ja..of wat in huis doen of een boodschap. Ik heb heel veel regelmaat, ook door de hond denk ik. En ik kook elke dag voor mezelf. Dat heb ik vanaf het begin nadat mijn man is overleden toch echt gedaan. En ik dek de tafel gezellig, een kleedje erop. En als ik niet de verse groente neem en ik neem blikgroenten, dan doe ik er wel lekker veel rauwkost bij.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- En bent u tevreden over hoe u nog bezig bent met vrijwilligerswerk en zo?

Ja, prima. Nee, gaat wel goed. Het is goed zo, ik doe wel genoeg denk ik.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- Hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid op dit moment?

Ja, prima. Ik heb nu wel twee nieuwe heupen. Al een poosje. Maar dat gaat perfect. Dat gaat heel goed nu verder.

- Fijn dat het nu goed gaat. En heeft u nog wel eens pijn ervan?

Nee, eigenlijk nooit. Ik ben wel bewust geworden met bewegen. Als ik een trapje op loop bijvoorbeeld, of wandel, of fiets..dat ik niet val..omdat ik weet dat ik ergens toch kwetsbaar ben. Mijn jongste dochter vroeg mij dit jaar mee om te skiën. Die ging op wintersport en vroeg of ik mee ging. Nou, maar ik wist het niet...ik heb wel 40 jaar geskied met mijn man. Maar toen viel ik de laatste keer en toen hield ik op en heb ik het niet meer gedaan. De dokter zei: "Realiseer je goed dat je alleen bent nu, want als je valt tijdens het skiën..dan is er nu niemand thuis die jou daar opvangt en verzorgt." Dus..nee, toen heb ik besloten om niet met mijn dochter en haar gezin mee te gaan.

Psychische gezondheid

- En hoe omschrijft u uw psychische gezondheid op dit moment?

Ja, best goed wel. Ik zit dan wel op een groep over rouw verwerken. Niet dat ik dat direct zo hard nodig heb, maar de kerken hebben in de winter altijd zo'n programma met onderwerpen waar je aan mee kunt doen. En daar stond onder andere vijf avonden over rouwverwerking in..en ik heb me opgegeven en we hebben nu vanavond de laatste keer. Het is toch wel fijn. Er zit een ervaringsdeskundige en een predikant bij en dan zitten we met z'n zevenen en dat is toch wel...ja, je hoort dan hoe een ander daarmee omgaat..die een partner verloren hebben. En dan denk ik: O, wat hebben wij dat positief beleefd allemaal, mijn man en ik! Ten opzichte van anderen..met opstandige echtgenoten en zo. En ja...de ene dag zit je beter in je vel dan de andere dag, maar dat heeft iedereen wel. Maar ik slaap ook lekker, ik ben niet moe.

Regievoering over eigen leven

- Wat ik merk uit uw verhaal is dat u zelf wel echt voelt dat u de touwtjes in handen heeft, klopt dat?

Ja zeker. In alles.

Zorg- en dienstverlening

- Maar u maakt dus geen gebruik meer van zorg?

Nee, ik doe echt alles nog zelf. Wel hulp gehad toen ik aan mijn heup geopereerd was, maar nu niet. En ik heb zoiets van: Zo lang het gaat, dan gaat het. En als het echt niet meer gaat, dan moet het. Ik ben ook best wel bang hoe de regering daarin staat. Dat vind ik verschrikkelijk. Dat zijn allemaal mensen die achter hun bureau zitten en niet met ouderen geconfronteerd worden..ik vind het onmenselijk hoe ze het doen. Dat mensen die het nodig hebben..nou, dat die niet naar het verzorgingshuis kunnen...die zichzelf niet meer goed verzorgen, dat die mensen...ja, daar moet

gewoon ruimte voor zijn en dat is er niet. En dat er bezuinigd wordt..die thuiszorg, dan is er geen tijd meer om even te praten met de ouderen en dan kan er dus alleen het hoognodige werk gedaan worden.

Kwetsbaarheid

- Nog over het onderwerp kwetsbaarheid. Dat kwamen wij vaak tegen in de literatuur. We zijn heel benieuwd wat u van kwetsbaarheid onder ouderen denkt en vindt.

Nou ja, als je ouder wordt... je merkt wel als je ouder wordt dat je dingen minder goed en snel kunt en dat is natuurlijk niet erg, want dan neemt je tempo gewoon een beetje af. Maar dat geestelijk de dingen niet zo..ik schrijf alles op, onthouden is lastig. Maar dat kan ook zijn door de rouwverwerking. Ik verdeel alle activiteiten...dat werkt het beste.

- En welke ouderen ziet u dan als kwetsbaar?

Ehm, nou ik denk toch mensen die beperkt zijn in hun bewegen. Zo'n mens is kwetsbaar want die heeft voor mijn gevoel ook psychisch meer problemen om dat een plekje te geven. En ouderen die niet voor zichzelf op kunnen komen, die bij de pakken neer gaan zitten, zelfmedelijden hebben, depressief zijn.

Eenzame mensen zijn vaak mensen die er niet uit gaan. Ieder mens kan een ander tegemoet treden, ja, daar zit wel een kern van waarheid in. En naar mensen toe gaan kan eenzaamheid oplossen en dan krijg je ook weer contacten. Kijk, als je lichamelijk beperkt bent is dat moeilijk, dat is waar. Maar het kan ook via de telefoon, contact zoeken. En ook dat kan een stuk eenzaamheid oplossen, dat is geweldig!

- Dat is een mooi voorbeeld ja.

Ideeën van ouderen zelf

-En heeft u ten slotte in het algemeen nog ideeën voor Het Maanderzand? Waar ze nog kunnen bijdragen als het om de thuiswonende ouderen gaat?

Nee, nee. Ik heb het idee dat Het Maanderzand goed bij de actualiteit leeft. In het kerkblad staan ook vaak wel dingen van het Maanderzand. Wat er is, wat ze doen. En ik vind het goed dat ze open staan voor..dat ze in Het Maanderzand kunnen eten als ze dat zelf niet meer kunnen. En dan is er een kamer vrij en dan kunnen ze daar wonen en dan is het daar niet zo vreemd meer. Een goede overgang voor ouderen...van eten en activiteiten naar een kamer daar.

En ja, verder..als ik daar in Het Maanderzand binnen loop dan zie ik ook nog wel eens iets hangen van wat ze doen. Maar ik zou er zelf niet aan moeten denken om in zo'n klein kamertje daar te wonen. Maar ja, als je niet anders kunt zou ik me er ook bij neerleggen. Dat wel, maar..mensen hebben toch ook wel recht op een lekkere zit- en slaapkamer in plaats van zo'n minikamertje?

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 10

Geslacht : Man
Leeftijd : 77
Burgerlijke staat : Gehuwd
Kinderen : 2

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Wonen

Woonsituatie

-Hoe lang woont u in het Beatrixpark?

Dhr.: 45 jaar wonen we alweer in het Beatrixpark.

-Wat vind u van de buurt en omgeving?

Dhr.: We zijn er heel goed mee, we wonen hier prettig en dat blijkt ook door het aantal jaar dat we hier wonen.

-Wat is vooral prettig?

Mevr.: omdat ik hier woon haha. Lekker rustig en een mooie grote tuin.

Dhr.: Het is lekker rustig. Tot drie jaar geleden hadden we fijne burens. Aan de ene kant zijn de burens gestorven, en die van de andere kant zijn naar Het Maanderzand. Toen kregen we dus nieuwe burens. Aan de ene kant de zoon van de vorige mensen en aan de andere kant nieuwe mensen waar we nog geen contact mee hebben. Ze wonen er nu nog kort. Het zijn jongere mensen dan wij in elk geval. We hebben ze nog niet gesproken. We hechten er wel aan dat we contact hebben met burens en zo. Maar dat moeten ook zij willen. Wat ook prettig is, zijn de mensen die in deze buurt wonen. Het zijn prettige mensen, we zitten als het ware op hetzelfde level doordat het allemaal koopwoningen zijn. Een jaar of 6 geleden is er een gezondheidscentrum gekomen en dat is ook erg handig. Hoewel we een huisdokter hebben die elders woont. Verder is er geen ruzie, het is rustig.

Tevredenheid

-Hoe tevreden bent u over de woning zelf?

Dhr.: Heel tevreden. We hebben meerdere keren verbouwd en het huis opgeknapt. We zijn gestart in het huis toen het net gebouwd was, het was nieuwbouw. Alles is een half jaar geleden gerenoveerd. En we hebben het modern gemaakt door de tijd heen. We hechten ook erg veel waarde aan de tuin.

Voor- en nadelen thuis wonen

-Wat vind u voordelen van het thuis wonen?

Dhr.: Wij zijn beide erg gezond en hechten er veel aan om hier te blijven wonen, omdat we er prettig wonen in dit huis maar ook in de tuin, dat organiseren we zelf en dat vinden we erg fijn om te doen, vanwege... omdat je onafhankelijk in een eigen huis woont en met een mooie tuin.

-Wat ziet u als nadelen?

Dhr.: Als je gezond bent gaat het allemaal best maar als het wat minder wordt, denk je wel na van: wat moet er gebeuren? We hebben al twee dingen gedacht: als we het nodig hebben een lift naar

boven. En als we niet meer voor de tuin kunnen zorgen nemen we een tuinman. En verder ja... dat weten we ook nog niet.

Wensen/behoeften

-Heeft u verder ergens behoefte aan als het om het onderwerp wonen gaat?

Dhr.: Nee.. dat speelt op dit moment geen enkele rol bij ons.

Inkomen

Opleiding/werk

-*Wat heeft u voor opleiding en werk gedaan?*

Dhr.: Ik heb vroeger door gestudeerd. Ik heb de HBS gedaan, na 5 jaar had ik mijn diploma. Daarna heb ik een boekhoud cursus gedaan en daarna kwam ik bij mijn vader in de zaak. Hij had een groothandel in radio onderdelen. Het was een klein zaakje. Het is zo gelopen dat hij na een paar jaar zei dat ik het over moest nemen, want hij voelde zich oud. En dat leek me wel leuk. Nadat ik het zaakje 1 jaar gedraaid had besepte ik dat ik dit niet mijn hele leven wilde doen. Toen ben ik zelf vanuit het zaakje van mijn vader, een eigen zaak begonnen. Dus verder gegroeid en groter geworden met import uit het buitenland en daar heb ik ook veel gereisd. Ik zat dus vooral in de verkoop en het zaken doen.

Inkomenssituatie

-*Wat is uw inkomenssituatie op dit moment?*

Dhr.: Ik heb het zo gedaan dat we het bedrijf hebben af laten lopen, en daardoor heb ik zelf een pensioen opgebouwd. En daar kunnen we prettig van leven.

Gevolgen inkomenssituatie

-*Kunt u daar goed van rondkomen?*

Dhr.: Ja dat kan heel goed, en er staat geen hypotheek meer op het huis ga ik je verklappen, dus dat scheelt.

-*Kent u bij anderen wel moeilijkheden of zelfs armoede?*

Dhr.: Nee, die kennen we gewoonweg niet. Met contacten is het zo dat we die niet hebben in de rest van de wijk, alleen het rijtje langs deze weg. Dat zijn vrienden van ons, maar die zijn geen van allen hulp behoevend. Onze vroegere burens wel maar die zijn nu dus in het Maanderzand. Maar dat was een stel waarvan ik denk van die hadden echt hulp nodig. Hier in het rijtje zijn wel 6 mensen waar we mee omgaan en dat zijn jongelui. De meeste met kleine kinderen.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten

-*En als het om contacten met familie, vrienden en kennissen gaat?*

Dhr.: We hebben een zoon in ede en dochter in Amersfoort. Met beide hebben we prima contact. Dan heb ik nog een zus in Helmond, en een zus in Druten. Ook prima contact. Verder goede contacten in de bridge wereld met mensen, dat zijn legio contacten. En nu hebben we nog veel meer dingen, want mijn vrouw werkt al 10 jaar bij nationaal Park de Hoge Veluwe waar een club is die we goed kennen. Ik werk ook een dag in de week daar in vrijwilligerswerk waar een kring is waarmee we veel contact hebben. En zelf leid ik een vrijwilligersclub bij natuurmonumenten, en daar heb ik inmiddels ook weer een hele club om mij heen zitten.

-*Dus ik begrijp dat uw netwerk groot is?*

Dhr.: Ja zeker.. als we voor ons beiden zeggen hoeveel ligt het op 70, voor mij allen zat dat ongeveer 100 contacten zijn. En bij ons huwelijksjubileum hadden we 120 mensen uitgenodigd. We staan nog zo in het leven in de maatschappij, waardoor wij denken.. wat moeten we met oude mensen? We

hebben dus ook veel contacten met jonge mensen. En als we daar dan bij zijn, dan blijven we ook goed op de hoogte.

Tevredenheid

-Hoe tevreden bent u met uw netwerk?

Dhr.: Heel tevreden!

Buurt en omgeving

-Wat vind u van de veiligheid in de buurt?

Dhr.: Ik lees wel het wijkkrantje die eens in de vier maanden komt en ik ben ook wel eens bij een bijeenkomst geweest en daar hoor en lees ik dan dat er wel ingebroken wordt in de buurt maar daar hebben wij niets mee te maken. Wel was een keer de auto van mijn vrouw gestolen en daarna hebben we maatregelen genomen in het huis door middel van beveiliging. Maar verder geen moeite mee.

Mate van eenzaamheid

-Kent u mensen die eenzaam zijn?

Dhr.: Nee. En wij zelf ook echt niet, we staan nog zo vol in het leven met alle contacten.

Het Maanderzand

-Komt u wel eens in Het Maanderzand?

Dhr.: Ja, daar gaan we stemmen haha. En we bezoeken onze vorige burens die nu in Het Maanderzand zitten.

Geloof/religie

-Speelt religie een rol in uw leven?

Dhr.: Op het moment niet meer. Ik ben katholiek opgevoed, dat hebben we tot 30 jaar geleden volgehouden met naar de kerk gaan, maar dat is verwaterd en nu gaan we niet meer.

-Betekent het dan ook niets meer?

Dhr.: Nou dat wil ik niet zeggen, het is er ingeramd, maar we doen er niet veel meer mee. Dat speelt bij ons verder geen rol met betrekking tot contacten bijvoorbeeld. Ik hoor wel eens van mensen in de buurt dat zij zo'n goede binding hebben met de mensen uit hun gemeente. Maar wij hebben zonder de gemeente al erg veel contacten.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving

-In hoeverre bent u naast het vrijwilligerswerk nog actief?

Dhr.: Haha nou 2 dagen per week vrijwilligerswerk vind ik wel genoeg. Verder doen we niets. Ja.. wel klusjes af en toe en de belastingaangifte van een paar bekenden.

Tijdsbesteding

-Hoe is uw dagelijks leven?

Dhr.: Sommige mensen zeggen dat ze in een zwart gat komen na hun pensionering maar dat ken ik niet. Ik ben in vijf jaar al zachtjes aan af gaan bouwen met het bedrijf. Na de laatste klant ben ik in het pensioen gerold en vanaf dat moment zijn we in die vrijwilligersbusiness gerold. We kwamen ook al eerder in het nationaal Park dus vandaar.

-Geniet u ook van de tijd van het pensioen?

Ja zeker, je moet wel plezier in het vrijwilligerswerk hebben anders doe je het niet.

(Vrije)tijdsbesteding (vervolg)

-Wat doet u in het dagelijks leven verder?

Dhr.: 1 keer per week ga ik naar de sportschool, dat doe ik niet samen met mijn vrouw. We houden de tuin bij. En we reizen daarvoor omdat we bij de aardige kwekers willen kopen in plaats van Intratuin ofzo. En verder doen we door het jaar korte uitstapjes, bijvoorbeeld naar een plaats en die gaan bekijken. En verder gaan we 2 maal, vier weken op vakantie. Dan gaan we altijd naar zuid Frankrijk. In het voorjaar en in September met de caravan. In het voorjaar naar Zuid Frankrijk. En in het najaar doen we een rondreis in Frankrijk. Dus dat hopen we nog lang te kunnen doen. We kunnen nu nog goed rijden. Van de lange reizen zijn we nu wel af gestapt. Toen de jongens klein waren deden we dat, maar op een gegeven moment, toen hun 18 waren was het genoeg met reizen. Alleen gaan we om de 2 a 3 jaar naar Amerika omdat mijn broer daar woont.

Bijdrage van ouderen naar andere ouderen toe

-Is er nog iets wat u voor ander ouderen zou kunnen betekenen?

Dhr.: Daar voelen wij alle twee helemaal niets voor. Zolang wij werken in de natuur of in de winkel dan willen we eigenlijk niet in de zorg te werken.

-Heeft u daar een reden voor?

Dhr.: Het trekt ons gewoon niet om voor oudere ouderen te werken. En we hebben zoveel plezier in het vrijwilligerswerk. Iets anders erbij zou niet kunnen en we willen dit werk wat we doen niet missen.

Wensen/behoefte

-Zou u nog iets anders willen doen?

Dhr.: Nee ik ben tevreden. Ik heb verder nog een zestal mensen waar ik de belastingaangifte voor doe en ik hou ze dan ook in de gaten.

-Dus dat doet u ook nog als vrijwilligerswerk eigenlijk..

Dhr.: Ja nou ja.. eigenlijk wel dan. Het zijn wel ouderen die bekenden zijn van mij. Ik beschouw ze niet als echte contacten.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

-Hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid?

Dhr.: Prima, ik ben dinsdag en vrijdag in de natuur aan het werk dus dat kan ik nog allemaal.

Psychische gezondheid

-Hoe omschrijft u uw psychische gezondheid?

Dhr.: Goed.

Regievoering over eigen leven

-Heeft uw het gevoel de touwtjes zelf in handen te hebben?

Dhr.: Ja zeker ha ha. Niemand kan controle op mij uitoefenen ha ha moet je nagaan dat ik zelf een club leidt.

-Dus u regelt het allemaal zelf... En uw vrouw ook?

Dhr.: Ja hoor, nou zij is niet de chef van het winkeltje maar ze heeft het goed in de vingers, ook met de inkoop en zo.

Zorg- en dienstverlening

-Maakt u gebruik van zorg- en dienstverlening?

Nee, alles doen we zelf. Sinds 2 ½ jaar doe ik wel wat meer in huis, omdat mijn vrouw toen van de trap viel en toen had zij alle twee de polsen gebroken, en nu moet ik toch nog even wat extra's doen maar dat is maar een heel klein beetje.

-Voor u is ook alles goed bereikbaar vanwege de auto.. klopt dat?

Dhr.: Ja, op zaterdag gaan we samen naar de ah om boodschappen te doen.

Buurt en omgeving

-Wat vind u van de voorzieningen?

Dhr.: De sportschool is hier 5 min. vandaan, echt prima. En het zorgcentrum vind ik eigenlijk wel een uitvinding voor hier, dat geldt voor ons vooral voor de apotheek. De huisdokter is dus ergens anders omdat de vier die hier zitten, vol zaten. Maar waarschijnlijk kunnen we vanaf april wel bij een dokter hier.

En trouwens... we maken s zomers ook grote fietstochten met ons tweeën. Dus dat geeft wel aan hoe fit wij ons voelen. We willen ook niet oud zijn en daardoor willen we er niet te veel mee te maken krijgen. We willen daardoor ook in de maatschappij blijven staan.

Familie

-Heeft u ook kleinkinderen?

Dhr.: We hebben 3 kleinkinderen, die zijn rond de 20. Daar hebben we heel goed contact mee. Zij studeren en gaan nog al eens naar het buitenland, ver weg. Dan hebben we ook contact via skype en mail.

Kwetsbaarheid

-Waar denkt u aan bij kwetsbaarheid? En welke mensen zou u als kwetsbaar omschrijven?

Dhr.: In deze maatschappij vind ik überhaupt dat ouderen kwetsbaar zijn. Je leest er veel over. Ze worden gepakt met prijzen die zij moeten betalen. Ook zijn ze kwetsbaar doordat veel ouderen niet met de computer kunnen omgaan. En de computer wordt steeds belangrijker. En verder heb ik het gewone idee dat ouderen zich niet goed kunnen verdedigen.

-Bedoelt u dat op fysiek gebied?

Dhr.: Het bovenwerk, het verstand, draait niet goed meer, dus ze kunnen in hun hoofd niet meer goed rondkomen en dus kunnen ze ook de maatregelen niet meer goed nemen. Bijvoorbeeld een kijkgaatje in de deur laten maken om minder kwetsbaar te zijn. En verder kwetsbaar doordat ouderen vaak niet meer serieus worden genomen, worden vaak in een kluitje gestuurd. En er is dan niet meer de kracht om voor zichzelf op te komen.

-Herkent u dat ook bij uzelf?

Dhr.: Nee. Ik kan zelf ook goed kritisch zijn. Maar als dat begint terug te lopen wordt men kwetsbaar.

-Denkt u dat het tegen gegaan kan worden ?

Dhr.: Het kan het teruglopen van het brein niet voorkomen. Maar aandacht voor 'kritisch zijn' vind ik wel belangrijk. Ik denk dat het verstandig is om naar de huisdokter te gaan bij moeilijkheden.

En cursussen om kritisch te blijven zijn denk ik ook belangrijk.

...En een hobby van mij is Sudoku, even tussendoor.

Het Maanderzand

-Als u naar Het Maanderzand kijkt, bent u dan op de hoogte van welke zorg en activiteiten er zijn?

Dhr.: Nee, wat het precies is en hoe het loopt, weet ik niet.

-Zou u dat wel willen?

Dhr.: Als we de behoefte hebben zou ik dat graag weten. En ik zie dat daar wel mogelijkheden zullen zijn als we het nodig hebben. En dan zal ik contact opnemen. Maar als het zover is zien we al wel dat we daar profijt van kunnen hebben.

Ideeën van ouderen zelf

-Stel dat het nodig is.. wat zou u dan belangrijk vinden?

Dhr.: Dat we daar wel bij kunnen wonen maar dan zo veel mogelijk onafhankelijk, en als je dan moeite hebt met bijvoorbeeld eten koken dat je daar dan zou kunnen eten. Verder is er natuurlijk een klankbord voor vragen die je hebt of dingen waar je behoeften hebt. En die je daar voor kunt leggen.

-Een vraagbaak zegmaar...

Dhr.: Ja, dat zou wel fijn zijn. Ik kan me voorstellen dat je ergens mee begint te zitten en dan zou je dus Het Maanderzand kunnen contacten over een vraag. Als het makkelijk is om Het Maanderzand te kunnen benaderen natuurlijk. En dat het contact er al is voordat iets nodig is, zodat men in Het Maanderzand weet dat er bijvoorbeeld iets begint op te spelen op ons adres. En dat we dan bijv. bij één bepaald persoon terecht kunnen, dat maakt het ook duidelijk. Ik geloof dat dat in de toekomst fijn zou zijn dat je daar gewoon eens terecht zou kunnen. Want volgens mij zijn er verder niet zoveel mogelijkheden. Je kan wel met de huisdokter wat klepperen maar niet bijvoorbeeld over thuis.

Maar we willen het liefste zo lang mogelijk hier blijven wonen.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 11

Geslacht : Vrouw
Leeftijd : 81
Burgerlijke staat : Alleenstaand
Kinderen : 1

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Wonen

Woonsituatie

- U zei net dat u 17 jaar in dit huis woonde, klopt dat?

Ja, ongeveer.

En daarvoor zijn we in een flat begonnen, in de Hoflaan in Veldhuizen. Daarna hebben we een huis gekocht in Lunteren en daarna is hier dit huis gebouwd. Ik werkte bij de notaris en toen kwamen deze kavels vrij en zodoende hebben we deze kavel gekocht.

- Dus u heeft toch altijd hier in de buurt gewoond?

Ja, ik ben wel echt een Edenaar, vind ik. Ik had mijn activiteiten allemaal in Ede. En mijn man reisde de hele wereld over en was bijna nooit thuis.

- En hoe vindt u het wonen hier in de buurt?

Ik vind het een hele gezellige buurt. Je hebt hele goede burens, maar toch heeft iedereen zijn eigen bedoeinkje. Maar ik woon hier heel graag en ja..er kan van alles gebeuren dat je op een gegeven moment slechter wordt of zieker wordt. Maar ik heb een hele goede verstandhouding met de burens en die hebben ook een sleutel van mij. Ja, ik voel me hier wel happy.

Voor- en nadelen van thuis wonen

- En wat ziet u als voordelen van het nog thuis wonen?

De voordelen, dat is heel persoonlijk. Dat heeft helemaal met je instelling te maken. Ik ben geen type die..kijk, als het niet anders kan, zoals bij mijn man...dat was ook geen man om verpleegd te worden, maar het kon niet anders meer. En ik ben ook het type..zo lang ik nog zelfstandig kan blijven wonen zal ik het doen met alle zorg die ik kan krijgen. En ik rij zelf auto, maar ik heb tevens een pas van de regio-taxi en de valies. Maar ik zal dus ehm..zo lang mogelijk hier blijven wonen. Maar als het zo blijft zoals het nu is, of hier en daar hulp bij moeten hebben, nou dat ehm..zou ik dan via zorg en welzijn..maar ik zou niet in een bejaardenhuis willen wonen. Dan zou ik hulp aan huis nemen.

- En ziet u ook nadelen aan het thuis wonen?

Nou, hier wordt vaak in de buurt wel ingebroken, dat is het enige nadeel. Maar het huis is wel goed beveiligd. Maar ik ga heel laat naar bed en dan luister ik naar de radio en dan slaap ik pas om 2 uur. Maar dan..kijk, dat is enige...dat er ingebroken wordt. Maar ik denk dan: Alles is hier dubbel glas dus het is moeilijk om binnen te komen. Maar ze hebben hier wel eens op klaarlichte dag ingebroken, toen mijn man gewoon thuis was. Hij was in de garage en toen is de politie daarna geweest en is er allemaal beveiliging op die deuren gekomen. Maar voor de rest..nee. Ik vind het heerlijk wonen hier.

Tevredenheid en wensen/behoefden

- Bent u tevreden over uw woning?

Ja, ik heb de ruimte en dit is een mooi huis. Het is heerlijk hier. Het gaat prima zo.

- Heeft u nog ergens behoefte aan als het wonen betreft?

Nou, ik zou het huis nooit verkopen. Je raakt je huis sowieso al bijna niet kwijt en het is een comfortabel huis. Er zitten geen drempels. Dat is al van tevoren..toen het gebouwd is..rekening mee gehouden. En er is vloerverwarming. Maar..het huis is mijn leven. Ik ben een tuinierster en ik heb hier best heel veel werk, maar ik kan er ook zo mee stoppen. Het is niet zo dat ik slaaf ben van mijn werk hier in huis. Ik ga elke dag wel even weg. En ik zorg elke dag wel dat ik niet in mijn huis blijf zitten omdat ik me eenzaam voel of iets dergelijks.

Inkomen

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft

- Wat voor opleiding en werk heeft u gedaan?

Dat is heel gevarieerd. Ik heb de MULO gedaan en daarna HBS-B. Dat had ik nodig voor de vormingsschool die ik wilde doen..daarvoor moest je van goede huize komen. Maar dat HBS lukte niet zo. Toen ben ik een avondschool gaan doen en toen ben ik naar Amsterdam gegaan en daar vandaan ben ik in het notariaat gekomen. Toen was ik 18 en zat ik op kamers en heb ik mijn verdere leven in het notariaat gezeten.

- En wat had u voor werkzaamheden?

Ik ben begonnen bij een notaris die hier in Ede zich vestigde. Ik ging toen akten klaarmaken. Van die tijd af heb ik me daar veel verder in verdiept en veel ervaring met het notariaat opgedaan. Dat heb ik 35 jaar gedaan. En verder..ik heb voor deurwaarders gewerkt en advocaten. En ook nog als secretaresse. Tot mijn 73ste heb ik gewerkt. En ik ben nu 81.

- Dan heeft u wel lang gewerkt.

Ja, heel lang. Ik verbaasde mij erover dat er mensen waren die het erg vonden dat ze langer door moesten werken. Ik had er geen moeite mee, ik had heel veel schik in mijn werk. En ik zou daar bij wijze van spreken zo weer...ja, ik ben niet helemaal in die zin up to date, maar ik zou zo weer kunnen werken.

- En wat heeft uw man voor werk gedaan?

Mijn man was consultant en zat in de computerbusiness. In Wageningen. En ook verder over de hele wereld betreffende de bodem...dat moest gemeten worden met computers en zo. Hij gaf computerlessen voor zijn werk. Het bodemonderzoek werd in kaart gebracht en dat ging allemaal via de computer..hij was echt een computerman, dus gaf hij overal les. Voor studenten die in de bodemcatering gingen. Hij was heel veel op reis.

Inkomenssituatie en gevolgen van inkomenssituatie

- En wat is uw inkomenssituatie op dit moment?

Nou, dat zal ik vertellen..het is in ieder geval zo dat ik een goed pensioen heb en dan mijn man allerlei verzekeringen had afgesloten voor na zijn overlijden. Maar niet voor het overlijden zelf, dus dat was een grote hap..qua financiën. Maar dat is allemaal goed gekomen enne..ik kan hier rijkelijk van leven.

Tevredenheid en wensen/behoefden

- Bent u er tevreden mee?

Ja, nou..kijk, ik zou nog veel rijker kunnen leven...als ik mijn huis zou verkopen, maar dat doe ik niet. En ik ben iemand...ik gooi niets weg. Maar dat huis verkoop ik niet, daar hecht ik heel veel waarde aan. Het huis is een bepaald erfgoed dat je samen opgebouwd heb. Ik blijf hier zitten zo lang ik kan met alle stoottroepen en hulp troepen die je maar aan kan richten.

- Kent u wel armoede bij ouderen om u heen?

Nee..hier in de buurt niet.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten + relatie met kinderen, familie, vrienden, kennissen en burens

- Heeft u veel contact met de burens?

Heel veel. En dat is heel prettig, want tegenover mij wonen twee homo's en ik kan met iedereen omgaan en in wat voor leefomstandigheden iemand ook is. Ja, met alle burens heb ik heel goed contact en als er wat is of ehm..dan bel ik en dan zeg ik: "Kom eens even daar naar kijken want er klopt hier iets niet." Of: "Wat moet ik doen? Wat zouden jullie mij aanraden?"

En boven staat mijn computer en ja..ik werk met die computer en toen kreeg ik daar trammelant mee en toen heb ik eerst mijn buurman eens gebeld. En iemand anders erbij gehaald..dat is mijn financiële man die al mijn financiële zaken regelt.

- En heeft u nog contact verder met vrienden, familie en kennissen?

Heel veel. Mijn man kwam uit een gezin van negen kinderen en achter elkaar zijn in die familie verschillende kinderen overleden. Maar de band met de familie van mijn man is heel hecht. En mijn familie..mijn enige broer woont in Australië en mijn zusje daar converseer ik mee via de computer. En met mijn schoonzusje uit Australië bel ik elke dag. Zij heeft een internationaal abonnement.

En verder heb ik ontzettend veel contacten met kennissen en oud-collega's. En dat doe ik dan via internet. Met de mail en ik zit op Facebook en dan heb ik veel contact. En ik heb een hele grote vriendenkring.

- En hoe vaak heeft u met uw dochter contact?

Nou, daar heb ik wel dagelijks contact mee, maar ik zie haar niet elke dag. Maar het is ook niet..en dan neemt zij mij hoogst kwalijk...dat ik meer aan haar zou moeten vragen... Kijk, ik zal het nog duidelijker maken. Zij zegt: "Als er iets is, dan moet je mij bellen." Dat kan ook. Maar verder, ik ben helemaal zelfstandig. Dat vind ik fijn. Ik wil niet bemoeierd worden. Dat hoeft niet. En ja, dat weet zij van mij. En dat is geen eigenwijzigheid, maar ik laat mij niet betuttelen. Laat ik het maar zo zeggen.

- Nee, dat is duidelijk..ja.

Kijk, ik kan mij heel goed alleen vermaken en in die zin heb ik het druk. Ik ben bezig met mijn eigen dingen. Van de week heb ik de garage een beetje geordend, maar dan ehm..nee, ik heb geen last van eenzaamheid.

Mate van eenzaamheid

- Kent u dat wel bij anderen om u heen?

Nee, nee. Dat niet echt.

- Hoeveel kleinkinderen heeft u eigenlijk?

Drie, zal ik ze even laten zien? (pakt foto's).

Het Maanderzand

- Kent u Het Maanderzand?

Ja, daar heb ik altijd heel veel mensen bezocht. Die zijn nu allemaal overleden. Ik ben geen vrijwilligersmens, maar toen van de kerk..toen heb ik de ouderen die daar zaten wel bezocht. Maar ja, nu ben ik zelf aan de beurt. Maar ik ken Het Maanderzand heel goed ja.

- En wat voor ervaringen heeft u daarmee?

Nou, elk bejaardenhuis waar ik kom..daar krijg ik een beklemmend gevoel..maar die mensen die ik daar bezocht heb, dat was allemaal heel prima en die hadden het er wel naar hun zin. Maar Het Maanderzand is wel minder gericht op verpleging, want dat kon niet toen mijn man intensieve verzorging nodig had.

- En de activiteiten?

Nou, daar ben ik helemaal niet van. Ik ben helemaal geen spelletjesmens. Nee. Ik heb genoeg activiteiten.

Geloof/religie

- U vertelt dat u naar de kerk gaat. Bent u aangesloten bij een gemeente?

Bij de Nederlands Gereformeerde Kerk. Maar ik ben heel ruim van opvatting. Ik ga ook wel naar andere kerken. En ik heb een zwaar depressieve vriendin en dat is mijn werk op het moment waar ik heel druk mee ben. Zij heeft verschillende keren in De Riethorst gezeten. En ik probeer haar uit bed te krijgen...en zo..maar zij is wel echt eenzaam, terwijl ze toch een man heeft en..maar door haar ziekte.

- En wat maakt haar eenzaam dan?

Omdat die man haar niet begrijpt en denkt dat ze in haar bed blijft liggen...omdat...ja, die man doet ook geen leuke dingen met haar. En ze is haar rijbewijs kwijtgeraakt door antidepressiva. En ze is jonger dan ik..ze is 75 jaar. En als zij mij al een tijdje niet gebeld heeft dan moet ik haar bellen om te kijken of ze niet heel depressief in bed ligt. En dan ga ik met haar naar Albert Heijn of wat ook en dan doen we boodschappen of leuke dingen.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving

- U helpt dus die vrouw en u heeft dus bezoeken gedaan bij ouderen..en wat doet u nog meer in de maatschappij?

Nou, veel mensen zeggen: "Je moet maar eens op je gat blijven zitten, want je hebt al tot je 73^e gewerkt." Maar ja, dat lukt niet echt. En verder ging ik met mijn man altijd veel op vakantie en op wintersport. En veel naar Australië. En ja..mijn man werd in 2008 ziek en kreeg prostaatkanker en al die jaren heb ik met hem...lag hij in het ziekenhuis, dus al die jaren vanaf 2008... Ik krijg nu eigenlijk pas rust voor mezelf. Dat zijn verschrikkelijke jaren geweest. Hij is bergafwaarts gegaan en dat heeft tot 2011 geduurd.

- Dat is een lang en moeilijk proces geweest dan.

Ja, zeker..

En ik ben best actief, maar in vrijwilligerswerk ben ik helemaal niet actief. En ik heb wel met familie, vrienden, kennissen en burens een goede band, dat wel. En ik ben altijd erg zelfstandig geweest.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- Hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid?

Nou, mijn oog. Dat laat me in de steek. Het netvlies is niet zo goed meer en mijn heup ook niet. Maar mijn situatie is zo dat ik mijzelf aanpas aan mijn lichaam. En ik rij geen snelweg meer, maar wel gewoon hier in de buurt. En verder kan ik de regiotaxi bellen. Dus..voor de rest..ik ben eigenlijk nooit ziek. En als het mooi weer is ben ik in de tuin bezig.

Psychische gezondheid

- En hoe is uw psychische gezondheid op dit moment?

Mijn psychische gezondheid is..zoals ze altijd zeggen tegen mij..die is veel te scherp! Heel goed is die. Ik ben niet iemand die zich laat ehm..ik heb mijn eigen mening en ik bepaal wat ik wil. Niemand bepaalt voor mij. En ja..als ik hulp nodig zou hebben dan trek ik wel aan de bel. Maar ik zit niet te kreunen en te steunen zo van: Wat erg dat je oud wordt.

Regievoering over eigen leven

- Heeft u het idee dat u de touwtjes helemaal zelf in handen heeft?

Ja, dat wel. En ik heb geen hulp, want ik doe alles nog zelf in huis. Kijk, en ik ben niet zo perfectionistisch dat als ik een stofje zie liggen..dat het gelijk weg moet. Dus..

Zorg- en dienstverlening

- En maakt u nu gebruik van zorg- en dienstverlening?

Nee, geen hulp. Wel in de tuin soms, dat doet de buurman voor mij. Ja..mijn man toen..die is thuis verzorgd door Opella. Hij is dus in 2011 overleden. Maar nu heb ik verder geen hulp. Ik wil het zo lang mogelijk allemaal zelf blijven doen. Ik doe alles gewoon nog zelf!

Kwetsbaarheid

- *Welke ouderen ziet u als kwetsbaar?*

Als ik een oudere man aan zie komen lopen in de sneeuw..die hier dan het pad op loopt en bij mij blijft staan en aan mij vraagt: "Zet mij even aan de andere kant van de stoep, want ik durf daar niet langs te lopen.." Ja, ik vind het knap als mensen ondanks hun handicap nog dingen doen en vrolijk zijn.. Maar voor mij zijn kwetsbare ouderen mensen die alleen maar in bed kunnen liggen geloof ik..

- *Qua lichamelijke omstandigheden bedoelt u vooral?*

Ja, ja.

Bijdrage van ouderen zelf naar andere ouderen toe

- *Heeft u een idee wat u misschien nog voor andere ouderen kan betekenen?*

Nou, misschien een voorbeeld in de zin van ehm..je wordt ouder dus ik heb heel veel mensen wel die dan..ja...die kwaaltjes krijgen. Ik heb ook wel kwaaltjes, maar waarvan je weet dat het met je leeftijd te maken heeft. Ik ben iemand die heel gauw..ehm..die alleen maar van vrolijke ouderen houd.

En ik heb ouderen hier verderop wonen waar ik langs ga voor een bezoekje, maar voor de rest ehm..ik voel me niet oud. Nee, ik denk dat het wel goed is zo. En ik ben geen type die aan de balie in Het Maanderzand bijvoorbeeld koffie en thee gaat serveren en ik heb mijn hele leven al gewerkt tot mijn 73^e. Ik doe nu wat ik zelf denk dat ik moet doen.

Ideeën van ouderen zelf

- *Heeft u in het algemeen nog iets waar u behoefte aan heeft?*

Nee, ik heb een heel rijk leven en ik ben heel tevreden. Ik bekijk het allemaal van de zonnige kant en ik klaag niet. Daar dank ik God ook voor. En ik vind dit een hele prettige buurt om te wonen, geweldige burens en ja. Prima! Ik heb

- *En vanuit Het Maanderzand gezien..wat zou u dan willen?*

Nou, dat weet ik eigenlijk niet...mijn instelling is zo dat...ik zou zo lang mogelijk thuis willen zijn en dan misschien met thuishulp. Dat zou wel fijn zijn..ja, misschien dat vanuit Het Maanderzand. Ik weet niet goed wat ze daar allemaal doen? Voor zorg en zo? Kan ik tijdelijk zorg krijgen? En Het Maanderzand zit dichtbij en dat zou ik prettiger vinden dan hulp van waar ook. En ik weet ook niet in hoeverre Het Maanderzand iets regelt voor thuishulp of ehm..ik denk dat Het Maanderzand dat niet doet..dat weet ik niet. Of dat een krantje..dat je weet wat er is, dat zag ik pas ook bij iemand aan de Stationsweg, van een instelling wat er allemaal is en zo.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals medelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 12

Geslacht : Man
Leeftijd : 90
Burgerlijke staat : Alleenstaand
Kinderen : 3

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Wonen

Woonsituatie

-Hoe lang woont u in het Beatrixpark?

Dhr.: 29 jaar. Vanaf het pensioen woon ik hier.

-Woont u vanaf die tijd in dit huis?

Dhr.: Ja, ik heb het huis gekocht na veel zoeken. We zaten eerst in een ambtswoning, ik zat in het onderwijs, maar daar moesten we dus uit toen ik met pensioen ging. Ik ben heel tevreden met het huis.

Voor- en nadelen thuis wonen

-Wat ziet u als voordelen van het thuis wonen?

Dhr.: Je bent je eigen baas, je moet ook voor je zelf zorgen en eerst ook nog voor mijn vrouw toen ze er nog was maar ik heb hierdoor wel veel vrijheid.

-Ziet u ook nadelen in het thuis wonen?

Dhr.: Ja, als je wat krijgt. Maar ik heb wel veel voorzieningen. Ik heb bijvoorbeeld een alarm bij me. En ik heb hulp. Die hulp bestaat er uit dat ze elke dag even naar me omkijken. Ze kunnen ook wel meer voor me doen maar ik doe nog veel zelf. Wat ik nog zelf kan doen, doe ik graag zelf. Die hulp is van Het Maanderzand. Eerst kwamen ze twee keer op een dag maar dat was te duur en nu komen ze 's ochtends, 1 keer op een dag. Mijn vrouw heeft parkinson gehad en toen hadden we ook veel hulp van Het Maanderzand gehad. We kunnen dus heel veel hulp daar van krijgen. Ik weet niet of dat met afstand te maken heeft, want het is natuurlijk heel dichtbij. Ik vermoed van wel. Want bij langere afstand is het niet zo praktisch.

-Wat dat betreft zit u natuurlijk ideaal hier bij Het Maanderzand..

Dhr.: Dat wisten we toen nog niet, maar dat is wel mooi, ik hoef niet snel te verhuizen. En het is goede hulp, dat moet ik er ook bij zeggen. Ze zijn ook attent daar.

Tevredenheid en wensen/behoeften

-Heeft u ergens behoefte aan als het om het wonen gaat?

Dhr.: Nee, ik ben tevreden. Er zijn wel wat voorzieningen al in huis want er was wel het een en ander nodig, zoals traplift. Die had mijn vrouw heel hard nodig. En ik nu eigenlijk ook. Ik kan nog wel traplopen maar heel moeilijk. Het gaat verder heel goed maar ik heb één nadeel dat ik slecht kan lopen. Naar Het Maanderzand lopen, ja dat kan ik eigenlijk bijna niet meer halen. Ik heb wel een rollator en ik heb ook een scooter gekregen en dat scheelt veel.

-Dus met die voorzieningen kunt u toch bij Het Maanderzand komen..

Dhr.: Ja dat kan dan.

-En als het om winkels en boodschappen gaat?

Dhr.: Nou dat gaat. Ik heb een dochter die dat doet vooral. Ik houd niet van de kou. Ik hield mijn hele leven niet van de kou. Dan doet zij het vaak. Maar als het weer er naar is kan ik het wel met mijn scooter. Dat kan wel. Maar dan ook voor de boodschappen die nodig zijn. Verder eet ik in het Maanderzand 's middags. Ik kan dat elke middag krijgen, maar ik ben ook wel eens weg. Ik heb twee kinderen in de buurt wonen. Daar ga ik dan wel eens een dag heen. En als ik naar die andere verder weg ga dan blijf ik ook wel eens een nacht slapen en dan kom ik de volgende dag terug.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Sociale contacten

-U heeft dan 2 dochters?

Dhr.: Ja en ik heb ook nog een zoon. Mijn ene dochter woont dan hier in Ede en er woont er een in Oestgeest, die kan dan minder doen omdat het verder weg is. En mijn zoon woont in Stroe. Daar kan ik met de regiotaxi naar toe. Dat is een hele mooie voorziening. Ja je kan hier voor de deur instappen en ook weer bij de deur uitstappen. Dat is fijn. Want aan het openbaar vervoer heb ik niets, dan moet ik toch weer eindjes lopen. Al zijn het kleine stukjes dan heb ik er nog niets aan. Met mijn rollator gaat het wel maar ook nog erg moeilijk.

-En als we het dan over contacten hebben zoals met uw kinderen.. Met welke mensen heeft u het meest contact?

Dhr.: Ik heb een buurvrouw waar ik vrij veel kom en dan heb ik contact met mensen uit het Maanderzand omdat ik daar ga eten. En ik kende daar al wat mensen van omdat ik altijd in Ede gewerkt heb. En dat is veel waard.

-Heeft u ook nog vrienden en kennissen?

Dhr.: Nee niet veel meer. Maar ik heb wel een heel goede familie. Mijn vrouw komt uit een groot gezin, zij had veel broers en zussen en zij komen ook nog wel eens hier. En ik ga er wel eens naar toe als er een verjaardag is.

-En kleinkinderen?

Dhr.: Ja die heb ik ook. Een dochter heeft twee dochters, die studeren economie en psychologie. Mijn jongste dochter heeft twee kleinere kinderen. En mijn zoon heeft twee jongens.

Bijdrage van oudere naar andere ouderen toe

-Welk aandeel kan u zelf nog leveren in contacten?

Dhr.: Ja, met de regiotaxi waarmee ik dan mijn familie kan bezoeken en soms oud-collega's. Die komen ook wel een enkele keer hier.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt(vervolg)

Tevredenheid

-Bent u tevreden met de contacten die u heeft?

Dhr.: Ja zeker!

Buurt en omgeving

-Wat vind u verder van de buurt?

Dhr.: Hele goede buurt. Het zijn allemaal koopwoningen dus, ja dat is wel leuk om te zeggen maar je hebt toch een ander soort mensen. Ik heb een volkstuin gehad in mijn pensioentijd. Dat was heel fijn mijn hobby, eigen groente. Mensen vroegen in die buurt waar ik woonde en dan vertelde ik dat ik hier woonde en dan zei men o dan ben je een kapitalist. Zo keek men toen tegen de buurt aan.

-Er wonen dan wel meer mensen die genoeg geld hebben..

Dhr.: Ja en goed werk hebben of hadden.

-En wat vind u van de veiligheid in de buurt?

Dhr.: Goed hoor. Er komen in deze straat niet veel mensen. De jeugd komt hier ook niet omdat het een doodlopende straat is. Ik voel me veilig. Er is wel 3 keer ingebroken hier in het huis. Er was niets meegenomen maar wel veel spullen kapot.

-Wat naar.. maar ondanks dat voelt u zich nog wel veilig?

Dhr.: Ja hoor.

Geloof/religie

-Speelt religie een rol in uw leven?

Dhr.: Ja, ik ben PKN bij de nieuwe kerk in het Beatrixpark.

-Heeft u vanuit de kerk ook contacten?

Dhr.: Ja heel goed. Ik heb een bezoekdame die komt af en toe een praatje maken. En een ouderling en de dominee komen af en toe. Ik kom er zelf niet omdat ik niet lang kan zitten in de kerkbank want dan krijg ik het in mijn rug en ik vind het niet zo gezellig meer. Maar ik luister kerktelefoon. Dat is mooi.

Eenzaamheid

-Heeft u te maken met eenzaamheid?

Dhr.: Nee eenzaam nee..

-U voelt zich niet eenzaam..

Dhr.: Nou ja ik vindt het niet leuk om alleen thuis te zijn maar ja is dat eenzaam?... ja misschien wel. Ik heb wel eens dagen dat het echt niet leuk is, dan zit ik hier de hele dag. Maar dat komt dan ook door de winter hoor, dan kan ik er niet uit. Dat vind ik wel verdrietig. Gelukkig houd ik wel van lezen.

-Kent u andere mensen die eenzaam zijn?

Dhr.: Nee dat zou ik zo niet weten.

-Hoe lang is het geleden dat uw vrouw overleed?

Dhr.: Vorig jaar, bijna een jaar geleden.

-Dat is nog niet lang geleden..

Dhr.: Nee.. Ze had parkinson, heel verdrietig het is een vreselijke ziekte. Ze kon op het laatste niets meer en er kwamen ook allerlei nare complicaties voor. Er schakelde zich steeds meer uit, bewegen ging niet meer. Toch is ze op het einde plotseling overleden.

Het Maanderzand

-En als we weer bij de contacten terug komen..

Komt u ook verder bij activiteiten van Het Maanderzand?

Dhr.: Nee. Alleen als ik er een keer extra ga eten of een bijeenkomst. Maar verder kom ik er nog niet zo veel.

-Heeft u daar geen behoefte aan?

Dhr.: Nou, dan vergeet ik het, ik heb het niet zo in de gaten dat er wat te doen is. Ik let er ook niet zo goed op.

-Als u het wel zou weten, zou u er dan wel gebruik van maken?

Dhr.: Ja misschien wel wat vaker.

Wensen/behoeften

-Zou u iets anders willen zien op dit gebied?

Dhr.: Dat ik me beter kan bewegen.

-Dan bedoelt u vooral op het gebied van gezondheid.. daar kom ik zo nog op terug.

Maar als het om uw contacten gaat?

Dhr.: Nee dan mag ik niet klagen.

Inkomen

Opleiding en werk

-Wat heeft u voor werk gedaan?

Dhr.: Ik ben hoofd van een basisschool geweest in de buurt van Lunteren. Ik zat daar voordelig in een huurhuis. Daardoor konden wij dit huis vrij gemakkelijk kopen in mijn pensioen. Ik heb Frans, Engels en Duits gestudeerd. Men wilde door mijn studies dat ik in andere delen van het land ging om te werken maar ik kan daar niet aarden want ik ben een echte Veluwnaar. Ik hecht daar ook veel waarde aan.

-Heeft u altijd in het onderwijs gezeten?

Dhr.: Ja altijd, tot mijn pensioen. Van gewoon onderwijzer ben ik hoofd onderwijzer geworden. Ik had toch wel aardig wat vrije tijd en daardoor heb ik in de gemeenteraad gezeten, in de politiek. Ik vond het heel leuk. Ik heb daar heel veel meegemaakt. Zoals het bouwen van het gemeente huis en albertstunnel. Ik heb bijvoorbeeld mijn best voor het fietspad gedaan bij de driesprong bij de weg naar Wekerom. En ik volg het nog steeds. Maar ik vind de situatie wel verdrietig. De C van CDA is niet meer goed te bekennen.

Inkomenssituatie

-Wat is uw inkomenssituatie?

Dhr.: Die is goed. Ik heb natuurlijk een pensioen en de AOW. En dan mag ik niet klagen.

Gevolgen inkomenssituatie

-Kunt u daar goed van rondkomen?

Dhr.: Ja. Ik hou geld over. Ja dat is heel goed.

-Kent u armoede bij mensen om u heen?

Dhr.: Nee, niet in mijn familie en ik ken die mensen ook niet in de buurt. Maar ik weet natuurlijk ook niet alles.

Tevredenheid

-Als het om uw inkomen gaat, bent u dan tevreden?

Dhr.: Ja zeer tevreden.

Wensen/behoefte

-Dan is mijn volgende vraag waarschijnlijk overbodig.. Of u nog ergens behoefte aan heeft?

Dhr.: Nee ik hou nu nog over. We hebben altijd kunnen kopen wat moest. Bijvoorbeeld een auto. Maar nu mag ik niet meer rijden. Dat vind ik ontzettend jammer. Ik ben afgekeurd voor autorijden. Ik ben ook veel op vakantie geweest, ik wilde wat zien in het buitenland. En in ons pensioen hebben we meer groepsreizen gedaan. Verschillende keren in Engeland geweest. En ik heb een dochter die in het ontwikkelingswerk zit. Zij is ook heel veel in het buitenland geweest. Ze heeft overal geweest. Ze gaat nog regelmatig naar Afrika. En waar zij geweest is.. daar zijn wij op veel plaatsen ook geweest.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving

-In hoeverre bent u maatschappelijk actief geweest?

Dhr.: Dat was dan in de gemeenteraad. Eerst was dat heel slecht tot niet betaald. Later werd het betaald.

-Heeft u vrijwilligerswerk gedaan?

Dhr.: Nee verder niet.

-Bent u nu ook nog maatschappelijk actief?

Dhr.: Nee. Ik kan me niet goed meer bewegen ik kan niets doen. Ik zou het wel willen. Maar ik kan niet uit de voeten en dan houd het op he. Ik ben dan wel in de kerk actief geweest, als ouderling,

maar dat was geen succes. De dominee die er toen was, dat kan ik nu wel zeggen, lag mij niet. Hij deed nooit vervelend tegen mij maar ik had er geen schik mee. Daarom ben ik er na 4 jaar uit gegaan. Ik had mijn portie gedaan. De mensen bezoeken vond ik wel leuk en men stelde het ook op prijs. Maar het liep niet. Er was geen ruzie of zo maar ik had er geen plezier in. Het was een kille rare verhouding.

-Dus u zou wel willen maar het gaat niet omdat u niet goed kunt bewegen..

Dhr.: Ja. Maar ja wat wil je nou nog?

-Dus u vind het ook gewoon goed zoals het nu is..

Dhr.: Ja, ik heb nooit stilgezeten en interesseer me nog steeds in veel dingen.

(Vrije) tijdsbesteding

-Wat zijn uw hobby's?

Dhr.: Lezen en naar klassieke muziek luisteren. En dat kun je mooi doen.

-Misschien kunt u dat wel gebruiken in Het Maanderzand als voorlichting..

Dhr.: Ha ha dat zou wel leuk zijn maar er is al iemand die dat doet volgens mij.

-Hoe brengt u verder de dag door?

Dhr.: Lezen. Ik zou me dus meer willen kunnen bewegen. Ik heb altijd veel gewandeld, ik hield van reizen. Ik heb veel gezien in Nederland en het buitenland. Frankrijk vind ik heel mooi, heel afwisselend. En ik had het voordeel dat ik de taal kan.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

-Hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid op dit moment?

Dhr.: Naar omstandigheden goed. Ik krijg wel wat dingen. Ik kan niet goed zien maar ik red me nog wel, ik kan lezen. En ik kan dus niet goed lopen. En ik heb een hartinfarct gehad, heel wat jaren geleden. Dat was heel naar. Het was waarschijnlijk trombose. En sindsdien ben ik altijd onder controle. Verder nooit last gehad. Alleen vorige week had ik een naar, beklemmend gevoel gehad op de borst. Er was gelukkig een zuster uit Het Maanderzand die kwam en die vroeg of de dokter even wilde kijken. Maar het was niets met mijn hart. Het kwam door het hoesten. Mijn ribben waren blijkbaar wat beschadigd.

-Naar omstandigheden gaat het dus goed, zegt u. Vind u dat u te weinig beweegt?

Dhr.: Ik zou graag meer willen bewegen. Maar ik mag geen heupoperatie krijgen doordat ik een hartpatiënt ben. Dat kan dan niet. Dat is te fragiel. Verdoving is dan gevaarlijk voor het hart. Maar ik mag over het algemeen niet klagen, want ik ben ook al 90 en ik kan nog iets lopen.

Psychische gezondheid

-En als het om uw psychische gezondheid gaat?

Dhr.: Goed. Ik ben een optimist.

Regievoering over eigen leven

-Heeft u het idee dat u de touwtjes in eigen handen heeft in uw dagelijks leven?

Dhr.: Ja, dat wel. Ik voel me niet hulpbehoevend ook geestelijk niet. Ik ben nog goed praats zeggen ze dan haha.

Zorg- en dienstverlening

-U vertelde al dat zorg heeft vanuit Het Maanderzand dat zij elke dag even komen kijken en dat u daar gaat eten. Maakt u verder nog gebruik van zorg en dienstverlening?

Dhr.: Nee verder niet. Alleen dan particuliere huishoudelijke hulp. En dat is voldoende. Ik heb niet zo veel hulp nodig. Ik kan goed alleen zijn met deze hulp.

-Welke taken kunt u goed doen in huis?

Dhr.: Nou eigenlijk niets. Alleen voor mijn boterham zorgen. Mijn kinderen doen boodschappen. Het huishoudelijke werk wordt dus gedaan en verder ga ik eten in Het Maanderzand.

-Dus dingen die u niet meer kan zijn goed uitbesteed..

Dhr.: Ja dat zit goed.

Wensen/behoefte

-Zou u iets anders willen zien als het om gezondheid gaat?

Dhr.: Ja dat lopen zou ik anders willen. Dat is zo lastig als je anders gewend bent maar ja het is nou eenmaal zo. Dus ik moet er van maken wat er van de maken valt.

-En hoe denkt u dan over gym voor ouderen?

Dhr.: O nee dat is niets voor mij. Dat ben ik al lang gepasseerd. Ik ben ook lid van de ouderen bond (pcob) geweest. Daar heb ik veel aan activiteiten deel genomen. Maar dat is allemaal niets meer voor mij. Dat is nu veel te veel voor mij. Dat is wel jammer want ik zit dan alleen maar.

-Dus het is eigenlijk niet te echt te realiseren begrijp ik..

Dhr.: Nee inderdaad, dat kan ik niet. Ik moet natuurlijk wel wat lopen, want anders wordt het nog erger. Dat vind ik heel vervelend, maar ik ga ook niet klagen want dat helpt me ook niets.

Kwetsbaarheid

-Welke ouderen ziet u als kwetsbaar?

Dhr.: Qua gezondheid en contacten of zo.. dat kan je allemaal overkomen. Dat heb ik niet.

-Ziet u zichzelf als kwetsbaar?

Dhr.: Nee dat niet, maar het zou kunnen. Ik zou wel eens meer willen praten dat er wat mensen langs komen. Maar ik mag niet klagen. Er zijn mensen die meer alleen zijn dan ik.

Ideeën voor Het Maanderzand

-Zou u vanuit Het Maanderzand acties willen zien?

Dhr.: Nee, dan ga ik er wel naar toe bijvoorbeeld naar spelletjes. Ze hebben natuurlijk al heel veel, maar dat ligt dus aan mij want ik ga er niet veel naar toe.

Er is wel een krantje maar die wordt niet bezorgd, daar moet je naar vragen. En dat vergeet ik wel eens. En ja het kan ook niet altijd naar het zin van iedereen zijn. Er was bijvoorbeeld een keer een film, dat vond ik niet leuk. Maar dat kan gebeuren.

-Begrijp ik dat u op dit moment tevreden bent over Het Maanderzand met wat zij leveren?

Dhr.: Ja zeker, ze doen het goed.

-Heeft u nog tips voor Het Maanderzand?

Dhr.: Nee op het moment niet. Ze zijn heel zorgzaam, ze denken aan je en ze zoeken het beste voor je. Ze zijn vriendelijk, nooit mopperig. Het was met één maar verkeerd gegaan met een zorgverlener die voor mijn vrouw kwam. Die wist niet wat Parkinson was en maakte toen nare opmerkingen.

-Wat vind u van de bezuinigingen?

Dhr.: Ik hoop dat mensen het kunnen blijven betalen. Want onze kinderen kunnen toch ook niet met een staatschuld verder leven? Ik heb welvaart gekend en nu loopt het terug. En ik denk dat het niet meer zo goed komt.

-Maakt u zich daar zorgen om?

Dhr.: Ja zeker. Het zal voor sommige mensen heel moeilijk worden.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft

- Nogmaals meedelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 13

Geslacht : Man en vrouw
Leeftijden : 84 en 75
Burgerlijke staat : Samenwonend
Kinderen : 3

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

Wonen

Woonsituatie

- *Hoe lang woont u al in het Beatrixpark?*

Dhr. : 43 jaar.

Mevr.: En ik 21 jaar. We zijn allebei gescheiden en komen allebei oorspronkelijk uit de kop van Noord-Holland. En toen kwamen we elkaar hier weer tegen.

Dhr.: Ik ben hier door het werk terecht gekomen. Ik was leraar en toen werd de school naar Ede verplaatst en toen kwam ik hier terecht.

- *En hoe vindt u het om in het Beatrix te wonen? Ook wat de omgeving betreft?*

Dhr. : Prima.

Mevr. : Prima, ik woon hier goed naar mijn zin.

- *Wat maakt het prima?*

Mevr.: Toch wel de natuur en ehm...de kop van Noord-Holland is wel mooi, maar het waait er heel veel. En hier is meer luwte, ook om te fietsen. En Ede is wat groter, heeft winkels, ziekenhuis. Je vindt de dingen meer dichterbij en dat vind ik ook wel heel prettig. En het station, we maken veel gebruik van de trein. De plek waar we hier wonen is best centraal ten opzichte van alle voorzieningen hier in Ede.

Voor- en nadelen van thuis wonen

- *Wat zijn volgens u de voordelen van het thuis wonen?*

Dhr. : In de eerste plaats dat je niet hoeft te verhuizen. Je moet er niet aan denken, dus vandaar dat je met thuis wonen zo lang als het mogelijk is...ja.

Mevr.: Ja, maar het is natuurlijk toch zo..als je thuis woont en je kan dat allemaal nog aan met het werk dat daarbij komt..dan betekent het wel dat je veel zelfstandiger bent en vrijer bent in je doen en laten. Ja, je hebt minder met...gedwongen..met andere mensen te maken. Je keuzes zijn ook vrijer. Als je niet meer kan, dan wordt het een opgave om zelfstandig te wonen en dan is het fijn dat je toch wat hulp krijgt hier en daar bij. Maar het liefst blijf je zelfstandig wonen. Kan ook zijn dat je wat kleiner moet gaan wonen..

- *Oké ja.. En wat zijn volgens u de nadelen van het thuis wonen?*

Mevr. : De nadelen daarvan zijn dat je er toch meer werk aan hebt. Een vrij grote tuin is hier..dat moet bijgehouden worden en gaat dat niet meer, dan moet daar hulp voor gezocht worden. En het huis zelf..de dingen die je zo langzamerhand opgespaard hebt en wat er in huis staat.

Mijn man heeft trouwens een paar gouden handen, dus als er klusjes gedaan moeten worden doet hij dat allemaal zelf. Maar je bewaart ook veel hout en zo..ja. Veel spullen.

Dhr. : Je ziet overal wat in.

- *Ervaart u het nu ook als nadelig, zoals een grote tuin en werk in huis?*

Mevr. : Nou, het is nu nog te doen, maar..je weet het niet, je hebt een bepaalde leeftijd. Mijn man is 84 en ik ben zelf 75..en ik ben kort geleden dubbel gaan zien...en er overkomt je dan opeens iets en dan zou het nadelig worden, ook met de tuin.

Tevredenheid en wensen/behoeften

- *Ja, inderdaad. Dat is waar. En zijn er qua wonen nog behoeften of wensen?*

Mevr. : Nee, ik niet tenminste. Wat dat betreft hebben we alles wel...ja, je gemakken in 't huis. Ja, prima.

- *Dat is mooi.*

Mevr. : We hebben een badgelegenheid beneden, ook een toilet boven, dus overal wat.

Inkomen

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft

- *Wat voor opleiding en werk heeft u vroeger gedaan?*

Mevr. : Ik heb thuis gewerkt. Ehm..op kantoor, en met de vrachtwagen gereden want we hadden vroeger een bedrijf. Ik heb lagere school, huishoudschool, avondschool en cursussen op verschillend gebied gevolgd, zoals homeopathie. Ja, dat is het in feite.

Dhr. : Nou, eigenlijk in de oorlog een beetje groot gekomen. En wat toen nog heette..de landbouwschool en ik wilde naar de MTS, maar dat kon niet door de oorlog. Na de oorlog ben ik als automonteur begonnen en toen ben ik daarna in de werkplaats..constructiewerker geworden. En tevens nog studie enzovoort. En toen ben ik 12 jaar werktuigchef geweest bij een groot bedrijf en daarna leraar mechanica hier in Ede dus.

Mevr. : En na de oorlog ben je nog naar Indonesië uitgezonden.

Dhr. : Ja, en daarna kon ik nog wat studeren, heb ik nog twee jaar pedagogiek gedaan.

- *Tijdens het werk eigenlijk?*

Dhr. : Ja, in wezen wel.

- *En hoe vindt u het nu om met pensioen te zijn?*

Dhr. en mevr. : Prima!

Dhr.: Zo lang je gezond bent enzovoorts, daar heb je geen klagen over. Je stapt op de fiets of in de auto en je gaat lekker richting de bossen..

- *Dus u geniet er ook wel van?*

Mevr. : Ja, zeker.

Inkomenssituatie en gevolgen van inkomenssituatie

- *Wat is uw inkomenssituatie?*

Mevr. : Ja, nou, vrij redelijk. Ik heb AOW en een klein pensioen.

Dhr. : En ik ook.

- *Kunt u daar goed van rondkomen?*

Mevr. : Ja, ja..we hebben geen financiële zorgen. Je moet de stok ook niet verder zetten dan je kunt.

Dhr. : En een zekere reserve hebben, want je weet maar nooit.

- *Kent u hier in de buurt wel ouderen die financiële problemen hebben?*

Mevr. : Nee, ik zou het zo niet weten, nee.

Dhr. : Nee, in de kennissenkring dacht ik niet.

Mevr. : Ja, en de familie wordt al kleiner, want mijn man was de jongste uit het gezin en die zijn allemaal overleden , dus hij is de enige die nog over is. En uit mijn gezin ook al wat overleden dus...

Sociale contacten en relatie met de buurt

Sociale contacten + relatie met kinderen, familie, vrienden, kennissen, buren

- *Want met welke mensen heeft u het meest contact?*

Mevr. : Nou, het meest nog wel met onze kennissen en vrienden die we hier hebben.

- *Is dat hier in de buurt?*

Mevr. : Ja, dat is met hoofdzaak hier in de buurt. Maar vooral contact via de telefoon en de mail, ook nog van de kop van Noord-Holland.

- *En hoe vindt u het contact met de buren?*

Mevr. : Ja, ja, we hebben contact met de buren, maar zoals hier onze naaste buren...we hadden eerst een groot gezin naast ons en daar hadden we veel contact mee. Maar nu woont er een echtpaar dat allebei werkt en dan zijn ze weg en heb je bijna geen contact. Maar het gezin daarnaast..daar hebben we heel goed contact mee, dat is een gezin met vier jonge kinderen. En die moeder die werkt in Het Maanderzand en de vader is onderwijzer..Ja. Ook met die kinderen hebben we een goed contact.

En ook met de mensen aan de andere kant hebben we goed contact. Ja.

- *En u vertelde net ook iets over uw kinderen. Heeft u ook samen kinderen of..?*

Mevr. : Nee, dat niet. (lacht) Ik was 55 toen ik hier kwam, dus..

- *O, dat kan natuurlijk niet nee.*

Mevr. : Ik heb twee dochters en hij heeft ook twee kinderen...en hij heeft drie kleinkinderen en ik heb ook nog kleinkinderen.

- *En hoe is het contact met hen?*

Dhr. : Ja dan komen ze langs...

Mevr. : Ja, heel goed hoor! En ik ga morgen naar Amsterdam, naar m'n ene dochter en die andere woont in Zoetermeer. Ik ga er nog wel naar toe en ze komen ook hier enne..ja.

Buurt en omgeving

- *En wat vindt u van de veiligheid hier in de wijk?*

Mevr. : Nou, ik voel me niet onveilig. Nee. En jij?

Dhr. : Nee, ik ook niet.

Mevr. : En we hebben goede sloten op de deuren en zo.

Dhr. : En alle lichten gaan hier branden 's nachts als er wat is of als er iemand bij het huis loopt. We hebben controlelampen..dat is wel goed ja.

- *Ja, inderdaad.*

Mevr. : Maar 's avonds doen we niet de deur open als het donker wordt. Nee. Of ik praat even door de brievenbus en dan zeg ik: "Het spijt me, ik doe niet open." En ja, als je het hebt over onveilig. We voelen ons niet onveilig, maar er zijn toch dingen dat je zegt van: "Dat doe ik niet." Zoals die deur.

- *Dat is slim, want je weet het tegenwoordig maar nooit!*

Geloof/religie

- *En speelt religie een rol in uw leven?*

Mevr. : Nee, tenminste..nee.

Dhr. : Nee, niet bepaald. Van huis uit was ik dan hervormd totdat...toen er iemand kwam om iets nalatigs te vertellen over mijn gesneuvelde kameraden uit Indonesië..en toen heb ik me laten uitschrijven.

Mevr. : En ik ben gedoopt, maar nu niets meer. Geen lid van een kerk of zo.

Mate van eenzaamheid

- *Heeft u in bepaalde mate te maken met eenzaamheid?*

Mevr. : Nee, nee. Maar ik denk dat ieder mens bij tijd wel eens eenzaam is, eenzame momenten. Maar niet dat je zegt van: "Ik voel me echt eenzaam en ik zit in mijn uppie." Nee.

Dhr. : Ik ook niet nee.

Mevr. : We hebben altijd voldoende dingen te doen.

- *En bij mensen om u heen?*

Mevr. : Nee, ik zou het niet weten.

Dhr. : We hebben een spoorkaart en dan gaan we veel reizen. Dan kom je ook weer ergens. Dan gaan we naar Noord-Holland. Ik zet dan veel monumenten op de foto, en ook hier in de omgeving. Dat is m'n hobby. En ook foto's waar in de oorlog iets gebeurd is, zoals het vrouwtje van Putten. Die foto's maken we ook tijdens fietstochten.

Het Maanderzand

- *Komt u wel eens bij de activiteiten bij Het Maanderzand?*

Mevr. : Nee, daar zijn we nog niet geweest. Maar er was pas weer iets met muziek hé? Ik schrijf dan die datums niet op per ongeluk, maar pas las ik er weer over en toen was het al geweest.

- *Is het wel bekend wat er te doen is?*

Mevr. : Nou, als ik er iets over in de krant lees, maar het wordt niet echt duidelijk aangegeven. Eigenlijk zou je een lijst moeten hebben en die ophangen of krijgen..zo van: Dan is er iets te doen.

- *Zou u het leuk vinden om erheen te gaan?*

Mevr. : O ja hoor. Dat zouden we best leuk vinden. We zijn ook een keer naar zo'n avond geweest over hoe het nieuwe Maanderzand, hoe dat gaat gebeuren en hoe het eruit gaat zien. Dat wil je toch wel een beetje bijhouden, wat de plannen allemaal zijn.

Dhr. : En helaas gaan ze de Cavaljéflats slopen en wij hadden kennissen die daar wonen, maar...als het hier helemaal niet meer gekund had, dan voelde ik er wel wat voor om daar te wonen. Maar ja, nu wordt het gesloopt, dat vind ik echt jammer.

- *Dus u vindt het niet prettig dat er zo'n grote verbouwing komt?*

Dhr. : Nou, niet als alles veranderd en zo. Ik vond het prima zo als het nu is.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *Hoe tevreden bent u over uw sociale contacten?*

Mevr. : Ja, daar ben ik goed tevreden over hoor. Ja. En wat we hebben..nou, we hebben geen heel huis vol met sociale contact, maar dat willen we ook niet. Dat vraagt ook veel van je tijd en nou ja, we rommelen zo samen heel aardig..en wat we hebben dat is voldoende. En ik ben nog op de sportvereniging, de fitness en daar heb je zo ook weer je contacten van.

- *Zou u nog iets anders willen zien op het gebied van sociale contacten of de buurt?*

Mevr. Nou, ik zou het zo niet weten. Ik mis niet echt iets. We zitten hier vrij centraal en als er dus iets te doen is, dan zijn we er nooit zo ver vandaan. Nee, ik zou het zo niet weten.

- *Dus ik begrijp dat u wel tevreden bent erover?*

Mevr. : Ja, jazeker. Zoals dat ook hier het eerstelijnscentrum zit met onze huisarts en apotheek en fysio, dat zit er allemaal. Ook die dingen heb je hier allemaal heel dichtbij.

Maatschappelijke participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving en vrije tijdsbesteding

- *In hoeverre bent u nog maatschappelijk actief?*

Mevr. : Nee, dat zijn we allebei niet.

- *Maar u zit nog wel bij de gym?*

Mevr. : Ja, ja dat wel.

- *En hoe ziet uw dagelijks leven er verder uit?*

Mevr. : Nou, dat is zo..we hadden er vandaag even niet aan gedacht dat jullie kwamen (lacht). Dus we liepen op een bepaald moment nog heerlijk in onze pyjama rond en toen keek mijn man op de kalender en daar stond dat jullie kwamen, en toen was het opschieten!

Maar verder, we doen boodschappen, we eten, gaan eens ergens heen of op bezoek. Enne..s middags hebben we toch ook vaak dat we weer thuis zijn..kopje koffie drinken, 's avonds eten..nou ja, dat is het, het gewone. En de andere dingen zeilen er een beetje tussendoor, zoals de klusjes en de tuin en dat er eens iemand langs komt. Of we hebben zelf een afspraak. De dagen vliegen!

Dhr. : Steeds sneller.

- *Doet u ook nog klusjes voor anderen, begrijp ik dat?*

Dhr. : Ja, en die komen dan ook wel aanwaaien. Maar ze komen dan meer zo van om mij een plezier te doen en er waren er ook die daar dankbaar misbruik van maakten, maar goed, die zet je dan buiten de deur.

Mevr. : Maar verder, als er iemand komt en die heeft die hulp nodig, voor klusjes, dan krijgt hij die hulp.

Dhr. : Ja, er is ook iemand..die is nu drie jaar weduwe..en die is dan ook alleen en dan komt ze aan voor klusjes en dat gaat altijd prima.

Mevr. : Als ze thuis wat heeft waar jij mee kan helpen dan doe jij dat. En zo zijn er nog meer. Maar dat is dus niet echt...zoals maatschappelijk betrokken zijn. Niet wekelijks bij iemand op bezoek om te helpen of zo..nee, bij ons is het net hoe het eventjes uit komt.

- *Dus dat is niet echt vast vrijwilligerswerk?*

Mevr. : Nee, dat is niet zo.

- *Wat zou u voor andere ouderen nog wel verder kunnen betekenen?*

Mevr. : Ja, nou, met die klusjes verlenen we hulp. Ja hoor, zeker.

Tevredenheid en wensen/behoefte

- *Dat is fijn. Heeft u nog ergens behoefte aan als het gaat om participeren in de maatschappij?*

Mevr. : Nee hoor, we hebben onze eigen dagbesteding en onze dagen vliegen. En bovendien zijn er best mogelijkheden dat je iets kan doen...twee jaar terug hebben we een computercursus gevolgd bijvoorbeeld. En als er eens zoiets te doen is dan heb je de mogelijkheden om daar naartoe te gaan, zoals ook handwerken, kaarten maken..ja. Dat kan ook. Nee, verder hebben we geen speciale behoeften, want er zijn mogelijkheden genoeg voor.

Dhr. : En ik heb de stamboom uitgezocht en daar veel voor gereisd en dat allemaal in de computer gezet.

Mevr. : En ja, we zijn bij geen enkele kerk aangesloten, maar ik ben wel lid van het KBO..de Katholieke Ouderenbond. Door mijn buurvrouw die daarbij zit en ik ben een paar keer met haar mee geweest en toen ook lid geworden.

- *Oké, dus dat doet u ook.*

Mevr. : Ja, en trouwens...we missen soms trouwens wel computerhulp voor als er eens iets vast loopt of wat ook, maar ja.. Nee, verder niets.

Gezondheid, zorg- en dienstverlening

Lichamelijke gezondheid

- *En hoe omschrijft u uw lichamelijke gezondheid?*

Dhr. : Ik mag niet mopperen. Nee.

Mevr. : Als je zoals hem op weg bent naar de 85 en je kan alles nog doen zoals fietsen, auto rijden, met de trein gaan...dan mag je niet klagen nee.

Dhr. : Ik wil dat niet missen nee, zeker de auto niet. Als je naar de kinderen wilt en er eens eentje jarig is..ja.

Mevr. : En nou, ik..mijn eigen gezondheid..nou ja, die is ook goed. Ik kreeg toen wel plotseling dat dubbel zien, maar dat kan weer genezen en dat gaat beter. Dus ik hoop dat het weer helemaal geneest.

Dhr. : En verder je pilletje voor de bloeddruk, en dan ben je er weer zo'n beetje.

Zorg- en dienstverlening

- *En ik begrijp uit het gesprek dat u alles zelf doet qua huishoudelijke taken?*

Mevr. : Ja, dat klopt. We hebben nog niks geen hulp. Ook nog niet nodig.

Psychische gezondheid

- En hoe omschrijft u uw psychische gezondheid?

Mevr. : Nou, goed hoor. Nee, we hebben helemaal niet..dat je zegt van ehm.. Ja, we vergeten wel eens wat, maar dat doet iedereen. Dat hoort erbij.

Dhr. : Of je kan even niet op een naam komen. Dat is soms wel hinderlijk.

Mevr. : Maar er is niets van Alzheimer of wat ook ontdekt. Nee.

- Ja, zoals we zien gaat het wel goed hoor (lacht).

Regievoering over eigen leven

- En heeft u het idee dat u de touwtjes zelf in handen heeft in het dagelijks leven?

Dhr. : Ja. Ik geloof niet dat ik nu hulp van buitenaf moet hebben, dus. Gaat wel goed.

Tevredenheid en wensen/behoeften

- Heeft u verder nog ergens behoefte aan als het gaat om zorg- en dienstverlening? Of als u in de toekomst wat nodig heeft, wat zou u dan graag willen zien?

Dhr. : Nou, dat zou ik zo eigenlijk niet weten. Nee..dat is ook al wel gezegd...als het met de tuin niet meer lukt, dan kan dat bezwaarlijk worden, maar dan zou er hulp moeten komen. Maar nu, nee, nog nergens behoefte aan.

Kwetsbaarheid

- We zijn benieuwd van ja..welke ouderen u als kwetsbaar zou benoemen?

Dhr. : Ja, je kan natuurlijk psychisch kwetsbaar zijn, maar ook fysiek, lichamelijk.

Mevr. : Er zijn natuurlijk eenzame ouderen. Die zie ik als kwetsbaar. En inderdaad mensen die lichamelijk of geestelijk niet meer mee kunnen komen.

- Bent u zelf ook in een bepaalde mate kwetsbaar?

Mevr.: Ik voel me niet kwetsbaar, maar het kan natuurlijk zo komen. Maar toen ik nog heel erg dubbel zag, toen voelde ik me kwetsbaar als ik moest oversteken bij de verkeerslichten. Maar we zijn toen steeds met ons tweeën overal naar toe geweest, ook met het oversteken. Dan heb je toch elkaar. Maar als je dan afhankelijk bent, dan ben je kwetsbaar. Ja.

Ideeën van ouderen zelf

- Heeft u een idee van wat voor acties Het Maanderzand eventueel nog voor ouderen kan doen?

Mevr. : Nou...ik weet het niet. Zo lang je jezelf gewoon zo kan redden zou ik niet weten wat voor acties... Nou, als er iets zou zijn..dan kunnen we geloof ik eten bestellen bij Het Maanderzand. Dat vind ik wel een belangrijk ding. Eten, dat komt elke dag terug.

Dhr. : Je hoeft in ieder geval niet met holle ogen te lopen. (van de honger).

Mevr. : Maar het schijnt wel moeilijk te zijn om hulp in huis te krijgen. Dat ze dan zeggen: "Dan is je man toch nog thuis?" Als ik ziek zou worden dan. Dan komen ze niet geloof ik. Dat is wel lastig. Op een bepaald moment zou je dan wel wensen dat je dan hulp daarvoor kan aanvragen, maar zoals ik gehoord heb schijnt dat toch heel moeilijk te zijn.

Bijdrage van ouderen zelf naar andere ouderen toe

- Zou u nog iets voor andere ouderen willen doen?

Mevr. : Nou, nee, daar heb ik niet echt behoefte aan. Ik vind het wel geweldig als ik dat anderen zie doen hoor. Dat wel, maar..ik zou het niet weten. Dat zit je ook weer ergens aan vast, dat vind ik niet zo prettig. Dat beneemt me mijn vrijheid. Maar als er iemand in nood is of ik zou kunnen helpen of met iemand naar buiten gaan, dan wil ik dat best doen hoor. Ja, zeker wel.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals mededelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interview 14

Geslacht : Man
Leeftijd : 82
Burgerlijke staat : Alleenstaand
Kinderen : 3

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek.

-Hoe oud bent u?

Dhr.: 82

-Heeft u kinderen?

Dhr.: Ik heb 3 kinderen. Een dochter die woont in Emmen, die is maatschappelijk werker en ik heb 2 zonen die zijn allebei programmeurs. En dan heb ik twee schoondochters, die werken in de zorg. En mijn dochter is dus gescheiden.

-En uw vrouw? Is zij overleden?

Dhr.: Ja, 3 ½ jaar geleden is zij overleden. Vandaar dat ik hier woon. Ik woonde eerst in een gewoon huis.

Wonen

Woonsituatie

-Was dat ook in het Beatrixpark?

Dhr.: Nee, dat was bij de klaphekweg en jachtlaan.

-En hoelang woont u dan hier in het Beatrixpark?

Dhr.: Vanaf oktober, najaar 2009. En toen was dit opgericht en had toen het huis gekocht. En de opbrengst heb ik naar de kinderen gesluisd.

Tevredenheid

-Hoe tevreden bent u over uw woning hier?

Dhr.: Oh ik woon hier prima.

Voor- en nadelen van thuis wonen

-Wat ziet u als voordelen aan het thuis wonen?

Dhr.: Ik woon dus nog zelfstandig. Het voordeel is dat je met niemand te maken hebt, je kan gaan en staan en doen wat je wil. En dat je niet betutteld wordt.

-Ziet u ook nadelen aan het thuiswonen?

Dhr.: Nou, nee niet zo zeer. En als je je eenzaam voelt dat bel je een van de kinderen.

Wensen/behoefte

-Is er iets dat u op het gebied van wonen nog anders zou willen zien?

Dhr.: Nee hoor ik zou het niet weten.

Inkomen

Opleidingsniveau en werk dat de oudere gedaan heeft.

-Wat heeft u voor werk gedaan?

Dhr.: Ik heb bij de Nationale Nederlanden gewerkt. En daar was ik bezig met bedrijfspensioenen en hypotheeken. Voor bedrijven dus en niet voor particulier.

-En na uw pensionering.. heeft u uw werk toen gemist?

Dhr.: Nee hoor, nee. Ik ben er nu ook al weer 21 jaar uit.

-Wat voor opleiding heeft u daarvoor gedaan, om dat werk te doen?

Dhr.: Dat was vroeger de HBS. Die vormen van opleiding zijn zo veranderd. Vroeger had je de Ulo, de Mulo, de HBS en met HBS kon je vroeger naar de universiteit. Voor andere richtingen ging je dan naar het gymnasium omdat je er Grieks en Latijn bij kreeg. En tegenwoordig is dat heel anders.

Inkomenssituatie

-Wat is op dit moment uw inkomenssituatie, als ik dat mag vragen?

Dhr.: Ja ik heb pensioen en AOW. Maar ik verklap je niet hoeveel dat is..

Gevolgen inkomenssituatie

-Dat hoeft ook niet hoor. We vragen ons alleen af of mensen met bijvoorbeeld een klein pensioen rond kunnen komen.. Hoe zit dat bij u?

Dhr.: Mijn pensioen is zodanig dat ik er goed van rondkomen. Ik ken wel mensen in Het Maanderzand die een klein pensioentje hebben.

-Kent u dan ook mensen die in armoede leven?

Dhr.: Ik ken dus wel mensen die met hun buik over de stoelleuning hangen als het ware.. die echt op de dubbeltjes moeten letten.

-En is dat dan echt in Het Maanderzand zelf, of ook in het Beatrixpark?

Dhr.: Hier in het park ken ik eigenlijk niet zo veel mensen. Ik er dan enkele van die kerk waar ik dan kom.

Wensen/behoefte

-Is er op het gebied van inkomen iets dat u anders zou willen zien?

Dhr.: Nou, het zou fijner zijn als de belastingen wat omlaag gingen haha.

Sociaal netwerk en relatie met de buurt

Geloof/religie

-U bent dus aangesloten bij een kerkelijke gemeente.. Is dat in het Beatrixpark?

Dhr.: Niet hier in het park. Ik ben aangesloten bij de Nederlandse Protestantse Bond aan de Erikalaan. Dat is een klein wit kerkje, een wat vrijzinnige gemeenschap.

-Heeft u daar ook contacten door?

Dhr.: Veel mensen zijn daar actief, ieder op zijn eigen wijze. Ja ik ga daar bijna iedere zondag heen.

Sociale contacten

-Met welke mensen hebt u het meeste contact?

Dhr.: Ik heb dan in het Maanderzand een man zitten die ik al lang ken en waar ik contact mee heb. Hij heeft wat minder begaafdheden waar. En dan heb ik hier boven nog een vriend wonen. Wij komen regelmatig bij elkaar. Dan drinken we een alcoholische versnapering.

-Dus dat zijn dan de contacten als het gaat om mensen dichtbij..

Dhr.: Ja.

-En als het gaat om familie?

Dhr.: Mijn kinderen komen regelmatig.

-Hoe vaak is er contact met de kinderen?

Dhr.: Minimaal 1 keer in de week. En mijn dochter belt wel 2 a 3 keer in de week.

-Heeft u ook kleinkinderen?

Dhr.: Drie. Die komen ook regelmatig. Eentje woont in Groningen, die studeert daar. En een hier op het gymnasium. En er zit er nog een op de middelbare school.

-Heeft u verder contact met de burens?

Dhr.: Ja hoor.

Tevredenheid

-Hoe tevreden bent u over uw contacten?

Dhr.: Ja prima. Ja, je moet je open stellen he.. ze komen niet naar je toe.. Je moet zelf wel actief benaderen om daardoor de sociale contacten in stand te houden. Anders verpieter je he.. gaat het niet.

-Wat doet u daar voor?

Dhr.: Ik nodig ze wel eens uit en dan komen ze hier eens wat eten of iets drinken. En dat gaat dan over en weer.

Mate van eenzaamheid

-Heeft u zelf wel eens te maken met eenzaamheid?

Dhr.: Tja.. wat is eenzaam? Ja die periodes heb je wel..

-Is dat dan op een bepaald moment?

Dhr.: Nee dat zijn momenten die kondigen zich niet aan.. dat is een gevoelskwestie.

-Is dat bijvoorbeeld als er even geen mensen zijn geweest?

Dhr.: Oh nee, het is gewoon een gevoel wat je overvalt.

-Dus dan hangt het niet af van hoe veel mensen er in de week zijn geweest bijvoorbeeld?

Dhr.: Nee, dat heeft er niets mee te maken. Je kan je eenzaam voelen in een heel groot gezelschap.

-Ja dat klopt.. Ik vroeg even door omdat we benieuwd zijn naar uw beleving.

-Kent u eenzaamheid bij andere mensen?

Dhr.: Jazeker. Ja want ik ken hier dus iemand in het Maanderzand, wat ik net vertelde, die ondersteun ik dus. En die heeft twee zonen maar die kunnen niet door eenzelfde deur, die komen nooit. Hij ziet zijn kinderen nooit.

-En daar gaat u dan langs?

Dhr.: Ja.. dan ga ik wel eens even een eindje rijden en boodschappen doen, zodat hij er even uit kan.

-Dat is positief..

Buurt en omgeving

-Wat vind u van de buurt hier, qua veiligheid bijvoorbeeld?

Dhr.: Ik heb er nog niets van gemerkt dat het onveilig is.

-En wat vind u in het algemeen van de buurt?

Dhr.: Ik vind het wel een rustige buurt en dat is wel prettig als je wat ouder bent. Hier komen alleen de mensen langs die hier moeten zijn. Zoals jullie haha.

Het Maanderzand

-Komt u ook wel eens bij activiteiten in Het Maanderzand?

Dhr.: Nee praktisch niet nee.

-Heeft u daar een reden voor?

Dhr.: Nou nee ik hou niet van bingo en al die oubollige dingen. Dat moet je net liggen. Er zijn mensen die gek zijn op die spelletjes. Ik lees liever een goed boek.

-Stel dat u een tip zou hebben over activiteiten in Het Maanderzand.. wanneer zou u bijvoorbeeld wel naar een activiteit willen gaan?

Dhr.: We hebben een paasconcert zeg maar en daar zie ik meer in. Daar gaan we dan met een busje naar toe met een man of 8/9 meestal. Met zulke dingen ga ik wel vaker mee.

-Dus uitjes die trekken u wel?

Dhr.: Ja, daar hou ik wel van. Ook van een museum bezoeken.

-Doet u dat zelf of met Het Maanderzand?

Dhr.: Nee dat doe ik zelf. Het Maanderzand gaat geloof ik niet snel naar een museum, want er zijn dacht ik niet zo veel mensen die daar interesse in hebben.

-Denkt u dat de meeste mensen geïnteresseerd zijn in spelletjes?

Dhr.: Ja. En dan organiseren ze bijvoorbeeld een high tea. Ja daar moet je van houden. Dat vinden een heleboel mensen daar gezellig. Maar weinig mensen hier van het Reemsterzand komen daar naar Het Maanderzand. Aan enkele activiteiten nemen ze wel eens deel. Die vriend van mij die boven mij woont, die zit dan bij de schildersclub of zo iets. Er is gewoon veel verschil tussen mensen als het om interesses gaat.

Geloof/religie (vervolg)

-In welke mate speelt het geloof/religie een rol in uw leven?

Dhr.: Een hele grote rol.

-En in wat voor opzicht?

Dhr.: Wat voor antwoord verwacht je daar nou van ?

-Of u bijvoorbeeld betrokken bent, en in hoeverre het belangrijk voor u is..

Dhr.: Nou de kerk is een instituut he.. en het is een vrijzinnige geloofsgemeenschap. Die kent bijvoorbeeld geen dogma's, die hebben wij niet. En we hebben maar 1 keer in het jaar, ja ik geef maar even een paar voorbeelden, het avondmaal. Dat doen we dan op aswoensdag. Er komt ook wel eens een filosoof praten en we hebben veel lezingen van mensen. En dat woon ik dan bij. We hebben ook wel een katholieke priester gehad die de kerkdienst leidde. En we werken veel samen met de remonstranten. Dus.. ik geef je een klein beetje aan hoe de vrijzinnige geloofsgemeenschap werkt.

-Dat is ook wel een interessante achtergrond. Want we stellen deze vraag ook omdat we willen kijken of er een verband is met ouderen die betrokken zijn bij een kerkelijke gemeente of juist niet en de eventuele contacten..

Dhr.: Maar ja je contacten.. dat is weer wat anders dan je geloofsleven hè.

-Ja dat klopt.

Dhr.: Dat is echt persoonlijk hè.

-Ja dat is zo. Maar ook met het oog op of mensen die geloven minder eenzaam zijn..

Dhr.: Ik geloof wel dat als je gelooft dat je dan minder eenzaam bent. Maar dat wil niet zeggen dat je geen eenzaamheid kent. Maar je bent wel minder eenzaam in die zin dat je weet dat je altijd op iemand terug kunt vallen. Met je zorg, je blijdschap, je verdriet, noem maar op.

Wensen/behoeften

-Zijn er dingen die u anders zou willen zien op het gebied van sociale contacten en activiteiten van Het Maanderzand? Of waar u behoefte aan heeft?

Dhr.: Ik zou wel meer cultuur er in willen brengen. Maar ik heb het idee dat de daar wat te klein voor is die dat wil. En dan bedoel ik eens een keer een opera of een museum bezoeken. Zulk soort dingen.

Maatschappelijk participatie en tijdsbesteding

Deelname aan samenleving

-Bent u op dit moment nog maatschappelijk actief?

Dhr.: Ik doe nog wat in de kerk, maar verder niet.

-Wat doet u daar dan?

Dhr.: Ik zit daar bij een kookclub en een gesprekskring. Daar neem ik aan deel, maar dat zijn de enige activiteiten.

-Heeft u eerder wel vrijwilligerswerk gedaan?

Dhr.: Ja, ik heb bij vluchtelingen werk gezeten en bij slachtofferhulp. Maar dat is al wel een poos geleden. Gezien mijn leeftijd hoef ik het nu ook niet meer te doen. En ik ben long en hart patiënt dus dat werkt allemaal een beetje tegen.

(Vrije)tijdsbesteding

-Hoe brengt u verder uw dagelijks leven door?

Dhr.: Nou, ik lees veel en als het niet te koud is ga ik naar buiten, iets bezoeken een museum ofzo. Maar als het koud is doe ik het niet omdat het dan op mijn longen slaat.

-Hoe gaat u daar dan heen?

Dhr.: Fietsen kan ik niet meer vanwege mijn beperkte longcapaciteit, maar dan ga ik met de auto. Die heb ik nog.

-En de boodschappen, doet u dat ook zelf?

Dhr.: Ja dat doe ik zelf. Bij de Albert Heijn op het Rozenplein, hen laat ik het thuisbezorgen. Verder eet ik 5 dagen per week om 12 uur 's middags bij Het Maanderzand. Dat is gezelliger dan in je eentje eten.

-En als hobby's heeft u dus lezen en museums bezoeken?

Dhr.: Ja klopt.

-Zou u verder nog actief willen zijn net als bij die man die u kent, waar u helpt?

Dhr.: Nou ik zoek ze niet op maar als het op mijn pad komt zou ik dat wel willen doen. Ik zou best wat mensen willen bezoeken hoor maar zij moeten wel zelf initiatief nemen.

-Heeft u ergens behoefte aan als het gaat om tijdsbesteding?

Dhr.: Ik zou niet weten wat..

Gezondheid

Lichamelijke situatie

-Hoe omschrijft u uw lichamelijke situatie op dit moment?

Dhr.: Krakkemikkig.. om het even plat te zeggen. Ik heb in het ziekenhuis in Duitsland gelegen in 2008 en daar heb ik tijdens een operatie twee keer een hartstilstand gehad en ik ben al 20 jaar longpatiënt dus dat doet wel de jas uit. Het wordt steeds erger dus ik krijg steeds zwaardere middelen. Mijn longen werken nog maar voor 40 procent.

-Wat heeft dat voor invloed op huishoudelijke taken?

Dhr.: Zware dingen kan en mag ik niet optillen, vandaar dat ik mijn boodschappen laat bezorgen. En doordat ik veel in het vluchtelingen werk heb gezeten, ken ik veel Vietnamese mensen dus ik krijg van alle kanten hulp. Er is dan een Vietnamese vrouw die het huishouden doet. Mijn boterham kan ik zelf nog doen. Eens in de week dus alleen huishoudelijke hulp.

Zorg- en dienstverlening

-Dus dat is particuliere hulp?

Dhr.: Ja. Nee ik wil geen hulp vanuit iets anders krijgen, want dan ben je nog niet jarig. Bijvoorbeeld bij het CAK is een enorme achterstand, een puinhoop. Dus dan heb ik het liever particulier.

-Dus u maakt verder geen gebruik van zorg of dienstverlening?

Dhr.: Nee.

Psychische situatie

-Hoe omschrijft u uw psychische gezondheid?

Dhr.: Goed. Ik ben wel oud maar nog niet seniel. Alleen lichamelijk gaat het dus niet zo prettig meer altijd.

-En heeft dat invloed op uw psyche?

Dhr.: Ja soms wel

-In welk opzicht?

Dhr.: Nou ja, je kan niet alles meer, ik durf niet ver weg van huis om met vakantie te gaan. Zulk soort dingen. Het moet in een dag te bereizen zijn.

Veiligheid

-Rijd u dan ook nog lange stukken met de auto?

Dhr.: Nou 's avonds niet meer.

-Gaaf u dan ook wel eens naar uw kinderen met uw auto?

Dhr.: Ja. En ik heb nog een broer in Houten. Dus ja. Hij is vorige week nog geweest en ik ga daar ook regelmatig naar toe. Maar ik zorg wel dat ik voor het donker thuis ben.

-Gaaf u verder 's avonds nog wel de deur uit?

Dhr.: Nee normaliter niet. Gisteren had ik dan bij mijn zoon gegeten, maar dat is dan een klein stukje. En net zoals we volgende week avondmaal hebben in de kerk, dat is dan 's avonds om 19 uur nou ja dan kom je ook thuis als het donker is. Dat zijn maar kleine stukjes en die rijd ik dan nog wel.

Regievoering over eigen leven

-Heeft u het idee dat u de touwtjes van het dagelijks leven nog in eigen handen heeft?

Dhr.: Ja ik hou de regie nog wel zelf, zolang het mogelijk is. Nou er zijn mensen die alles over zich heen laten komen en die het allemaal niet precies weten dan zeggen ze dat hun zoon dat regelt en dan weten ze zelf niet veel. Net zoals mijn buurvrouw, die weet helemaal nergens van.

Wensen/behoefden

-Heeft u nog behoefte ergens aan als het om zorg en dienstverlening gaat?

Dhr.: Nee momenteel niet. Volgend jaar weet ik niet hoe de situatie dan is. Het kan zo maar zijn dat je er dan niet meer bent. Hier tenminste.

-Het is natuurlijk niet te hopen, maar stel dat u meer zorg nodig heeft, zou u dan bijvoorbeeld van Het Maanderzand zorg willen krijgen?

Dhr.: Ja dat denk ik wel dat dat gebeuren zal.

-Bent u op de hoogte van wat Het Maanderzand voor zorg biedt?

Dhr.: Ja ik weet wel wat zij bieden.

-Hoe weet u dat?

Dhr.: Het stikt daar van de foldertjes als je in de gang gaat kijken. Er hangen een heleboel folders dus je kan alles te weten komen. Tegenover de receptie in Het Maanderzand is dat.

-Dus dat is wel te vinden.. We horen toch ook van mensen dat zij het vaak niet weten.

Dhr.: Ja nou je moet er wel zelf op af gaan als je er belangstelling voor hebt. Dus.. dat is belangrijk om te weten als er wat kan gebeuren met je. Je zou er zelf achter aan moeten gaan. Je hoeft er alleen maar even naar toe te lopen. Ze willen de huiskamer zijn van de buurt, dus dan moet je er ook naar toe gaan, ze halen je niet op.

Kwetsbaarheid

-Welke ouderen ziet u als kwetsbaar?

Dhr.: Nou ja je bent heel kwetsbaar als het in het hoofd niet meer zo goed gaat en daar hebben ze nu zo'n afdeling voor dementerenden voor. En je hebt natuurlijk ook als je zelf niet meer uit de voeten kunt he. Mensen die in een rolstoel of met rollator lopen. Ik heb nog een rollator die van mijn vrouw was, ja je weet maar nooit of ik die nog nodig heb. En met de bezuinigingen wordt het ook moeilijker om er aan te komen.

-Wat vind u van alle bezuinigingen?

Dhr.: Ik vind het een prima zaak als de mensen die het kunnen betalen wat meer moeten betalen. Want de zaak moet nou eenmaal op orde gebracht worden. En dat kan je wel steeds voor je uit schuiven. Maar mensen die weinig hebben moet men niet nog eens extra laten betalen. Voor mensen met een klein pensioentje wordt het dan een helemaal geld. En dan denk ik, ergens moet je een hogere grens stellen. Dat is mijn mening.

-Ik ken ook mensen die alleen een AOW hebben en die is op het ogenblik 1120 euro per maand, netto. Nou ja en dan moeten mensen ook vaak 900 euro betalen aan Het Maanderzand.

-Het schijnt zelfs zo te zijn dat mensen met een AOW en een klein pensioentje slechter af zijn dan mensen met alleen een AOW want mensen met alleen AOW kunnen nog gebruik maken van bepaalde regelingen..

Ideeën van ouderen zelf

-Wat zou u vanuit Het Maanderzand nog voor acties zou willen zien? Waar zou Het Maanderzand aan bij kunnen dragen als het gaat om de groep ouderen in de wijk?

Dhr.: Dat ze wat meer activiteiten produceren. Op cultureel gebied. Ze geven dus wel eens in de maand het podium aan beginnende artiesten. En soms komt er eens wat vanuit de Beatrixkerk.

-We hebben van meerdere mensen gehoord dat zij behoefte hebben aan een vraagbaak in Het Maanderzand.. hoe ziet u dat?

Dhr.: Die is er! Er zijn dames bij de receptie die er al jaren zitten en waar je van alles aan kan vragen. En als ze dan geen antwoord weten trommelen ze wel iemand voor je op die er een antwoord op kan geven.

Wat ik wel merk is dat alleenstaande ouderen een klapje op de schouder of een knuffel, zulke dingen, dat ze daar behoefte aan hebben.

Maar je kan daar nu al naar toe hoor om je vragen te stellen. Je moet het niet zo allemaal over je heen laten komen.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Vragen naar hoe de oudere het gesprek vond verlopen
- Telefoonnummer geven zodat de oudere mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als hij of zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft
- Nogmaals mededelen dat de oudere een uitnodiging ontvangt voor de presentatie van de onderzoeksresultaten
- Klein presentje als bedankje geven

Interviews met welzijnswerkers van woon- en zorgcentrum Het Maanderzand te Ede

Interview 1

Naam : Rianne Kranendonk
Functie : Activiteitenbegeleidster

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Rianne werkt al negen jaar in Het Maanderzand. Eerst is ze leidinggevende geweest van de afdeling Welzijn en Dagbesteding. Daarna is ze de rechterhand van de nieuwe teamleider van deze afdeling geworden. Officieel is Rianne nu activiteitenbegeleidster (waar ze een opleiding voor heeft gedaan), maar daarnaast doet ze ook mee aan projecten binnen Het Maanderzand, zoals Nederland Doet, het werven van vakantiewerkers. Ook is ze contactpersoon van de vrijwilligers. Verder doet ze wat er op haar pad komt. Activiteitenbegeleiding zit Rianne in het bloed en ze vindt het leuk om met de ouderen qua welzijnswerk bezig te zijn. Ze is ook actief binnen de dagbesteding voor ouderen met somatische klachten en ouderen met dementie. Ze plaatst de deelnemers in de groepen en heeft veel contact met hen. Rianne geeft aan dat ze “een beetje door het hele huis heen verweven zit”, maar dat bij de activiteitenbegeleiding wel echt haar hart ligt.

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Welbevinden thuiswonende ouderen Beatrixpark

Bekendheid over welbevinden bij welzijnswerkers

- Wat is er bij jou bekend over het welbevinden van de thuiswonende ouderen in het Beatrixpark?

Nou, op dit moment...we zijn vooral met de dagbesteding aan het kijken, zo van: Wat kunnen wij de mensen uit de wijk aan dagbesteding bieden? Maar ik denk dat mensen heel erg het gevoel hebben van: “Als ik bij Het Maanderzand naar binnen stap dan ben ik gelijk oud.” Ze zien het dan echt als een bejaardenhuis enne...dat. Ze hebben niet direct door dat je er ook gewoon kan komen binnenlopen voor leuke activiteiten en dat je daarna weer naar je eigen huis kunt gaan. En ik heb het idee dat er in de wijk ook vooral jongere ouderen wonen die zelf nog hun dagbesteding kunnen vinden en daarom dit wat afhouden.

- Oké, ja!

We bieden trouwens ook wel clubs aan, zoals dat mensen aan de geheugensteunfitness kunnen deelnemen op dinsdagochtend en dat ze dan aansluitend met elkaar in de recreatiezaal kunnen gaan eten. Dat is iets wat nu wel een beetje begint te komen. Maar ik denk dat we misschien nog wel wat meer bekendheid mogen geven qua activiteiten, maar...wat ik dus denk is dat de mensen...de stap naar zo’n bejaardenhuis gewoon heel erg groot vinden. Zo van: “Ik kan nog alles zelf en ik heb geen hulp nodig enne..”. Maar ik denk ook wel dat er mensen zijn die eenzaam zijn, en de drempel vinden ze hier enorm hoog..we hebben zaterdag een open dag gehad bij dagbesteding De Linde, maar het is zo moeilijk om daar mensen heen te krijgen. Mensen komen niet, hebben het idee.. Er zijn ook vooral wel kinderen van de mensen die aan de bel trekken, zo van dat hun ouders contacten moeten

hebben en mee moeten draaien in zo'n groep. Terwijl..als de mensen er zijn, op de dagbesteding, dan hebben ze binnen no time hun draai gevonden. Maar eerst is er echt die weerstand..zo van: "Dan ben ik oud en dan hoor ik pas in zo'n huis." Maar dat terwijl het een hele leuke manier van dagbesteding is. Het is echt even die eerste stap..en..vaak gaan ze eerst dwars tegen alles in, dus ja, dat den ik. Er zijn verschillende dingen die ik dus denk: De drempel..en dat er een grote groep is met actieve ouderen in het Beatrixpark die zelf hun weg weten te vinden, en daarnaast is er misschien een stuk onbekendheid.

Het wijkgerichte karakter van Het Maanderzand

Zorg- en dienstverlening voor thuiswonende ouderen in het Beatrixpark &

Betrokkenheid thuiswonende ouderen Beatrixpark

- Op welke manier wordt er vanuit het Maanderzand zorg verleend?

Huishoudelijke zorg wordt er geleverd en thuiszorg, zoals ook de kleine dingen zoals medecijnen uitdelen, steunkousen aan doen, maar ook de grote zorg. En de maaltijdvoorziening, thuis en hier. En verder, ja, we bieden dus activiteiten aan. Er wordt een flyer door Roelie door de bus gedaan bij de mensen voor de komende twee maanden met wat er te doen is en wat het soms kost. De activiteiten..daar kunnen de mensen volop gebruik van maken. En wat we aanbieden dat kunnen de thuiswonende ouderen dus ook gebruiken.

- Worden de flyers bij alle thuiswonende ouderen in het Beatrixpark door de bus gedaan?

Nee, nee..alleen de naaste huizen hier bij Het Maanderzand.

- Oké...en van welke zorg maken de ouderen in het Beatrixpark gebruik?

Ik denk dat het begint met zorg..en dan dus met de lichte zorg. Vaak breidt het daarna uit. Er zijn mensen die het hele pakket aan zorg krijgen en ook gebruik maken van de dagbesteding bij ons. Maar er zijn ook mensen die alleen de maaltijden afnemen, of alleen huishoudelijke hulp hebben. Maar vaak als je al ergens bij mensen binnen bent met een aanbod aan zorg, zoals huishoudelijke hulp, dan valt het ons bijvoorbeeld op dat er iets verwaarloosd is of dat er iets niet goed gaat...vooral de huishoudelijke hulp is belangrijk in het signaleren van die dingen, of het wel goed gaat en of er nog meer zorg nodig is. Vaak begint het met een heel klein beetje en wordt het uitgebreid omdat mensen natuurlijk ook ouder worden. En dat je door één van die diensten de mogelijkheid hebt om binnen te komen bij de mensen.

Mening welzijnswerkers

- En wat vind je van het wijkgerichte karakter van Het Maanderzand?

Ja..ik vind dat geweldig! Ik ben gewoon bang dat heel veel mensen eenzaam zijn..dat komt ook uit onderzoeken. En het zou heel mooi zijn dat je ze door laagdrempelige...ja, activiteiten kan aanbieden en die mensen daardoor ook in het vizier krijgt. Pas was er ook een mevrouw die kwam schilderen en toen wilde ze eigenlijk ook wel een maaltijd hier gebruiken..en dat is het voor ons een uitdaging om te kijken en te signaleren wat ze nodig hebben. Ja, ik vind het geweldig dat Het Maanderzand dat doet. Alleen denk ik dat bij veel ouderen ook wel het idee leeft van dat het een bejaardenhuis is. We moeten het ook anders gaan uitstralen..dat het heel vrijblijvend is. En ja..dan zeggen ze: "Ja, ik kan nog helemaal zelfstandig wonen." Maar ja, daar zijn wij juist voor. Om ervoor te zorgen dat zelfstandig wonen juist goed kan! En..met de welzijnswerkers hier..je bent toch al aan het doen, dus schuif maar aan vanuit de wijk. Dan heb je een leuke combinatie van mensen van buiten en mensen van binnen en wij zijn toch al bezig met een activiteit, dus dat kan er prima bij. Laagdrempeliger kan niet.

- Zou je denken dat het nog wel beter kan in het wijkgerichte karakter?

Ja, het zou leuk zijn om te weten waar de behoeften liggen. Want wij bieden nu iets aan..je moet soms ook gewoon durven starten met iets. Maar wij kunnen wel heel leuk bedenken wat we gaan doen, maar is de behoefte er? Kijk, vanuit onze bewoners weet je het wel een beetje. Die wonen hier en hebben hun persoonlijke begeleider, maar wat is er nu in de wijk aan behoeften? Het is voor ons

vrij makkelijk om dingen aan te bieden en ja..groenactiviteiten, misschien vinden ze dat wel leuk. Of creatief bezig zijn. We zijn nu heel erg aan het aanbieden van wat wij denken, maar het is ook een lastige vraag aan mensen hoor, zo van: "Wat willen jullie vandaag doen?" Ja, dat weten ze niet, dat is lastig voor mensen. En er is toch wel meer bekendheid nodig. We doen dus wel die flyer, maar misschien moet dat een gekleurd boekje worden en dat er vooral in staat dat het vrijblijvend is.

Activiteiten

Soort activiteiten

&

Plaatsvinding activiteiten

- Wat voor activiteiten worden er aangeboden en wanneer?

Er is behoefte aan meer activiteiten 's avonds. Maar we hebben een heel activiteitenprogramma met standaardactiviteiten: Maandagochtend en donderdagmiddag schilderen, dinsdag- en woensdagochtend geheugenfitness, maandagochtend bewegen, maandag- en vrijdagmiddag spelletjes doen. Vrijdagochtend klassieke muziekclub. Dinsdagmiddag koersbal en voorleesgroep, en dan doet Roelie vaak op donderdagmiddag of donderdagavond recreatief voor een breed publiek een toneelavond, kooravond, donderdagmiddagcafé en dat doet Roelie vooral. Drie keer in de maand is er wel zoiets recreatiefs te doen. Maar 's avonds wordt er vrij weinig gedaan. De vraag is nog wel: Wat bied je 's avonds aan? Want de mensen hebben er al een hele dag op zitten en dan..ja, dan zou het van zeven uur tot negen uur moeten zijn, niet te laat. Maar op zich is dat niet moeilijk organiseren, want als je een leuke groep vrijwilligers bij elkaar kan krijgen, die het gezellig maken met een kopje koffie of glaasje wijn en iets gezelligs doen..dan, ja..dan hoeven de mensen er alleen maar te zijn. Maar de avond, daar doen we dus nog vrij weinig in.

Deelnemers

&

Bekendheid gedachten van thuiswonende ouderen Beatrixpark

- En weet je ook hoe de ouderen zelf denken over de activiteiten?

Ja, uit de enquête van twee jaar geleden kwam dat ze andere activiteiten zouden willen, maar als je dan vraagt wat ze willen..dan komt er niets. Maar de clubs (bewegen en schilderen) zitten wel goed vol, dus daar is wel behoefte aan.

Bekendheid zorg- en dienstverlening Maanderzand

Aankondiging activiteiten

- We hadden het er net ook al over hoe de activiteiten worden aangekondigd...

Ja, er hangt een lijst op het prikbord en de mensen die hier wonen die krijgen een programma. De flyer in de wijk..daar staan vooral de recreatieve activiteiten op die Roelie organiseert. En verder wordt er op dinsdagmorgen in de zaal opgenoemd wat er die week gedaan wordt. We hebben trouwens ook nog een zanguurtje op woensdag, één keer in de twee weken. En de weeksluiting is elke zaterdag en op zondag is er een beeldverbinding met de kerk in de wijk.

Informatie over zorg- en dienstverlening

- En worden de thuiswonende ouderen in de wijk ook op de hoogte gesteld over wat voor zorg ze hier kunnen ontvangen?

Nee. Dan zouden ze echt bewust op zoek moeten van wat er op de website staat. Er wordt geen flyer of boekje door de wijk gedaan met de diensten die wij bieden.

Behoeften van de thuiswonende ouderen

Bekendmaking behoeften en ideeën aan welzijnswerkers

&

Relevantie en verwezenlijking van behoeften en ideeën

- (Opnoemen behoeften en ideeën vanuit de interviews met thuiswonende ouderen.

Daarna gaat Rianne op alle behoeften in).

Aan de informatie over zorg en zo wordt niets gedaan. Maar misschien is dat wel goed..dat er een boekje of informatieavond komt voor de ouderen..dat zou wel moeten. Persoonlijk contact is er pas als er een zorgvraag is. Dat zou natuurlijk geweldig zijn..als we daar als team energie in mogen stoppen: De wijk in gaan en wat contacten proberen te leggen. Het voor elkaar klaarstaan. En over het vrijwilligerswerk...maar ik zou niet weten hoe je die mensen goed kan benaderen.

- De ouderen gaven veel aan dat ze niet ergens aan vast willen zitten, maar wel bijvoorbeeld klusjes of bezoeken willen doen.

Nou, het zou natuurlijk geweldig zijn als je mensen kan bellen zo van: "Er is behoefte aan een gesprek of een wandeling of een boodschapje." En over zorg krijgen: Ja, dat kan. Alleen komt die vraag natuurlijk pas als het noodzakelijk is en dat zou je natuurlijk voor kunnen zijn. Je zou als Maanderzand daar actiever in kunnen zijn. En niet dat ze pas contact krijgen als het noodzakelijk is. En dat vraagbaakgebeuren..dat vind ik ook wel een mooie gedachte. Er zijn mensen die al makkelijk naar binnen lopen met vragen..bij de receptie..die zorgen ervoor dat het aan de juiste persoon doorgegeven wordt. En ja..informatie over de zorg in een boekje of via een flyer door het park heen verspreiden is ook een goed idee.

En over het meer willen bewegen...tja, misschien kunnen we een tweede groep starten. En de culturele activiteiten..ja, wij regelen het wel. We hebben een bus, mensen, vrijwilligers en dat is gewoon leuk! En als we dan hier een kop koffie drinken eerst..dan zijn ze ook even in het huis. Wat cultuur betreft: Daar kunnen we veel mee. En thuiszorg..dat is ook mogelijk. En dat de ouderen zelf iets willen bijdragen..ja, dat is geweldig ja.

- En die persoonlijke aandacht..is daar wat mee te doen?

Ja, er zijn al medewerkers die via een indicatie bij de mensen thuis langs gaan en een bezoekje brengen. Dat is vooral gericht op hem..nou, er is bijvoorbeeld een meneer waar we komen en die kan niet naar de dagbesteding. Maar wij gaan dan langs en doen waar hij behoefte aan heeft en dan kan zijn vrouw ondertussen even naar de winkel. We hebben ongeveer acht uur in de week dat we dat doen bij mensen. Uiteindelijk erop gericht dat mensen hier dan naartoe kunnen komen voor activiteiten..dat ze er baat bij hebben om meer onder de mensen te zijn. Sociale contacten. Ja, er is wel toestemming van de zorgconsulent nodig..dat we een aantal adresjes hebben waar we zo eens in de tijd even heen gaan. En ik denk dat een informatiebijeenkomst ook goed zou zijn over wat wij nou eigenlijk bieden, en dat het heel vrijblijvend is.

Samenwerking met andere instellingen

- En is er eventueel ook samenwerking met andere instellingen?

Nou, met de gemeente Ede is sowieso nu wel contact. Maar we staan overall voor open. Dat mensen in de wijk gebruik maken van ruimtes in Het Maanderzand, voor bijvoorbeeld hun verjaardag te vieren.. We hebben ook de Beatrixkerk in de wijk en daar hebben we ook een hele goede samenwerking mee. Zij hebben een thema-avond in Het Maanderzand vanuit de gemeente. En daar kunnen alle ouderen bij aansluiten. Zij maken gebruik van onze ruimtes en faciliteiten en dan wordt er samen met Roelie bedacht welke spreker er uitgenodigd wordt. Die samenwerking is heel goed. En we hebben een wijkteam, maar daar kan Joke jullie wel wat meer over vertellen. Die zit daar ook in. En er staat hier ook een school..het Marnixcollege. Al die leerlingen moeten een maatschappelijke stage doen en het zou leuk zijn als we alleen leerlingen van die school zouden aannemen en het dan goed aanpakken. Maar verder denk ik...dat we wat de wijk betreft wel goede contacten hebben wat andere organisaties betreft.

- En waar bestaat het contact met de gemeente Ede uit?

De gemeente Ede is vooral voor de nieuwbouw en de financiering. En de indicatie voor de dagbesteding gaat nu vanuit het ClZ, maar vanaf 2014 gaat dat naar de gemeente, dus dat is voor ons heel spannend: Blijven wij voor hen een partner of niet? De gemeente kan ook zeggen dat ze alleen

met grote organisaties aan het werk gaan. Maar we bieden wel thuiszorg vanuit de Wmo. De hele tak van de activiteiten gaat trouwens naar de Wmo.

Middelen en financiën

Financiering activiteiten, zorg- en dienstverlening

- Hoe worden de activiteiten gefinancierd?

Vanuit de indicaties die de mensen hebben die hier wonen. Bij clubs zit vaak een mix: Extramurale mensen zitten ook vaak bij clubs met een indicatie. Maar bij andere mensen..dan bieden we een dagdeel activiteiten aan (een dagdeel zorg) en dat mag gedeclareerd worden bij het zorgkantoor. Op die manier krijgen we geld binnen. We bieden financieel eigenlijk meer welzijn dan eigenlijk mag. Maar we leggen wel bij vanuit Het Maanderzand qua geld..vooral bij de clubs. En bij de maaltijden maken we gebruik van strippenkaarten. En de activiteiten van Roelie die kosten vaak vier euro. Maar voor de wijk krijgen we geen cent. Vaak vinden mensen het zelfs te duur..die hier in de aanleunwoningen wonen.

- Dus de mensen uit de wijk zonder indicatie liften eigenlijk mee met de mensen die wel een indicatie hebben?

Ja, dat is zo. Maar daar moet binnenkort wel wat over afgesproken worden. Dat kan niet zo blijven.

Ontwikkelingen vanuit de overheid

- Wat voor invloed hebben de ontwikkelingen vanuit de overheid op de financiering van activiteiten, zorg- en dienstverlening?

Nou, mensen krijgen minder snel een indicatie. Er moet nu wel degelijk wat aan de hand zijn. Vroeger kregen mensen een indicatie als ze eenzaam waren, maar nu moet je toch wel duidelijk lichamelijk iets aanwijsbaars hebben. Mensen moeten echt aantoonbaar iets mankeren. Maar ook mensen die een indicatie hebben moeten een eigen bijdrage betalen naar het CAK toe. En ook voor de zorg vanuit de AWBZ moet een eigen bijdrage. Dat is inkomensafhankelijk. Mensen die onze dagbesteding bezoeken..die krijgen maandelijks een rekening om daar wat aan af te dragen.

Ideeën van de welzijnswerkers

Ideeën

- Welke ideeën heb je zelf als het gaat om het bijdragen aan het welbevinden van de thuiswonende ouderen in het Beatrixpark?

Nou, ik heb al best wat genoemd...over dat er meer bekendheid mag komen, over een informatiebijeenkomst..en dat de ideeën wel gerealiseerd kunnen worden.

Realisatie ideeën

- Hoe denk je dat de ideeën gerealiseerd kunnen worden?

Nou, als het management erin wil investeren...dat is ook één van de doelstellingen (ontmoeting)..dan kunnen daar medewerkers en geld voor vrijgemaakt worden..voor de ideeën en behoeften.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Telefoonnummer geven zodat de welzijnswerker mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft

Interview 2

Naam : Joke Stropak
Functie : Medewerker welzijn

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Joke werkt al 13 jaar bij Het Maanderzand en is daar oorspronkelijk als activiteitenbegeleidster aangenomen. Inmiddels is zij medewerker welzijn. Ze geeft individuele begeleiding aan thuiswonende ouderen in de buurt van Het Maanderzand, verricht coördinerend werk en is betrokken bij de clubs in Het Maanderzand. De clubs zijn specifieke kleine groepsgerichte activiteiten, zoals de geheugengroep, de klassieke muziekclub en de voorleesgroep voor visueel beperkte ouderen. Deze clubs zijn zowel voor ouderen bedoeld die intramuraal zijn, als voor de extramurale ouderen.

Joke woont zelf ook in het Beatrixpark.

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Welbevinden thuiswonende ouderen Beatrixpark

Bekendheid over welbevinden bij welzijnswerkers

- *Wat is er bij je bekend over hoe het met de thuiswonende ouderen in het Beatrixpark gaat?*

Voor mij is het Beatrixpark...dat waar ik nu zicht op heb, dan is dat toch beperkt tot de ring hier om Het Maanderzand heen. De mensen die ik bij de clubs tegen kom zijn van de aanleunwoningen, Cavaljéflats en ook het Reemsterzand. En een aantal cliënten die ik in de wijk dan begeleidt. En de wijk is dan dus wat ruimer. De ene cliënt woont aan de Stationsweg, de ander aan de Klinkenbergerweg, en een mevrouw in Ede-Zuid, een meneer in Veldhuizen en ook nog een mevrouw aan de Albertine Agneslaan, dus dat is dan weer wat dichterbij.

- *Ja..*

En ja, heb je dan zicht op het welbevinden van de wijkbewoners..ja, dat is dan natuurlijk wat beperkt hè. En wat versta je onder welbevinden.. Kijk, het is een wijk hier, voor zover ik het als wijkbewoner dan ervaar, waarin mensen toch redelijk zelfstandig gewend zijn op te trekken. Die het buurtgebeuren onder elkaar..tenminste, dat ervaar ik in mijn straat zo...dat is er niet of nauwelijks. Er is wel veel betrokkenheid op de plaatselijke kerken: De Beatrixkerk hier in de wijk, en dan heb je de Nieuwe Kerk en de Tabernakel..dat zijn wel gemeentes die allemaal wel activiteiten ontwikkelen en aandacht hebben voor de ouderen in hun gemeente. Dus ik denk dat daar ook veel steun vandaan komt en ook wel ondersteuning in de zin van praktische hulp.

- *En als u dan contact heeft met de thuiswonende ouderen, hoort u dan wel eens wat van hen? Hoe het met hen gaat?*

Als mensen meer beperkingen krijgen, dan praat je over een..dan heb je een heel andere vraagstelling, een heel ander probleem. De mevrouw die ik zojuist aan de telefoon had is bijna 92, heeft een CVA gehad, maar is een vrouw die zelf de regie wil houden over haar leven en geen gebruik wil maken van dagverzorging van ons. Nou, als ik haar situatie zo bekijk dan is ze op een bepaalde manier best eenzaam, maar zij ervaart dat niet zo. Dat vind ik soms het dubbele daarin. Als professionals..als je daar binnenkomt, dan zie je dat en dan zit daar bijvoorbeeld ook iemand van Pro Persona en die zegt ook van: "Nou, mevrouw moet toch eigenlijk naar dagverzorging en heeft meer structuur nodig." Maar zij heeft die behoefte helemaal niet. Dus ik vind nog steeds..dat vind ik de

uitdaging, om aan te sluiten op de vraagstelling van de cliënt en dat is individueel bepaald. En het mooiste is toch nog steeds dat je probeert om maatwerk te leveren. Dat is ehm..dat is toch wel mijn missie. Dat als iemand zich eenzaam voelt..wat kunnen wij dan aanbieden? Hebben wij iets in ons koffertje, laat ik maar zeggen, dat aansluit bij die persoon? En de één zal zeggen: "Ik wil die verzorging." En de ander zal zeggen: "Ik vind het leuk om naar de club van klassieke muziek te gaan." En een ander wil dat juist weer niet. En daar is dus het individuele stuk ook een onderdeel van. Mensen die veel meer gebaat zijn bij de individuele aanpak..die niet bij het één of het ander passen, en die dus veel meer hebben aan de individuele aanpak.

Het wijkgerichte karakter van Het Maanderzand

Zorg- en dienstverlening voor thuiswonende ouderen Beatrixpark

- Op welke manier wordt er vanuit hier zorg- en dienstverlening verleend aan de thuiswonende ouderen in het Beatrixpark?

Nou, we hebben de thuiszorgpoot. We verlenen zorg in de wijk en het hele welzijnspakket dat we hebben is toegankelijk voor mensen in de wijk. Of het nou gaat over de dagverzorging, of over de clubs of ehm..het individuele gedeelte..het heeft wel allemaal met indicaties te maken natuurlijk, deze producten. Maar dan hebben we ook nog het recreatieve gedeelte dat voor iedereen toegankelijk is, of je nou wel of niet geïndiceerd bent.

Mening welzijnswerkers

- En wat vind je van het wijkgerichte karakter van Het Maanderzand zoals het op dit moment is?

Wij willen dat meer uitbouwen. Ik denk wel dat we op de goede weg zijn en ik denk zelf dat we zeker in de samenwerking met de wijkkerken ook een slag kunnen maken. Dat doen we al met de Beatrixkerk. Die hebben een taakgroep ouderenpastoraat, daar zijn wij bij betrokken. We organiseren een aantal keer in het jaar themamiddagen samen met hen, waarbij de kosten ook gedeeld worden. Maar naar mijn idee is dat...dat het met de andere wijkgemeentes misschien ook wel mogelijk is. Daar zijn natuurlijk ook commissies en taakgroepen die zich bezig houden met ouderen in de wijk en ik denk wel dat dat een invalshoek zou kunnen zijn. Ook gezien het karakter van ons huis en het programma dat je aanbied..we zijn natuurlijk toch een protestants christelijk huis..dan ligt dat heel logisch in elkaars verlengde.

- En heb je daar al een concreet idee bij?

Nou, niet echt. Dat zou moeten beginnen met gesprekken natuurlijk. Waar liggen behoeften en wat kunnen wij daar als Maanderzand in betekenen? Kunnen we participeren in elkaars activiteiten? Misschien wat van hun activiteiten hier laten plaatsvinden. Net zoals die themamiddagen. Eerst was dat in de kerk, maar nu zijn de themamiddagen in Het Maanderzand, zodat ouderen vanuit Het Maanderzand er ook makkelijker heen kunnen.

- Heb je verder nog iets van...dat zou ook nog beter kunnen in het wijkgerichte karakter?

Dan denk ik dat persoonlijke aandacht een sleutelwoord is. Of je je nou eenzaam voelt of niet, iedereen wil graag gezien en gehoord worden en iemand die gewoon de tijd heeft om naar je verhaal te luisteren. Nou, dat voegt volgens mij echt wat toe. En kijk, vanuit de overheid wordt meer mantelzorg gezegd, maar praktisch gezien..het is zo passen en meten om én mantelzorger te zijn én een baan te hebben. De overheid kan wel zeggen: "Mantelzorgers moeten meer gaan doen", maar hoe dan praktisch gezien? Die persoonlijke aandacht komt echt in de knel dan. Je mag blij zijn als je nog een buurvrouw hebt of een dochter...of..die even de tijd heeft om leuke dingen met zo'n oudere te doen. En als je oud bent en afhankelijk, dan wordt het veel moeilijker om dat allemaal zelf te organiseren, die leuke dingen. En dat zien we in de individuele begeleiding ook terug, dat ze op je rekenen en ervan genieten.

En in hoeverre moet je daar een professional op zetten, maar ja, waar haal je vrijwilligers vandaan? En ook als je ze individueel in zet..je moet ook zeker weten of de match er is... Het zijn vaak kwetsbare mensen, die ouderen, en daar moet je ook zorgvuldig mee om kunnen gaan. Dus de vraag is: Wat gaat de gemeente ook allemaal doen als je de overheveling krijgt naar de Wmo?

Bekendheid zorg- en dienstverlening Maanderzand

Aankondiging activiteiten

- Op welke manier worden de activiteiten aangekondigd?

Er wordt een wijk-A4'tje gemaakt door Roelie. Er zijn week- en maandprogramma's. Het maandprogramma wordt verspreid in de ring hier omheen en het weekprogramma bij de mensen hier in het huis. Maar verder de wijk in gaat het A4'tje van Roelie...dat weet ik trouwens niet zeker.. maar als het maandprogramma gemaakt wordt, dan wordt het ook naar de Beatrixkerk gestuurd en die verzorgen dat dan in hun kerkblad. Daar melden ze ook activiteiten. Dat zou trouwens bij de andere kerken ook goed kunnen. Maar...er moet ook tijd en mensen voor zijn op dat op te pakken.

Informatie over zorg- en dienstverlening

- Worden de thuiswonende ouderen ook op de hoogte gesteld van de zorg- en dienstverlening vanuit hier?

Ik hoop het wel eigenlijk..ik weet het niet. Er zijn wel open dagen, zoals op de dagverzorging De Linde pas..dus op die manier. En we hebben een website, daar kunnen mensen hun informatie vandaan halen. Ja..ik denk dat als mensen zoekend zijn, dat ze Het Maanderzand wel kunnen vinden. Dat lijkt me niet zo moeilijk. Ook daar lopen vanuit de kerken lijntjes.

Behoeften van de thuiswonende ouderen

Bekendheid behoeften en ideeën aan welzijnswerkers

&

Relevantie en verwezenlijking van behoeften en ideeën

(Joke reageert op de behoeften en ideeën van de thuiswonende ouderen)

De bekendmaking van de activiteiten...dan zouden we daar nog wel wat mee moeten. Uitstapjes..dat zou prachtig zijn! Een reisbureautjes..dat zou ik helemaal zien zitten! Met seniorenuistapjes..mannenuistapjes. Vroeger werden er meer uitjes georganiseerd en dat was enig om te doen, maar daar is nu geen mankracht meer voor, maar het zou fantastisch zijn als we dat weer konden oppakken. Maar je krijgt dan wel een ander kostenplaatje en is daar onder de ouderen nog belangstelling voor als het wat kost? Er is nu geen mankracht en geld voor, maar het zou heel leuk zijn om dat te kunnen ontwikkelen.

Thuiszorg..dat is er..we hebben alleen geen hospis. Dus als mensen niet meer thuis verzorgd kunnen worden, hebben wij niet de mogelijkheid om hen hier op te nemen. Persoonlijke aandacht..daar heb je hem weer hè. Eigen bijdrage van ouderen om andere ouderen te helpen..ja, dat wordt het voorland..kinderen zullen overbelast raken denk ik. Ik denk dat ouderen inderdaad voor elkaar moeten gaan zorgen..als ouderen later.. Maar daar zou je vanuit een zorginstelling een coördinerende rol in moeten vervullen.

- En zou dat kunnen vanuit hier?

Ja, dat zou kunnen. Als je een soort databank hebt met mensen met capaciteiten van hier uit de wijk..die zich willen inzetten voor een ander.. Of dat je het in een ruilvorm doet: Voor wat hoort wat. Bijvoorbeeld: Ik doe de boodschappen voor jou en misschien kan jij voor mij de tuin wel bijhouden. Zoiets.

- De ouderen gaven aan geen vrijwilligerswerk te willen, omdat ze zich dan gebonden voelen, maar klusjes en zo doen ze wel graag voor elkaar.

Ja precies. Het mooiste is dat je dan iets voor elkaar kunt betekenen.

Middelen en financiën

Financiering activiteiten, zorg- en dienstverlening

- Hoe wordt alles dan gefinancierd? Moeten de ouderen zelf ook een bijdrage leveren?

De overheid is de grote geldschietter hè. En er zal meer gevraagd worden om een eigen bijdrage van thuiswonende ouderen zelf. En verder hebben we een Stichting Vrienden van Het Maanderzand..dat is nog niet zo bekend en daar wordt nog niet veel mee gedaan, maar daar kunnen wel extra dingen uit gedaan worden. En dat mensen een eigen bijdrage moeten leveren..je merkt toch vaak dat dit op heel veel weerstand stuit. Het is meer het principiële gevoel, zo van: "Ik ben oud en waarom moet ik opeens voor mijn welzijn gaan betalen?" Maar ik denk wel dat dit bewustzijn nog moet gaan groeien..

- De ouderen in de wijk...waar je langs gaat..hoe zijn die hier terechtgekomen?

Van de vijf die ik er heb staan er vier op de wachtlijst voor een plaats hier. Daarvan zijn er twee met een lage zorgwaarde, maar hebben wel een indicatie voor dagverzorging. Eén vrouw heeft nog geen indicatie voor verblijf, maar wel voor alle andere functies, maar hij wordt wel aangevraagd. De wachtlijst voor de verpleegafdeling is heel lang..

Iedereen heeft een indicatie en dat is overbruggingszorg, en dat is dagverzorging feitelijk ook. Dat wordt aangeboden voor de periode dat mensen nog thuis zijn, maar wel zorgbehoefte zijn.

Wat wij ook doen..er is een mogelijkheid dat mensen die een indicatie hebben voor dagverzorging, maar daar geen gebruik van maken...dat ze kunnen kiezen voor een kleine groepsgerichte activiteit en aansluitend een warme maaltijd in de Margrietaal en dat is dan een dagdeel dagverzorging. Dat is een soort tussenvorm. En de vraag is: Wat wordt overgeheveld naar de Wmo? Wat blijft? Dat is heel spannend voor ons.

Ideeën van de welzijnswerkers

Ideeën

Het Maanderzand is een christelijke huis en iedereen is welkom. Dat kan best een marketingsinstrument zijn. Niet zo in hokjes denken. Het is een kleinschalig huis: Je kent ze allemaal en dat is de meerwaarde van een klein huis. In die zin heeft het altijd goed bekend gestaan. Maar het uitbouwen van de activiteiten naar de seniorenflats, zoals Belvédère, dat is een goed idee. Om daar mee samen te werken, hoe je samen verder kunt..dat is volgens mij de eerste de beste uitdaging die er ligt. Onze cliënten zitten ook in de Sparrenhof, voor zorg en maaltijden, maar misschien kunnen we wel samenwerken met de activiteitencommissie van de Sparrenhof en kan je van elkaars professie gebruik maken. Hetzelfde geldt voor Dennenheuvel. Volgens mij moeten wij op die manier ook meer met de seniorenflats gaan samenwerken..niet alleen de wijk naar Het Maanderzand toe, maar ook Het Maanderzand qua activiteiten naar de wijk toe.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Telefoonnummer geven zodat de welzijnswerker mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft

Interview 3

Naam : Roelie Struik
Functie : Welzijnswerker

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Roelie Struik is welzijnswerker in Het Maanderzand. Haar taak is voornamelijk het organiseren van recreatieve activiteiten. Dat houdt in alle grote afdelingsoverstijgende activiteiten zoals uitjes, leuke middagen, avonden en feestjes. Vanuit haar rol is Roelie veel aan het netwerken in Ede. Omdat Het Maanderzand wijkgericht wil zijn, vind Roelie het belangrijk dat Het Maanderzand overal goed herkenbaar en bekend is.

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

Welbevinden thuiswonende ouderen Beatrixpark

Bekendheid over welbevinden bij welzijnswerker

-Wat is er bij je bekend over hoe het met de thuiswonende ouderen in het Beatrixpark gaat?

Daar is heel weinig over bekend, dat weet ik niet, want ik zie ze niet.

-Komen ze dan niet bij de activiteiten?

Weinig! Als er mensen komen, dan zijn het ze meestal uit de flats en huizen hier echt rond Het Maanderzand. Ik weet dan één dame uit het Luttikererf hier iets verder op, uit een soort seniorenflat en dat is eigenlijk het verste weg. Verder komen er weinig mensen uit de wijk.

Wijkgerichte karakter van Het Maanderzand

Zorg- en dienstverlening voor thuiswonende ouderen Beatrixpark

-Op welke manier wordt zorg verleend aan thuiswonende ouderen in wijk?

Mensen kunnen dat aanvragen. We hebben dus een tak extramurale zorg dus hebben mensen zorg nodig dan kunnen ze dat bij ons krijgen. Dat wordt vooral in de seniorenwoningen gedaan en ik heb eigenlijk verder geen idee of er verder de wijk in mensen zorg van ons afnemen.

Betrokkenheid thuiswonende ouderen Beatrixpark

-Op welke manier worden de thuiswonende ouderen betrokken bij de activiteiten?

Er wordt een maandprogramma gemaakt met alle activiteiten en dingen die in Het Maanderzand zijn. Dat wordt in de seniorenflats verspreid. En vorig jaar ben ik met een activiteiten kalender begonnen met bijzondere activiteiten zoals een kooravond of uitjes en daar laat ik er 150 van drukken en die verspreiden we dan ook wat verder. In het Luttikererf bijvoorbeeld en ik heb een lijstje van mensen waarvan ik inmiddels weet dat die het willen hebben.

-Echt in het Beatrixpark zegmaar?

Ja. Dus daarom zou ik het ook heel leuk vinden om adressen te weten van mensen die het graag zouden willen hebben. En voor mensen die informatie willen, het is er. Voor mij is het een kleine moeite om het even in een envelopje te stoppen en toe te sturen. Maar kijk het is voor mij niet te doen om 2000 van die dingen maken en te verspreiden. En ik weet niet hoe mensen inmiddels met internet vertrouwd zijn maar dat zal natuurlijk steeds meer worden. Want weet je die activiteiten

kalender staat natuurlijk ook gewoon op de website, dat mensen op die manier aan hun informatie kunnen komen.

-Sommige mensen hebben wel internet maar de meesten niet, kwamen wij achter bij de ouderen..

Nee he, het gros niet. Ik denk dat dat nog wel even vijf jaar duurt.

-Dus die 150 flyers die zijn ook wel verder in de wijk maar vooral hier om Het Maanderzand heen?

Ja vooral hier omheen. De aanleunwoningen. En wat ik wel doe.. ik ken een journalist van de Edese Post en dan laat ik een stukje in de krant zetten, maar ja dat levert praktisch niks op. En wat ik lees uit jullie interviews, dat bevestigt mijn beeld ook wel: een verzorgingshuis is een hoge drempel om naar binnen te stappen. Ja.. en die drempel kan ook al bijvoorbeeld moeheid zijn om 's avonds niet meer weg te gaan. Er zijn natuurlijk verschillende drempels bij mensen waardoor ze hier niet naartoe komen. Misschien als er een pendelbusje door de wijk rijdt dat er mensen instappen maar ja dat werkt niet. Ik hoop gewoon dat er met de nieuwbouw een nieuw imago komt dat het imago verfrist. Men vindt het vaak oubollig.

Mening welzijnswerker

-Wat vind je van het wijkgerichte karakter van Het Maanderzand op dit moment?

Daar zijn we nog volop mee bezig, om wegen te zoeken. Jullie rapport gaat daar ook heel belangrijk in zijn. Dat geloof ik wel, gewoon voor ons ook een aanknopingspunt. Ik zit nu ook wel een beetje in mijn achterhoofd van gaat er iets ontstaan en wat voor gevolg gaan we hieraan geven. Wat willen we precies weten van de mensen? We willen heel graag vraaggestuurd werken hè.. niet zo van 'wij hebben een bingo en wij hebben een koor, komt u maar naar ons', nee.. 'wat wilt u?' en hoe kunnen wij daarin voorzien. Maar dat is ook heel lastig om zo te werken.

-Omdat het bekend moet zijn wat hun vraag is natuurlijk..

Ja en dan moet ik het wel horen. En hoe ga ik het horen?

-Dus eigenlijk zeg je dat het wijkgerichte karakter nog erg in ontwikkeling is..

Ja. Het is een mooie term maar het is in de praktijk heel lastig. Als mensen zorg nodig hebben dan komen ze wel maar zeker in het welzijnswerk kan het lastig zijn.

-Wat vind je nu al goed gaan en wat kan er beter op het gebied van wijkgericht werken?

Ik vind het een beetje lastig om er wat over te zeggen. Ik kan natuurlijk alleen vanuit welzijn kijken. Wat ik wel echt goed vind is dat er vrij veel uren vrij staan voor het wijkgericht werken. Ik heb een paar collega's die natuurlijk best wel wat uur in de wijk stoppen aan wachtlijstbegeleiding en dat soort dingen en dat vind ik wel echt sterk.

-Dat er wel echt tijd beschikbaar is om dat te doen?

Ja. Joke en Cora doen dat vooral en nog heel wat andere collega's. Dat vind ik heel sterk. Zeker als je kijkt naar andere tehuizen waar in het welzijnswerk drastisch gesneden wordt. Het Maanderzand zet zich daar volop in en dat vind ik heel sterk.

Middelen en financiën

Ontwikkelingen vanuit de overheid

-Hoe kan dat bij veel tehuizen in het welzijnswerk gesneden wordt terwijl bij Het Maanderzand het welzijn er volop is?

Dat ligt aan keuzes die je maakt. Wij denken ook wel sterk van: vanuit de wijk moeten we het hebben. Dat is ons potentieel dus als wij ons daar nu op inzetten, binden we meteen mensen aan Het Maanderzand. Die mensen zijn dan al gewend, hebben contacten en als zij dan echt zorg nodig hebben, dan komen ze hier binnen.

-Wordt er dan op iets anders bezuinigd?

Nou ja we hadden vroeger wel meer uren, zo langzamerhand wordt er wel wat geminderd en ik probeer ook wel vrijwilligers in te zetten, dat gebeurt, en op die manier kan je wel wat schuiven met de uren. Op recreatie zijn er best wel wat activiteiten die ik door vrijwilligers laat doen. Dat vind ik super! We hebben een aantal uren voor welzijn en die verdelen we met elkaar. En dan is het inderdaad.. ik denk dat het per tehuis heel er afhankelijk is van waar zet je je geld op in

Activiteiten

Soort activiteiten

-Uit wat voor activiteiten bestaat het recreatieve gedeelte waar jij je vooral mee bezig houdt?

Vooraf kooravonden, een toneelavond, je kan denken aan een muziekgroepje of een klassiek concert, bingo elke maand, uitstapjes worden ook regelmatig gedaan, 2 a 3 keer per jaar, daar zouden we echt wel op in kunnen spelen, dat lezen we ook uit jullie verslag. Ja weet je soms zit ik wel eens te denken van.. eigenlijk moeten eens een soort reisbureautje gaat bedenken. Dat je zeg maar van een half jaar reisjes en uitstapjes kan vastzetten en waar dan mensen zich voor in kunnen schrijven. Maar ja aan de andere kant is dat soms ook wel lastig om voor mensen verder weg te plannen. Je weet niet hoe hun situatie dan is.

Deelnemers

-Hoe is het met de financiën van de ouderen?

Ze hebben aardig wat te makken hoor. Dat klinkt een beetje.. ja maar ja het is wel zo.

-Komen op de recreatieve activiteiten wel meer thuiswonende ouderen op af?

Heel weinig. Dat is echt jammer. Dan denk ik wel eens van al die mensen in de seniorenwoning, die hebben er dan blijkbaar geen behoefte aan of zo of blijkbaar is het verzorgingstehuis dan ook nog een grote stap, zelfs al zit men in een seniorenwoning. En het is natuurlijk ook wel dat mensen echt kiezen. Bijvoorbeeld bij een klassiek concert, daar zie ik daar wel bepaalde mensen op af komen. Mensen komen wel heel erg gericht voor een bepaald koor of muziekgroep. We hadden hier bijvoorbeeld een informatie middag over handige dingen in huis. Daar hadden we heel veel mensen voor uitgenodigd maar ik denk eh dat er vijf mensen van buiten kwamen en dat viel mij ook echt tegen. Je kunt mensen ook niet dwingen natuurlijk. Voor veel mensen zou het zo zijn als je ze ter plekke zou uitnodigen zouden ze komen. Maar om je jas helemaal aan te doen, de deur uit lopen, en 's avonds, dat is toch een stap voor ouderen.

Behoeften van de thuiswonende ouderen

Bekendmaking behoeften en ideeën aan welzijnswerker

-Als we het nu hebben over behoeften en ideeën.. We hebben hier een lijstje met alles wat we van de ouderen hoorden.

Winkels dichtbij, nou met de nieuwbouw krijgt de winkel hier wel een betere functie. Niemand van buiten komt er nu naar binnen. Maar als de deur hier aan de weg komt te zitten komt men sneller binnen.

-Veel vraag naar informatie..

Nou ja er is hier een boekje dat heet 'het eigen erf'. Het is een beetje een stoffig boekje geworden maar weet je dat zou wel een vorm kunnen zijn. Als we die dan wat strakker maken. Maar hoe kom je dan aan adressen? Misschien is het best wel een idee om als gevolg van het onderzoek om een enquête te doen. Daarin kan je natuurlijk wel vragen stellen.

-Waar is Het Maanderzand actief in, gezien de behoeften en ideeën?

Thuiszorg kan natuurlijk al. De zorg- en dienstverlening vind ik goed. En ook de sociale contacten, de persoonlijke begeleiding. Alleen als er dan nog vragen over staan kan dat dus ook beter. Een krantje zou kunnen, dat zouden we kunnen aanpakken en meer culturele activiteiten dat kan ook geregeld worden. Dan weet ik meteen dat ik een nieuw uitstapje ga regelen ha ha. Er is een expositie bij Het Loo in het kader van 30 april, 4 en 5 mei.

Relevantie en verwezenlijking van behoeften en ideeën

-In hoeverre kunnen de behoeften vanuit hier gerealiseerd worden?

Daar zitten we natuurlijk ook mee. Op een gegeven moment zit je ook aan je max. Als ik een uitstapje organiseer dan betalen de mensen het zelf. Ze betalen niet mij. Ik ben dan meer dan een dagdeel

weg, maar dat kan dan nog. De mensen betalen het uitje zelf. Die hebben gewoon hun eigen bijdrage daarin. En ik ben me er wel van bewust dat je zoveel vrijwilligers in kan zetten. Er zijn zoveel mensen die iets willen doen. Als ik dat dan hoor van stichting de Medewerker of stichting Present, ja.. dan denk ik wauw, zo gaaf! En in Ede is er echt een enorme hoeveelheid aan vrijwilligers. Op de een of andere manier leeft dat enorm. Dat is echt heel goed. En iets van buddy's als je zoiets van de grond kan krijgen dan zou zo gaaf zijn. En wat zijn de mogelijkheden.. Je moet natuurlijk wel weten wie, dus ja als vervolg hiervan zou je dus bijna een enquête doen zodat mensen persoonlijk kunnen aangeven van waar zij behoeften aan hebben en dat wij daar dan op de een of andere manier op in kunnen spelen. Dat gaat wel tijd kosten. Maar ik wil graag met Gert om de tafel gaan zitten om te praten over hoe we het gaan doen. Of ik er misschien een paar uur voor kan krijgen bijvoorbeeld. Ik zou het best leuk vinden. Of uitbesteden aan andere studenten.

Samenwerking met andere instellingen

-Zou samenwerking met andere instanties kunnen? Waar denk je aan bij samenwerking?

Daar ben ik dus nu veel op aan het insteken. Vooral met gemeente Ede, de Medewerker en Cultura bijvoorbeeld. En dan vooral in het organiseren van activiteiten. Ik krijg zo veel aanbod van vrijwilligers die wat willen doen, iets willen betekenen, dat is echt grandioos.

-En wat is het voor samenwerking met de gemeente Ede?

Ja.. stichting welzijn Ede is dat, daar heb ik dan weer contact mee. Zij doen vooral buurtwerk, veel met kinderen. Maar nu kijken zij ook meer naar ouderen door vergrijzing. Ik heb een aantal gesprekken gehad met iemand van: hebben wij oma's en opa's in de wijk die kunnen voorlezen in het buurt huis aan kinderen uit de buurt? Bij kinderen met een taalachterstand, die hebben veel woorden nodig. Dan heb je gezonde, mobiele ouderen nodig uit de wijk. En zulke dingen.. het is allemaal mogelijk. Dat zou heel gaaf zijn in de toekomst. Dat moeten we misschien al wel eerder doen. Dat je bijvoorbeeld een vrijwilligersnetwerk gaat maken voor ouderen. Mensen willen best hun steentje bijdragen. Mogelijkheden zijn er genoeg. Alleen is het de uitdaging om het te koppelen.

Middelen en financiën

Financiering activiteiten, zorg- en dienstverlening

-Hoe worden activiteiten op dit moment gefinancierd?

Er wordt een budget voor gemaakt. Ik heb dan een jaarbudget, daar doe ik het voor. Mensen kunnen een activiteitenkaart kopen. Activiteiten moeten de mensen wel zelf betalen. Overdag is dat twee euro en 's avonds vier euro. En dat is ook een struikelblok. Je wilt niet weten hoe veel discussie ik er al over heb gehad. Dan zorg ik er 's avonds voor dat ze een mooi programma hebben, koffie, sap, borrel, wijntje en een lekker hapje zoals een bitterbal krijgen bij de activiteit en toch is vier euro heel veel voor ze. Ik ga daar niet voor uit. Ik zou ook niet weten in welke vorm ik dat anders zou moeten gieten, want er is toch geld voor nodig. Maar misschien het donateurschap. Ik zit wel eens te denken dat mensen vrienden van Het Maanderzand kan worden voor een bepaald bedrag per jaar en dat vinden mensen misschien prettig. Er is dus een stichting. Ik zit sinds kort in het bestuur. En ik wil ook eens bij andere huizen mijn oor te luister leggen om te kijken hoe het daar gaat, hoe ze het daar aanpakken. Het is ook wel een beetje iets van Ede. Mensen zijn hier niet zo van het uitgaan, volgens mij.

-Want er is dan een soort pot voor de activiteiten, hoe is dat met zorg?

Mensen worden geïndiceerd in bijvoorbeeld zzp en van daaruit worden de centjes verdeeld. Maar de zorgconsulent kan je dat prachtig uitleggen.

Ontwikkelingen vanuit de overheid

-Wat voor invloed hebben de ontwikkelingen vanuit overheid? Is dat nu ook al zichtbaar?

Ja nu ook al wel wat invloed, maar dat gaat nog wel een staartje krijgen. Zeker als er nu ook al gesneden gaat worden in de inkomsten van de ouderen.

Mogelijkheden vanuit Het Maanderzand

-Dus er zou dan een vervolg moeten komen naar aanleiding van de behoeften van hoe het kan met mankracht en middelen?

Ja precies. En we moeten ook vooral richten op vrijwilligers. Ik geloof zeker dat het dan haalbaar is. Ik ben altijd van kom maar met de vragen en dan kunnen we kijken naar hoe we het op kunnen gaan lossen. En dat is ook echt de visie van Het Maanderzand. Het vraaggericht werken.

Ideeën van de welzijnswerker

-Zijn er verder nog ideeën die je in je hoofd hebt?

Ik borrel altijd van ideeën. Dan voel ik me soms wel eens tekortschieten, ik zou altijd zo veel willen maar niet alles kan wat je wil. Niet alles is altijd direct haalbaar. Wat dat betreft ben ik best wel trots op Het Maanderzand. Want we zijn heel klein maar ondertussen wordt er wel heel erg veel gedaan. Dat vind ik super gaaf. Ik zou verder nog wel wat tehuizen willen bezoeken en willen spreken, van hoe doen hun dat? En daar kom ik niet aan toe. En ik heb zoiets van nu komt de nieuwbouw en het is heel goed dat je iets opzet maar met een nieuw fris jasje is het dan ook wel heel goed om een nieuw imago neer te zetten dus dat is wel mooi om dan.. als je daardoor gewoon ook goed de wijk kan betrekken, dat is echt goed. Boodschappen kunnen mensen ook meer hier gaan doen dan. Dat kan wel een trekker zijn. Verder heb ik dacht ik wel al mijn ideeën gezegd.

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Telefoonnummer geven zodat de welzijnswerker mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft

Interview 4

Naam : Hanny van Hulst
Functie : Zorgconsulent

Introductie

- Voorstellen
- Uitleg doel van het onderzoek en uitleg interview
- Verwerking interviews en presentatie van de onderzoeksresultaten
- Toestemming vragen voor opname gesprek

Uitwerking van het interview aan de hand van de topics en gestelde vragen:

-Kunt u iets vertellen over uw functie?

Ik werk 2,5 jaar bij Het Maanderzand. Heel grofweg probeer ik vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Dus te vragen van de cliënten naar Het Maanderzand toe om te kijken of we daar een passend aanbod op kunnen doen en dat kan zorg aan huis zijn, dus de verschillende producten diensten, het kan een opname op termijn voor het woon- en zorgcentrum zijn of op de wachtlijst plaatsen, of voor de dagverzorging. Dus daar bemiddel ik in. Verder hebben wij de verplichting om wachtlijsten bij te houden, dus daar hoort ook wachtlijstbeheer bij vanuit de overheid, het zorgkantoor dat cliënten die op de wachtlijst staan ook op een verantwoorde manier thuis kunnen wonen. En daarom bieden wij dus overbruggingszorg aan mensen die op de wachtlijst staan. En dat betekent dat we productendiensten inzetten tot de tijd van opname en het woon- zorg gedeelte. Nu komt er een beweging dat de zwaarte steeds meer opgevoerd wordt. De zorgzwaarte om geplaatst te mogen worden. Er is zelfs nu al een discussie of er zelfs bewoners met zorgzwaarte niveau 4 geplaatst mogen worden. Wij plaatsen nu in elk geval bewoners met de zorgzwaarte 4, 5 en 6. Je ziet zelfs dus dat mensen met een zorgzwaarte niveau 6 geplaatst worden in een woon- zorgcentrum. Daardoor neemt de intensiteit van zorgzwaartes voor ons dus toe. Maar met de plannen die Rutte twee heeft om die scheiding van zorg en wonen aan te brengen en om mensen zo lang mogelijk thuis te houden, betekent dat voor ons ook wel weer kansen in de thuiszorg denk ik. Dat zal intensiever worden en we zullen creatiever moeten worden bij hoe we de mensen in de wijk hiernaartoe kunnen halen voor welzijn, ontmoeting en de maaltijden. Mijn takenpakket is dus vraag en aanbod, informatie geven over productendiensten en het plaatsen van bewoners in het huis. De functie is ook nog steeds in ontwikkeling. En ik heb veel contact met verwijzers, dus met huisartsen, ziekenhuizen, casemanagers die hier in de regio werken, kinderen van ouderen. Ouderen bellen ook zelf maar ook hun kinderen bellen voor informatie.

-Dus u zorgt er voornamelijk voor, passende zorg te bieden?

Ja. Passende zorg. Ik stel het ook af met de zorg en de afdeling facilitair of we dat ook kunnen bieden en verder kijken naar hoe kunnen we de cliënt zo tevreden mogelijk krijgen.

-U bent de enige zorgconsulent hier?

Ja klopt. En ik doe ook de pr, de folders, de website en de informatie die ik mondeling geef aan de telefoon. Het zijn middelen voor Het Maanderzand voor de naamsbekendheid. Van alle productendiensten hebben we folders als informatie naast het gesprek met de mensen. En ik geef dus ook informatie, als mensen worden opgenomen dan moeten ze weten welke rechten zij hebben. Dat er bijvoorbeeld een klachtencommissie is en dat ze weten hoe de betaling naar het CAK gaat. En dat zij als bewoner weten wat zij kunnen verwachten van Het Maanderzand en wat hun rechten zijn. Dat gebeurt altijd bij een opname een eerste informatie en advies gesprek, dat het duidelijk is hoe het zorgaanbod eruit ziet. Een klein gedeelte van het intake gesprek, het informatie en adviesgesprek die doe ik dan.

-En daarnaast nog meer taken?

Ik ben nu betrokken bij de nieuwbouw. Nu ben ik tijdelijk woonconsulent voor de bewoners van de cavaljeflat, die gaan nu allemaal, of een aantal van hen, tijdelijk naar de Belverdere. Die gaan daar drie jaar naar toe. Daar bemiddel ik, ik heb alle oriëntatiegesprekken gevoerd, van willen mensen mee, willen zij verbonden blijven aan Het Maanderzand of willen zijn naar een plek elders, dus daar bemiddel ik ook in, om ze op een andere goede plek te krijgen. En dat ik zorg dat de zorg gecontinueerd wordt als zij naar de Belvédère gaan. Ik geef ook adviezen aan de NT als ik merk dat er zorgbehoefte is, een product dat wij nog niet leveren dat ik dan adviseer in dat er dingen nodig zijn of over nagedacht moet worden. Of dingen die goed gaan adviseren dat het er in moet blijven of juist beter eruit kan. Ik hoor vaak als eerste hoe men tevreden is over de dienstenproducten.

Welbevinden thuiswonende ouderen Beatrixpark

Bekendheid over welbevinden

-Is er wat bij u bekend over hoe het gaat met de thuiswonende ouderen, verder in de wijk?

De eerste cirkel om Het Maanderzand, de Cavaljeflat, het Reemsterzand, het Kreelse zand, Oranienburg, die bewoners leunen heel erg aan Het Maanderzand. Die zijn bekend met aanbod en diensten. Maar ik merk dat mensen daar omheen verder het beatrixpark in, dat die minder met vragen komen. Ik heb wel een samenwerking met de huisartsen in het gezondheidscentrum. Daar zijn folders neergelegd en er is aangegeven dat wij thuiszorg bieden. Dat huisartsen weten wat onze visie en ambitie is en dat wij de huiskamer willen zijn van het Beatrixpark en wat wij bieden. Maar ik merk in de nieuwe hulpvragen van mensen verder in de wijk, op het gebied van verpleging en verzorging dat die toch vaak naar andere zorg aanbieders gaan. Naar bijvoorbeeld Icare. Maar dat we dus ook nog niet zo de bekendheid hebben bij mensen in de wijk dat we ook thuiszorg bieden. Mensen denken vooral dat dit een woon- zorg centrum is. En elke keer als wij naar buiten treden met bijvoorbeeld een interview met onze bestuurder over de nieuwbouw, dan noemen we steeds van 'we hebben ook thuiszorg in het Beatrixpark', maar op de een of andere manier beklifd het niet. Ik begrijp het aan de ene kant wel. Want ik weet niet of jullie op de hoogte zijn van wat er allemaal zit.. Er zit kruiswerk- I care, die zijn pas samengegaan. Dus in het Beatripark is dat gewoon een begrip. Het Kruiswerk heeft een historie van honderd jaar. En buurtzorg is ook wel een aanbieder waar ze veel een beroep op doen. En huisartsen laten bewoners daar ook vrij in natuurlijk. Maar het is wel jammer, we zoeken dat contact wel, dat kan wel wat intensiever wat ons betreft. Dat wij daar actiever in gaan zijn. Maar het zou ook fijn zijn als ook huisartsen zouden noemen dat wij thuiszorg bieden juist ook omdat wij in het Beatrixpark zitten. Maar ik begrijp ook dat huisartsen de mensen daarin onafhankelijk en neutraal willen zijn. En als wij dan het imago hebben van, het is een woon-zorgcentrum he.. We hebben een organisatie ook in de cultuur van de medewerkers, bij welzijn is dat wat minder, maar ik denk dat de collega's in Het Maanderzand nog niet allemaal weten dat we meer in de wijk willen gaan doen. We hebben nog een cultuur die vrij intern gericht is op dit moment.

Het wijkgerichte karakter van Het Maanderzand

Mening

-Wat vind u van wijkgerichte karakter van Het Maanderzand op dit moment?

Welzijn is niet intern hoor. De dagverzorging en activiteiten die we bieden die zijn al erg wijkgericht. We gaan steeds meer flyeren, informatie verspreiden als er een activiteit is. Dat doen we ook op vaste plekken zoals de Beatrixkerk of het gezondheidscentrum. Maar het is denk ik ook belangrijk om vanuit de zorg een meer opener, een misschien wat klantvriendelijker.. en dat we ook enthousiast zijn over de visie dat we meer de wijk in willen. Dat ze dat ook uitdragen en met trots uitdragen dat er verteld wordt dat we ook thuiszorg hebben en dan wordt het meer bekend.

-Dus dat punt zou dus wat beter kunnen.

Ja. Het blijft denk ik continu een punt in het jaarplan, hoe profileren we ons met alle producten in het Beatrixpark en dat zijn dan ook de maaltijden. Want er zijn dus ook heel verse maaltijden die we

rondbrengen in heel Ede en een heel groentepakket. We zullen ieder jaar in ons jaarplan moeten blijven noemen van hoe kunnen we blijven profileren, aanscherping om dat goed naar de wijk te communiceren. En ik denk dan ook: bij wie moeten we dan precies zijn? Ik noem maar wat, het gezondheidscentrum is een belangrijk punt hier in de wijk, kerken maar ook de leeftijden bekijken. Zodat we weten waar onze doelgroep precies zit. De doelgroep zit in de wijk maar het is niet zo dat we het op leeftijd kunnen differentiëren. En misschien met direct mail, dat we daar ook energie in kunnen stoppen dat we de oudere ouderen precies op ons netvlies hebben. Ik weet van andere gemeenten, bijvoorbeeld Wageningen, daar zijn ouderenadviseurs en die brengen ook huisbezoeken, bijvoorbeeld bij 75-plussers. Je zou kunnen kijken.. kunnen zij op hun bevindingen contact met ons leggen.. Dat die ouderenadviseurs op de hoogte zijn van wat wij precies doen in Het Maanderzand en dat ook in hun gesprek zouden kunnen benoemen als er ouderenadviseurs hier in het Beatrixpark zouden zijn. Maar ik weet niet hoe dat hier in Ede georganiseerd is. Maar in elk geval worden in Wageningen alle ouderen bezocht of is er een spreekuur.

-Er is hier wel SWO..

Ja, maar dat is dan weer een onderdeel van Kruiswerk- I Care. Dus zij zullen voor hun eigen organisatie zorgen dat zij kunnen voortbestaan.

Bekendheid zorg- en dienstverlening Het Maanderzand

Informatie over zorg- en dienstverlening

-Ja die kans is dan groot. Op welke manier worden de thuiswonende ouderen op dit moment betrokken bij de zorg- en dienstverlening?

Welzijn.. als er activiteiten zijn, dan flyeren we in de wijk. De folders die dus bij de huisartsen liggen. Het komt in krantenartikelen naar voren dat wij de huiskamer willen zijn van het Beatrixpark. Maar misschien is het ook wel te abstract, nu ik dit zeg.. Dat als en weer een stuk in de krant staat of een interview op Ede TV, als er wordt gezegd dat we er willen zijn voor de ouderen in de wijk, dat het misschien te abstract is voor de ouderen.

Behoeften van de thuiswonende ouderen

Relevantie en verwezenlijking van behoeften en ideeën.

&

Samenwerking met andere instellingen

-Dat kan kloppen.. ouderen zijn positief over Het Maanderzand en weten dat het er is en ze weten dat Het maanderzand meer wijkgericht wil zijn maar het is voor hen nog onduidelijk wat er precies vanuit Het Maanderzand geboden wordt.. Dan blijkt het toch abstract te zijn. Dat kwam ook naar voren in de behoeften van de ouderen.

Nog concreter vertalen.. en wat misschien een mooi middel zou zijn.. dat we bijvoorbeeld voorlichting geven aan de oudere ouderen, hen een keer uitnodigen in Het Maanderzand. Als jullie ons dan ook kunnen helpen bij het hoe dan he.. daar blijft het nog een beetje in hangen. Dus het hoe he.. Ik denk, de middelen die we nu aanwenden, de folders, contacten met huisartsen.. dat dat onvoldoende is.. en of dat een bezoekje gaat worden bij de oudere ouderen, als we in beeld hebben waar de oudere ouderen wonen.. of door middel van een nieuwsbrief dat we ze daardoor op de hoogte houden van 'dit is wat wij bieden'.. maar ook aan jullie om daarin mee te denken over hoe kunnen de ouderen, onze doelgroep, precies weten wat wij bieden en ook daadwerkelijk een beroep op ons doen als er daadwerkelijk wat is.

-Het punt zit toch ook vaak inderdaad van de bereikbaarheid van de ouderen..

Volgens mij kun je wel eh.. ja ik zit even met privacy.. maar dat huisartsen bijvoorbeeld of gemeente, gegevens vrijgeven. Maar dat is uit te zoeken hoor of zij ons willen helpen aan de gegevens. Van de 75-plussers zeg maar dan he.. En anders dat we ook onderzoeken of er een samenwerking mogelijk is met een ouderenadviseur die bijvoorbeeld hier in Ede werkt om daar mee samen te werken van dat

er in zo'n gesprek, als het mensen zijn vanuit het Beatrixpark, en dat verzin ik ook maar ter plekke hoor.. maar dat zij informatie over Het Maanderzand afgeven.

-Dan zullen wel meer mensen hier zorg afnemen.. omdat ze er dan van af weten. En als we kijken bij de ideeën van de ouderen zelf, kwam daar ook in naar voren dat zij een boekje of krantje met alle informatie over Het Maanderzand wel iets vinden..

Ja, nou kijk.. we hebben een algemene folder. Daar staat precies in wat wij doen. Daar staan alle productendiensten in. Er is er één over dineren en één over vrijwilligers en één over thuiszorg en één over De Linde.

-Er is dus al veel informatie in folders. Een man in het interview gaf ook aan dat men gewoon naar Het Maanderzand kan gaan om er informatie te krijgen. Maar wat wij merkten vanuit de interviews is dat de drempel om er naar toe te gaan toch wat hoog is..

We moeten steeds proberen niet een gesloten cultuur uit te dragen. Als Het Maanderzand een gesloten cultuur uitdraagt, is er een nog grotere drempel om hier naar toe te komen.

-Volgens mij is het niet perse door de gesloten cultuur maar is het zo van 'als je daar komt, ben je echt oud'. (verdere ideeën opgenoemd) Maar dat punt van informatie, dat komt heel vaak terug.

Het is ook vaak zo dat mensen informatie vergeten omdat zij het nog niet nodig hebben. Als het niet van toepassing is, dan heb je al snel dat je informatie al snel weer vergeet. Ook al worden mensen goed geïnformeerd, als zij het niet nodig hebben, leggen ze het ook terzijde.

Middelen en financiën

Mogelijkheden vanuit Het Maanderzand

-Er zijn dus veel ideeën maar wat is echt te realiseren. Heeft u daar ideeën over als het ook gaat over mankracht en geld?

Ik denk de bewoners informeren in de wijk, met bijvoorbeeld een algemene folder en als we weten waar de oudere ouderen precies wonen, dan zou dat wel te realiseren zijn, laat dat 150 folders kosten, daar is budget voor. De bestuurder die er nu zit, zou daar zeker aan mee werken. Ja, en ik denk ook wel met andere ouderen organisaties(swo), met een ouderenadviseur en met wmo, kijken of we meer kunnen samenwerken omdat gemeente steeds meer een belangrijke rol krijgt in het verantwoordelijk thuis wonen van ouderen. Dat daar ook onze informatie ligt en dat zij ook onze informatie, onze folders kunnen uitdelen.

Ontwikkelingen vanuit de overheid

-Gert Cazemier wil ook graag naar de gemeente om dit onderzoek te laten zien.. Laten zien hoe het met de ouderen gaat, wat de behoeftes zijn en wat Het Maanderzand doet. Om zegmaar duidelijk te maken aan de gemeente hoe belangrijk Het Maanderzand is en dat activiteiten dan niet weg moeten gaan ondanks de bezuinigingen.

En ik denk dat het op het gebied van wmo dat we met de gemeente nog nadrukkelijker de samenwerking kunnen zoeken. En dit zijn de punten dan van samenwerking, leeftijden selecteren en meer info. Bij SWO zullen we even moeten onderzoeken hoe afhankelijk zij nog zijn. En direct mail in de vorm van dat we de leeftijden kunnen selecteren en hen rechtstreeks een brief kunnen sturen met een folder. En de bezoeken, die Joke Stropkap bijvoorbeeld doet, dat zijn wel bezoeken met een indicatie he. Dat wordt wel nu vanuit de AWBZ betaald en straks gaat dat naar de WMO.

-Is dat al zeker, dat het naar de WMO gaat?

De plannen zijn en dat de dagverzorging wordt overgeheveld naar de WMO. Daar wordt wel een grote budgetkorting op toegepast. Dus de gemeente krijgt minder, er wordt dus wel gekort op de dingen die vanuit de AWBZ komen.

Financiering activiteiten, zorg- en dienstverlening

-Hoe wordt de zorg gefinancierd? Kunt u daar iets over uitleggen?

Ja. Je kunt twee soorten indicaties krijgen vanuit het CIZ. Dat zijn indicaties zorg in natura, wordt dat genoemd en dan wordt dan door de AWBZ door het zorgkantoor uitgevoerd. Wij leveren vooral

AWBZ zorg, dus vanuit de overheid betaald. En wij kunnen dan alles bij het zorgkantoor declareren. En we maken jaarlijks zorgafspraken met het zorg kantoor over hoe onze productie zal zijn in al onze productiediensten. Daarnaast is er mogelijkheid om op basis van een PGB zelf zorg in te kopen. Dan heeft de cliënt, de familie, zelf de regie over de financiering en die moeten dat dan weer verantwoorden bij zorgkantoor. Maar die hebben dus een budget. Dat zijn de twee soorten indicaties die er zijn. Dan zijn er indicaties in de vorm van zorgzwaarte pakketten, de ZZP's. En daar hebben wij vooral mee te maken in het woon- zorggedeelte en dat is in verpleegtehuizen. Dan er ook nog functie gerichte indicaties. Dat zijn indicaties voor persoonlijke verzorging, individuele begeleiding, dagverzorging. En dan zit daar de functie verblijf niet in. Dus daarom noemen we het een functiegerichte indicatie. Vanaf ZZP 3 worden er nog wel een mensen opgenomen, dat is nog een beetje een grijs gebied. Maar wij plaatsen vanaf ZZP 4. Officieel is wel functie verblijf in niveau 3. Maar het komt doordat de overheid vindt dat de situatie van mensen in ZZP 3 thuis nog kan opgelost worden.

-Maar dan heeft die functie verblijf eigenlijk geen nut meer..

Nee. Dus het is ZZP 4 en 6 en de functiegerichte indicaties, daar hebben wij het meeste mee te maken. En even voor de duidelijkheid.. bijvoorbeeld de maaltijden, dat moet iemand wel zelf betalen, dat wordt niet vanuit de AWBZ betaald. Eten moet iedereen. Of je nou oud bent of jong. Welzijnsproducten, activiteiten, daar hebben we strippenkaarten voor, dan mag iemand meedoen met een activiteit van twee uur met een kop koffie. Dat kunnen we niet vanuit de AWBZ betalen voor mensen uit de wijk. Mensen uit de wijk moeten dus dit zelf betalen. Voor de mensen die hier in Het Maanderzand wonen, daar hoort de functie verblijf bij en dus ook welzijn. Dus dat moeten we uit dat zorgzwaarte pakket kunnen leveren. Als je dus zonder verblijf hier voor een activiteit wil komen.. dan wordt daar een kleine vergoeding voor gevraagd. We hebben vrijwilligers en professionals bij de activiteiten. Er zijn wel mensen die een indicatie krijgen voor geheugentraining of dagverzorging die nog thuis wonen, als zij bijvoorbeeld geheugenproblemen hebben, of als iemand in een isolement leeft of psychiatrische problemen heeft, of restverschijnselen heeft na een hersenbloeding en lichamelijk moeilijk uit de voeten kan. Er is dus wel een doelgroep die in aanmerking komt voor zo'n indicatie en dan ook dagverzorging of activiteiten betaald krijgen. Dan help ik ook bij het aanvragen van de indicatie.

-Weten die mensen Het Maanderzand dan dus wel te vinden?

Die weten het wel te vinden. Maar ik krijg ook vaak iemand aan de telefoon die wil zich dan graag aanmelden voor Het Maanderzand.. en dan? Zet u mij maar op de wachtlijst, zeggen ze dan. Dan leg ik uit hoe het allemaal zit. Alleen maar aanmelden heeft geen enkele zin. Dan moet er dus echt een indicatie gesteld worden. Informatie hierover geeft veel duidelijkheid.

Ontwikkelingen vanuit de overheid

-Merkt u nu al iets van invloed van de overheid door alle ontwikkelingen in de Wmo?

Nee nog niet echt. Wat we merken is dat cliënten voor zorg en verblijf, die zich hier aanmelden dat die steeds meer zorgbehoefte worden. Dat zij zwaar zijn in de verzorging en dat daar ook de collega's van de verzorging daar aan moeten wennen. Vroeger was het zo dat mensen met de rollator binnen kwamen, nu zitten mensen vaak in een rolstoel bij plaatsing. Dat ze gewoon ook niet meer goed kunnen lopen of geheugenproblemen hebben.

-Er gaat natuurlijk steeds meer naar de Wmo. Bent u bang dat er dan ook steeds meer wordt weg bezuinigd?

Ja. Zeker ook omdat zij het zien als een reorganisatie van de AWBZ zorg of die overhevelen naar de gemeente, naar WMO, dat ze het ook meteen als een bezuinigingsoperatie willen zien. Ik zou dat heel erg onverstandig vinden omdat aan de ene kant wil je, de overheid, bewerkstelligen dat iedereen zo lang mogelijk thuis wil blijven wonen. En dat moet je wel faciliteren want de plaatsing in het woon- zorgcentrum wordt moeilijk omdat je de zorgzwaarte zo aan het ophogen bent. Dus als er niet op een goede manier door ouderen thuis gewoon kan worden, ja dan krijgen we problemen. En als mensen thuis te zwaar leven dan maak je het probleem. Er zijn al zorgcentra die sluiten omdat zij kennelijk te lage ZZP in huis hebben. Er is al onrust.. ook omdat er een scheiding komt van wonen en

zorg. Maar ook omdat de zorgzwaarte pakketten steeds.. dus je moet maar aanbod krijgen om de vier en zes te kunnen plaatsen. Dus heb je kamers leeg staan dan krijg je de exploitatie niet rond. Dan krijg je geen inkomsten meer binnen.

-Zou dat in Het Maanderzand ook een probleem kunnen worden?

Nee. We hebben goede wachtlijsten en een goede naamsbekendheid. En sowieso omdat we met de nieuwbouw gaan starten. Straks krijgen we een klein verpleeghuis terug en dit wordt allemaal wonen met zorg. Dus de mensen hier krijgen allemaal een functiegerichte indicatie. De bewoners gaan straks zelf huren. Die gaan dan de appartementen huren en daarnaast krijgen ze van ons de zorg. Dat is de scheiding van zorg en wonen. Dat is wat wij gaan inzetten met de nieuwbouw. En aan de overkant bouwen we dan een klein verpleeghuis en daar komen de bewoners met een ZZP 5 en misschien ook met een zwaar somatische indicatie met een zware 6. Dus ik begrijp nu eigenlijk niet waar de overheid mee bezig is. Er worden nu ook weer vragen gesteld.. van hoe kan dit nu? Het is een soort spagaat die we creëren met elkaar. Door en er op te bezuinigen op die hele zorg aan huis en aan de andere kant opname in een tehuis onmogelijk te maken. Hoe gaan we het doen? Dus er zullen nog wel debatten over komen en het is heel spannend hoe het gaat worden. Ik vind ook wel dat ouderen ook wel het besef moeten hebben, dat als zij zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven dat er ook wel van hen financiële middelen gevraagd worden. Eigen bijdrage of betalen voor activiteiten. Ik hoor wel eens van ouderen 'ja en dan moet je daar twee euro voor betalen'. Je kan niet denken dat alles maar voor je geregeld wordt. Die bewustwording moet er ook wel komen bij ouderen dat er dan ook.. financiële middelen worden minder.. dat je dan ook als je prettig wil leven ook zelf moet investeren en dan ook in financiële zin.

Mogelijkheden vanuit Het Maanderzand &

Samenwerking

-Gezien die behoeften en ideeën die we net bekeken hebben.. Wat is er dan mogelijk vanuit hier?

Meer informatie en samenwerking zijn dingen die goed kunnen. Een boekje of krantje kan goed. Meer samenwerking kan er gezocht worden met organisaties die zich op ouderen richten. Of met de kerk. Ik denk dat als we goede vrijwilligers hebben dat zij dan ook de ouderen kunnen bezoeken. Maar ik ben wel huiverig hoor want je merkt zelf hoe ingewikkeld het in elkaar zit. Goede informatie is zo belangrijk, dan moet je vrijwilligers daar helemaal in trainen, zij moeten weten hoe het zit om zo'n verhaal te kunnen vertellen. Vrijwilligers kunnen wel helpen met het brengen van die folders en een kort praatje namens Het Maanderzand. Algemeen kan je ze natuurlijk wel wat laten vertellen maar dan moet je wel goed selecteren, wil het zin hebben.

-Zou stichting de Medewerker iets zijn?

Ja als dat verstandige mensen zijn, laat ik het maar zo zeggen. Je hebt wel dat diegene op dat moment Het Maanderzand vertegenwoordigd dus je wil ook wel dat het goed overkomt.

-Daar zouden ze dan in getraind moeten worden

Ja, goede instructies krijgen.

-Is daar dan wel tijd en geld voor?

Jawel. Mensen blijven informeren blijft altijd een lastig punt, ook bij andere onderwerpen.

-Er zijn ouderen die meer culturele activiteiten zouden willen zoals uitstapjes. Zou daar geld voor zijn?
Ouderen vanuit de wijk?

-Ja, vanuit de wijk. Het imago is heel erg van 'daar moet je spelletjes doen'.

Dat is wel goed om bij welzijn aan te geven. Ze organiseren wel eens boottochten. Maar ze kunnen ook eens een keer naar een museum toe of naar een concert van het Gelders Orkest.

-Ja.. en hoe zou dat gefinancierd worden?

Ja, dan moeten de ouderen zelf natuurlijk ook wel bereid zijn om daar zelf ook aan bij te dragen. Dat het dus niet zomaar voor hen betaald wordt, maar dat er ook een eigen bijdrage wordt verwacht.

Dat zijn wel goede punten om het aanbod wat meer divers te maken. Al vind ik wel dat we al heel veel hebben. Als ik het activiteitenpakket afzet naast andere aanbieders vind ik ons ook al goed in dat aanbod. In de nieuwbouw krijgen we ook juist een grote ruimte voor culturele activiteiten, juist voor

theater, muziek en voorstellingen. Maar los daarvan kan er natuurlijk ook eens georganiseerd worden dat ze bijvoorbeeld een keer weg gaan naar het Kroller Muller museum. Ik denk dat ouderen dat ook heel leuk vinden.

Ideeën van de zorgconsulent

-Heeft u verder nog ideeën als het gaat om het bijdragen aan het welbevinden?

Ik denk dat ik zelf al veel dingen genoemd heb. Ik vind ook dat de afdeling goed is, dat ze actief zijn. Misschien is er nog meer met vrijwilligers en ouderen in de wijk te realiseren. Als die vrijwilligers goed geïnformeerd worden.

-Hoeveel welzijnswerkers en vrijwilligers zijn er eigenlijk concreet?

Volgens mij.. ik dacht dat welzijn 3,4 FTE heeft, formatie eenheden, dat zijn ongeveer 12 mensen denk ik. We hebben over de honderd vrijwilligers, maar precies weet ik dat niet. Dat kun je aan Rianne Kranendonk vragen.

Maar een voorbeeld.. we hadden een open dag van de Linde. Daar kwamen maar zes mensen op af, waarvan zelfs 3 vanuit Bennekom.

-Lastig, want mensen willen informatie maar toch komen ze niet.

Daarom zei ik ook dat het informatie geven.. daar ligt wel soms een tegenstrijdigheid in van waar men behoefte aan heeft en wat men dan daadwerkelijk gaat afnemen. Maar we blijven er mee doorgaan en zeker die dagverzorging. We hebben er weer drie cliënten erbij.

-En dat ontmoeten is ook belangrijk in Het Maanderzand hè..

Ja die ontmoeting.. We doen er alles aan. Op de een of andere manier lukt het ons niet om de huiskamer te worden. En hoe lukt het wel?

Afsluiting

- Vragen, opmerkingen en/of toevoegingen van geïnterviewde
- Telefoonnummer geven zodat de welzijnswerker mogelijkheid heeft om contact met ons op te nemen als zij na de afname van dit interview nog vragen of opmerkingen heeft